

НАРЕДБА № 9 от 21.03.2015 г. за прилагане на подмярка 4.1 "Инвестиции в земеделски стопанства" от мярка 4 "Инвестиции в материални активи" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г.

Издадена от министъра на земеделието и храните, обн., ДВ, бр. 22 от 24.03.2015 г., в сила от 24.03.2015 г., доп., бр. 40 от 2.06.2015 г., изм. и доп., бр. 76 от 30.09.2016 г., в сила от 30.09.2016 г.

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С тази наредба се уреждат условията и редът за прилагане на подмярка 4.1 "Инвестиции в земеделски стопанства" от мярка 4 "Инвестиции в материални активи" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г. (ПРСР 2014 – 2020 г.), съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР).

Чл. 2. Подмярка 4.1 "Инвестиции в земеделски стопанства" има за цел повишаване конкурентоспособността на земеделието в Република България чрез:

1. реструктуриране и развитие на наличните материални мощности в стопанствата;
2. насърчаване въвеждането на нови технологии в производството и модернизация на физическия капитал;
3. опазване на компонентите на околната среда;
4. спазване стандартите на Европейския съюз (ЕС) и подобряване на условията в земеделските стопанства;
5. насърчаване на сътрудничеството между земеделските стопани.

Чл. 3. Финансовата помощ по тази наредба се предоставя в съответствие с принципите на добро финансово управление, публичност и прозрачност.

Глава втора УСЛОВИЯ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ФИНАНСОВА ПОМОЩ

Раздел I Обхват на дейностите

Чл. 4. По подмярка 4.1. "Инвестиции в земеделските стопанства" се подпомагат проекти, които водят до

подобряване на цялостната дейност на земеделското стопанство чрез:

1. внедряване на нови продукти, процеси и технологии и обновяване на наличните производствени материални и/или нематериални активи; или
2. насърчаване на сътрудничеството с производителите и преработвателите на земеделски продукти; или
3. опазване на компонентите на околната среда, включително с намаляване на вредните емисии и отпадъци; или
4. повишаване на енергийната ефективност в земеделските стопанства; и/или
5. подобряване условията на труд, подобряване на хигиенните, ветеринарните, фитосанитарните, екологичните и други условия на производство; или
6. подобряване качеството на произвежданите земеделски продукти; или
7. осигуряване на възможностите за производство на биологични земеделски продукти.

Чл. 5. (1) Финансова помощ се предоставя на:

1. земеделски стопани за инвестиции в техните стопанства, пряко свързани с една или няколко от дейностите по първично селскостопанско производство и съхранение само на собствени земеделски продукти, както и подготовка на продукцията за продажба;
 2. признати групи или организации на производители за инвестиции, които са от полза на цялата група или организация на производители и са свързани с основната земеделска дейност по производство и/или съхранение на земеделски продукти, произведени от техните членове, както и с подготовка на продукцията за продажба.
- (2) Земеделските продукти по ал. 1 могат да бъдат само продукти, включени в приложение № 1, и памук, с изключение на тютюн, риба и аквакултури.
- (3) Финансова помощ се отпуска само в случай, че продуктът е памук или продуктите по приложение № 1 са в обхвата на приложение № I по член 38 от Договора за функциониране на Европейския съюз.

Чл. 6. (1) Финансова помощ не се предоставя за дейности:

1. включени в оперативните програми по чл. 33 от Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007 (ОВ L 347, 20.12.2013 г.) на кандидати – организации на производители на плодове и зеленчуци;

2. по реструктуриране и конверсия на винени лозя, в т.ч. за създаването и презасаждането на винени лозя и за напоителни съоръжения и оборудване, необходими за отглеждането на винени лозя, включително системи за капково напояване, инсталации за дъждуване и малки помпени станции, допустими за подпомагане по мярка "Реструктуриране и конверсия" от Националната програма за подпомагане на лозаро-винарския сектор за периода 2014 – 2018 г.;

3. свързани с производството и съхранението на тютюн;

4. свързани с производството и съхранението на маслиново масло и трапезни маслини;

5. подпомагани по чл. 6 от Регламент (ЕО) № 1952/2005 на Съвета от 23 ноември 2005 г. относно общата организация на пазара на хмел и за отмяна на Регламенти (ЕИО) № 1696/71, (ЕИО) № 1037/72, (ЕИО) № 879/73 и (ЕИО) 1981/82 (ОВ L 314, 30.11.2005 г.);

6. допустими за подпомагане по мерките за подкрепа на подновяването на пчелните кошери от Националната програма по пчеларство за периода 2014 – 2016 г., в т.ч. закупуването на кошери от кандидати, притежаващи по-малко от 150 пчелни семейства;

7. свързани с преработка на селскостопански продукти.

(2) Финансова помощ не се предоставя за инвестиционни разходи по приложение № 2, свързани с изграждане на нови, ремонт, реконструкция и/или разширяване на съществуващи съоръжения за съхранение на оборски тор в регистрирани и действащи животновъдни обекти, които са:

1. разположени на територията на нитратно уязвими зони, определени в заповед на министъра на околната среда и водите, издадена на основание чл. 151, ал. 2, т. 2, буква "ф" от Закона за водите, съгласно приложение № 3, или се използват за дейности в такива зони;

2. директно свързани с изпълнението на задължителните изисквания съгласно Програмата от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници в нитратно уязвимите зони, утвърдена със заповеди на министъра на околната среда и водите и на министъра на земеделието и храните.

(3) Алинея 2 не се прилага за кандидати, получаващи помощ по подмярка 6.1 "Стартова помощ за млади земеделски производители" от мярка 6 "Развитие на стопанства и предприятия" от ПРСР 2014 – 2020 г., като финансовата помощ за инвестициите по ал. 2 може да бъде отпусната в рамките на не повече от 24 месеца от датата на създаването на стопанството на младия земеделски стопанин.

Раздел II Допустими кандидати

Чл. 7. (1) За подпомагане могат да кандидатстват лица, които към датата на подаване на заявлението за подпомагане са:

1. земеделски стопани;

2. признати групи производители и признати организации на производители на земеделски продукти или такива, одобрени за финансова помощ по мярка 9 "Учредяване на групи и организации на производители" от ПРСР 2014 – 2020 г.

(2) За подпомагане само за проекти за колективни инвестиции могат да кандидатстват и юридически лица, регистрирани по Търговския закон и/или Закона за кооперациите, които включват най-малко 6 лица и са извън посочените в ал. 1.

Чл. 8. (1) Земеделските стопани по чл. 7, ал. 1, т. 1 към датата на подаване на заявлението за подпомагане трябва да отговарят на следните условия:

1. да са регистрирани като земеделски стопани съгласно чл. 7, ал. 1 от Закона за подпомагане на земеделските производители;

2. минималният стандартен производствен обем на земеделското им стопанство е не по-малко от левовата равностойност на 8000 евро;

3. ако са юридически лица, трябва да са:

а) получили за предходната или текущата финансова година приход от земеделски дейности или участие и подпомагане по схемата за единно плащане на площ, включително приход от получена публична финансова помощ, директно свързана с извършването на тези дейности, или приход от преработка на земеделска продукция или услуги, директно свързани със земеделски дейности, или получена публична финансова помощ;

б) регистрирани по Търговския закон, Закона за кооперациите, Закона за вероизповеданията или създадени по Закона за Селскостопанската академия.

(2) Минималният стандартен производствен обем на земеделското стопанство по ал. 1, т. 2 се доказва със:

1. регистрация на обработваната от кандидата земя и отглежданите животни в Интегрираната система за администриране и контрол и декларация (по образец) за изчисление на минималния стандартен производствен обем на стопанството през текущата стопанска година към момента на кандидатстване; или

2. документ за собственост или ползване на земята или заповеди по чл. 37в, ал. 4, 10 и 12 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи, която участва при изчисляването му, и декларация (по образец) за изчисление на минималния стандартен производствен обем на стопанството през текущата стопанска година към момента на кандидатстване; или

3. анкетните формуляри от анкетна карта/анкетни карти на земеделския стопанин, издадени по реда на наредбата по § 4 от преходните и заключителни разпоредби на Закона за подпомагане на земеделските производители за създаване и поддържане на регистър на земеделски стопани, и декларация по образец за изчисление на минималния стандартен производствен обем на стопанството през текущата стопанска година към момента на кандидатстване.

(3) (Доп. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Когато минималният стандартен производствен обем се доказва с намерения за засаждане/засяване през текущата стопанска година, в декларацията за видовете култури задължително се посочва конкретен период, в рамките на който ще се извърши засаждането/засяването на културите. В този случай минималният стандартен производствен обем трябва да е достигнат и за предходната стопанска година и се доказва с документите по ал. 2 за предходната стопанска година.

(4) Алинея 1, т. 3, буква "а" не се прилага за кандидати, създадени до 1 година преди датата на кандидатстване

за проект в селски район, съгласно приложение № 4, с инвестиции изцяло в сектори "Животновъдство", "Плодове и зеленчуци" или "Етеричномаслени и медицински култури", включително с инвестиции, в обхвата на два или повече от тези сектори.

(5) (Нова – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.** , в сила от 30.09.2016 г.) Обработваната от кандидата земя, която участва при изчисление на минималния стандартен производствен обем на земеделското стопанство, трябва да се стопанисва съгласно чл. 33б от Закона за подпомагане на земеделските производители.

Чл. 9. (1) (Доп. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.** , в сила от 30.09.2016 г.) При кандидатстване за колективна инвестиция условията по чл. 8 трябва да са изпълнени за всички лица, участващи в юридическото лице, както и за членовете на признати групи производители и признати организации на производители на земеделски продукти, които са земеделски стопани.

(2) (Нова – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.** , в сила от 30.09.2016 г.) За групи производители и признати организации на производители на земеделски продукти условието по чл. 8, ал. 1, т. 2 се счита за изпълнено, когато общият стандартен производствен обем, формиран като сбор от стандартните производствени обеми на земеделските стопанства на членовете на групата или организацията, отнесен към броя на земеделските стопани, членове на групата или организацията, е над 8000 евро.

(3) (Предишна ал. 2, изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.** , в сила от 30.09.2016 г.) За колективни инвестиции не се подпомагат кандидати, при които някое от лицата, участващи в юридическото лице, или някой от членовете на групата или организацията на производители:

1. притежава доминиращо влияние върху дейността на кандидата;
2. участва в проекта със стандартен производствен обем на земеделското си стопанство, който надвишава:
 - а) 30 на сто от общия стандартен производствен обем, формиран като сбор от стандартните производствени обеми на земеделските стопанства на членовете, с които те участват в проекта – за юридически лица, които не са признати групи производители или признати организации на производители на земеделски продукти, и
 - б) 40 на сто от общия стандартен производствен обем, формиран като сбор от стандартните производствени обеми на земеделските стопанства на членовете, с които те участват в проекта – за признати групи производители и признати организации на производители на земеделски продукти;
3. помежду си са свързани предприятия или предприятия партньори по смисъла на Закона за малките и средните предприятия.

Чл. 10. (1) Кандидатите/ползвателите се подпомагат, при условие че:

1. нямат изискуеми и ликвидни задължения към Държавен фонд "Земеделие";
2. нямат други изискуеми публични задължения към държавата;
3. не са в открито производство за обявяване в несъстоятелност или не са обявени в несъстоятелност;
4. не са в производство по ликвидация.

(2) Изискванията по ал. 1, т. 3 и 4 не се отнасят за кандидати физически лица и кандидати, регистрирани по Закона за вероизповеданията, а по ал. 1, т. 4 – за кандидати еднолични търговци.

(3) (Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Не се предоставя финансова помощ в случай, че кандидатът/ползвателят на помощта – физическо лице, или представляващият кандидата/ползвателя на помощта едноличен търговец, търговско дружество или юридическо лице и член/ове на управителния им орган, както и временно изпълняващ такава длъжност, включително прокурист или търговски пълномощник, както и лицата с правомощия за вземане на решения или контрол по отношение на кандидата/ползвателя на помощта, попадат в някоя от категориите, определени в чл. 131, параграф 4 във връзка с чл. 106, параграф 1 и чл. 107 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета (ОВ L, бр. 298 от 26 октомври 2012 г.).

(4) Не се подпомагат кандидати/ползватели на помощта:

1. (доп. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) при които кандидатът/ползвателят на помощта – физическо лице, или представляващият кандидата/ползвателя на помощта едноличен търговец, търговско дружество или юридическо лице и член/ове на управителния им орган, както и временно изпълняващ такава длъжност, включително прокурист или търговски пълномощник, е свързано лице по смисъла на § 1, т. 1 от допълнителните разпоредби на Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси с лице, заемащо публична длъжност в Управляващия орган или РА, което е участвало при одобряването на заявлението за подпомагане или заявката за плащане;

2. които попадат в случаите по чл. 21 или 22 от Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси.

(5) Изпълнението на изискванията по ал. 3 и 4 се доказва от кандидата/ползвателя на помощта и от лицата, участващи в юридическото лице, за колективни инвестиции със:

1. декларация към момента на кандидатстване;

2. официални документи, издадени от съответните компетентни органи, за обстоятелствата, за които такива документи се издават, и с декларация за всички останали обстоятелства, включително и за обстоятелствата по чл. 23 от Закона за търговския регистър.

(6) (Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Не се предоставя безвъзмездна финансова помощ на

кандидати/ползватели на помощ, които са включени в Системата за ранно откриване и отстраняване по чл. 108 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г.

(7) Когато кандидат за колективни инвестиции е юридическо лице, условията по ал. 1 – 4 и ал. 6 трябва да са изпълнени по отношение на всички лица, участващи в това юридическо лице.

Чл. 11. (1) Не се дава предимство, а даденото предимство се отнема в случаите, когато бъде установено, че кандидат за подпомагане или негови членове са създали изкуствено условията, необходими за получаване на това предимство, в противоречие с целите на европейското и националното законодателство в областта на селското стопанство.

(2) Финансовата помощ не се предоставя на кандидати/ползватели на помощта, които не са независими предприятия по смисъла на чл. 4, ал. 2 от Закона за малките и средните предприятия (ЗМСП) и за които се установи, че са учредени или преобразувани с цел получаване на предимство в противоречие с целите на подмярката по ПРСР 2014 – 2020 г., включително с цел получаване на финансова помощ в размер, надвишаващ посочените по тази наредба максимални размери.

Раздел III Финансови условия

Чл. 12. Финансова помощ по реда на тази наредба се предоставя в рамките на наличните средства по ПРСР 2014 – 2020 г. под формата на възстановяване на действително направени и платени допустими разходи.

Чл. 13. (1) Финансовата помощ за одобрени проекти е в размер 50 на сто от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи.

(2) Финансовата помощ по ал. 1 се увеличава с 10 на сто за:

1. проекти, представени от млади земеделски стопани;
2. интегрирани проекти, включително и такива, свързани със сливания на организации на производителите;
3. проекти, които се изпълняват в обхвата на необлагодетелствани райони;
4. проекти за колективни инвестиции, представени от юридически лица, включващи от 6 до 10 земеделски стопани.

(3) (Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.** , в сила от 30.09.2016 г.) Финансовата помощ по ал. 1 се увеличава с 10 на сто за инвестиции, изцяло свързани с изпълнявани от кандидата ангажименти по мярка 11 "Биологично земеделие" от ПРСР 2014 – 2020 г. или сходни ангажименти по мярка 214 "Агроекологични плащания", направление "Биологично земеделие" от ПРСР 2007 – 2013 г.

(4) (Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.** , в сила от 30.09.2016 г.) Финансовата помощ по ал. 1 се увеличава с 10 на сто за проекти за колективни инвестиции, представени от юридически лица, включващи над 10 земеделски стопани и/или групи/организации на производители.

(5) (Отм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.** , в сила от 30.09.2016 г.).

(6) За проектите по ал. 2, т. 3 трябва да са изпълнени едновременно следните условия:

1. дейностите, включени в заявлението за подпомагане, за които се кандидатства, се изпълняват на територията на населено място, чието землище попада в необлагодетелстван район съгласно Наредбата за определяне на критериите за необлагодетелстваните райони и териториалния им обхват, приета с ПМС № 30 от 2008 г. (обн., ДВ, бр. 20 от 2008 г.; изм., бр. 53 от 2011 г.);

2. най-малко 75 на сто от посочената в бизнес плана земя или площ се намира в необлагодетелстван район.

(7) За кандидати с проекти за инвестиционни разходи, изцяло насочени в сектор "Животновъдство", както и инвестиции, свързани с трайни насаждения, оранжерии и гъбарници, е достатъчно изпълнението на едно от посочените условия по ал. 6.

(8) (Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.** , в сила от 30.09.2016 г.) Максималният размер на финансовата помощ за проект, отговарящ на повече от едно от условията по ал. 2 и/или ал. 3, е не повече от 60 на сто от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи.

(9) (Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.** , в сила от 30.09.2016 г.) Максималният размер на финансовата помощ за проект за колективни инвестиции, представен от един кандидат/ползвател на финансова помощ, отговарящ на повече от едно от условията по ал. 2, 3 и 4, е не повече от 70 на сто от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи.

(10) В случай че на кандидата е предоставена финансова помощ в размер над 50 на сто от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи, той се задължава да поддържа съответствие с условията, при които е получил помощта в по-големия размер, за период от:

1. три години от датата на получаване на окончателно плащане – за ползватели, които са малки или средни предприятия по смисъла на чл. 3 от Закона за малките и средни предприятия;

2. пет години след датата на получаване на окончателното плащане за ползватели, които са големи предприятия.

(11) (Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Финансовата помощ за общите разходи по чл. 32, ал. 1, т. 14 по проекта и за закупуване на земя, сгради и друга недвижима собственост се определя съгласно съответното процентно съотношение по ал. 1 – 9.

(12) Изискването по ал. 10 не се прилага за кандидати, които са получили по-голям размер на помощта при условията на ал. 2, т. 1, като в тези случаи одобреният кандидат се задължава да придобие съответните професионални умения и компетентности в срок до 36 месеца считано от датата на сключване на договора за предоставяне на финансова помощ, но не по-късно от датата на подаване на заявка за окончателно плащане.

Чл. 14. Разликата между пълния размер на одобрените разходи и размера на финансовата помощ се осигурява от кандидата, като участието на кандидата може да бъде само в парична форма.

Чл. 15. (1) Минималният размер на общите допустими разходи за един проект е левовата равностойност на 15 000 евро.

(2) (Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Максималният размер на общите допустими разходи за целия период на прилагане на ПРСР 2014 – 2020 г. за един кандидат е левовата равностойност на 1 000 000 евро.

(3) Максималният размер на допустимите разходи за закупуване на земеделска техника за целия период на прилагане на ПРСР 2014 – 2020 г. за един кандидат е левовата равностойност на 500 000 евро.

(4) (Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.** , в сила от 30.09.2016 г.) Максималният размер на допустимите разходи за изпълнение на интегриран проект за целия период на прилагане на ПРСР 2014 – 2020 г. за един кандидат е левовата равностойност на 1 000 000 евро.

(5) (Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.** , в сила от 30.09.2016 г.) Максималният размер на общите допустими разходи за проекти за колективни инвестиции, предприети от юридически лица, включващи от 6 до 10 земеделски стопани, за целия период на прилагане на ПРСР 2014 – 2020 г. за един кандидат е левовата равностойност на 1 000 000 евро.

(6) Максималният размер на общите допустими разходи за инвестиции в земеделска техника за проекти за колективни инвестиции, предприети от юридически лица, включващи от 6 до 10 земеделски стопани, за целия период на прилагане на ПРСР 2014 – 2020 г. за един кандидат е левовата равностойност на 750 000 евро.

(7) (Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.** , в сила от 30.09.2016 г.) Максималният размер на общите допустими разходи за проекти за колективни инвестиции, предприети от юридически лица, включващи над 10 земеделски стопани и/или признати групи/организации на производители, за целия период на прилагане на ПРСР 2014 – 2020 г. за един кандидат е левовата равностойност на 1 000 000 евро.

(8) Максималният размер на общите допустими разходи за инвестиции в земеделска техника за проекти за колективни инвестиции, предприети от юридически лица, включващи над 10 земеделски стопани и/или признати групи/организации на производители, за целия период на прилагане на ПРСР за един кандидат е левовата равностойност на 1 000 000 евро.

(9) Максималният размер на общите допустими разходи за периода на прилагане на ПРСР не трябва да надвишава размера, посочен в ал. 1 – 4, за кандидатите и/или ползвателите по чл. 7, ал. 1, т. 1, които са предприятия партньори и/или свързани предприятия по смисъла на Закона за малките и средните предприятия.

(10) В случаите, когато кандидат по чл. 7, ал. 1, т. 1 е участвал в юридическо лице за колективни инвестиции, които са подпомагани по реда на тази наредба, в максималния размер по ал. 2, 3 и 4 се включва размерът на допустимите разходи по проекта за колективни инвестиции, изчислен пропорционално спрямо стандартния производствен обем, с който участва в юридическото лице за колективни инвестиции.

Чл. 16. Финансовата помощ по проект може да бъде изплащана авансово, междинно и окончателно.

Чл. 17. (1) Авансово плащане се извършва, при условие че е предвидено в договора за предоставяне на финансова помощ. Авансовото плащане е в размер до 50 на сто от стойността на одобрената финансова помощ по проекта и се изплаща при условията и по реда на сключения договор.

(2) Авансово плащане се допуска, при условие че неговият размер надвишава 10 на сто от стойността на одобрената финансова помощ по проекта.

(3) Авансово плащане може да бъде заявено не по-късно от шест месеца преди крайната дата за изпълнение на инвестицията по сключения договор за отпускане на финансовата помощ.

(4) В случаите, когато се изплаща авансово плащане, се изисква представяне от ползвателя на безусловна и неотменима банкова гаранция в полза на РА в размер 100 на сто от стойността на авансовото плащане или договор за поръчителство, с който най-малко двама поръчители, всеки от които се задължава пред кредитора РА да отговаря за изпълнението на задължението по авансовото плащане на длъжника – ползвател на помощта, в размер 100 на сто от стойността на авансовото плащане.

(5) Поръчителят по ал. 4 трябва да отговаря на следните условия:

1. да е юридическо лице – търговец по смисъла на чл. 1, ал. 2 от Търговския закон, и да е вписан в търговския регистър;

2. да е регистриран и да извършва търговска дейност най-малко 3 години преди датата на подаване на заявката за авансово плащане;

3. да няма изискуеми задължения към Държавен фонд "Земеделие";

4. да няма изискуеми публични задължения към държавата;

5. да не е в открито производство по несъстоятелност и да не е обявен в несъстоятелност;

6. да не е в производство по ликвидация;

7. (изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) 25 на сто от размера на собствения му капитал, отразен във финансовите отчети от публикуваните в търговския регистър от последните две приключени финансови години и последното приключило тримесечие, преди подаване на заявката за авансово плащане да е равен или по-голям от 100 на сто от стойността на искания аванс;

8. (изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.** , в сила от 30.09.2016 г.) 20 на сто от размера на приходите му от продажби, отразен във финансовите отчети от публикувани в търговския регистър от последните две финансови години, да е по-голям или равен на 100 на сто от стойността на искания аванс.

(6) При изчисляването на размера на собствения капитал по ал. 5, т. 7 РА изключва поетите задбалансови и условни задължения на поръчителя, като в тях не се включват обезпечения по кредити и по други задължения, които са отразени в баланса.

(7) В случаите, когато едно лице е поръчител на повече от един ползвател по ПРСР, поръчителят трябва да отговаря на условията по ал. 5 и 6 за всеки договор за поръчителство, като общият размер на обезпечените вземания за авансови плащания по сключените между съответния поръчител и РА договори за поръчителство не може да надхвърля 1 500 000 лв.

(8) Разплащателната агенция не сключва договор за поръчителство с лице, за което установи, че не може да изпълни задължението по авансовото плащане на длъжника – ползвател на помощта, в размер 100 на сто от стойността на авансовото плащане.

(9) Срокът на валидност на банковата гаранция по ал. 4 или срокът на задължението по договора за поръчителство по ал. 4 трябва да покрива срока на договора за отпускане на финансовата помощ, удължен с шест месеца.

(10) Банковата гаранция по ал. 4 се освобождава или договорът за поръчителство по ал. 4 се прекратява, когато РА установи, че сумата на одобрените за плащане разходи, съответстваща на финансовата помощ, свързана с инвестицията, надхвърля сумата на аванса.

(11) (Нова – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.** , в сила от 30.09.2016 г.) Авансово плащане се допуска при ползвателите, които са възложители по чл. 5 и 6 от Закона за обществените поръчки не повече от два пъти за периода на изпълнение на проекта, при следните условия:

1. до 12 на сто от общия размер на одобрената финансова помощ по проекта само за разходи, свързани с проекта, в това число разходи за хонорари за архитекти, инженери и консултанти, консултации за икономическа и екологична устойчивост на проекта, като авансовото плащане не трябва да надхвърля 50 на сто от стойността на одобрената финансова помощ по проекта за разходите по тази точка след съгласуване на обществената поръчка от РА и вписване на избрания изпълнител в договора за предоставяне на финансова помощ;

2. разликата до 50 на сто от стойността на одобрената финансова помощ по проекта след съгласуване на

обществената поръчка и сключване на допълнително споразумение с РА по договора за предоставяне на финансовата помощ за вписване на избрания изпълнител;

3. сборът от размера на авансовото плащане по т. 1 и 2 не трябва да надхвърля 50 на сто от стойността на одобрената финансова помощ по проекта.

Чл. 18. (1) Междинно плащане се извършва при условие, че такова е заявено от кандидата/ползвателя и е предвидено в договора за предоставяне на финансова помощ.

(2) Междинно плащане е допустимо не повече от един път за периода на изпълнение на проекта, а в случай на проекти с включени строително-монтажни работи или проекти за създаване на трайни насаждения – не повече от два пъти за периода на изпълнение на проекта.

(3) Междинното плащане е допустимо за одобрена обособена част от инвестицията, като същото може да бъде заявено не по-късно от четири месеца преди изтичане на крайния срок за извършване на инвестицията по договора за предоставяне на финансова помощ.

Раздел IV Изисквания към проектите

Чл. 19. Финансова помощ се предоставя за проекти, които се осъществяват на територията на Република България.

Чл. 20. Финансова помощ не се предоставя за проекти, включващи инвестиции, които не отговарят на разпоредбите на Закона за опазване на околната среда, Закона за биологичното разнообразие или/и Закона за водите.

Чл. 21. Финансова помощ не се предоставя, ако за същите инвестиционни разходи кандидатът е получил публична финансова помощ от държавния бюджет или от бюджета на Европейския съюз.

Чл. 22. (1) За подпомагане по реда на тази наредба кандидатите представят бизнесплан по образец съгласно приложение № 5, който съдържа подробно описание на планираните инвестиции и дейности за 5-годишен период, а в случаите на инвестиции за създаване на трайни насаждения или извършване на строително-монтажни работи – за 10-годишен период.

(2) Бизнеспланът по ал. 1 трябва да показва подобряване на дейността на земеделското стопанство на кандидата или на земеделските стопанства на членовете на групите или организациите на производители чрез прилагане на планираните инвестиции и дейности и постигане на една или повече от целите съгласно чл. 2 и в съответствие с принципите по чл. 3.

(3) Бизнеспланът трябва да доказва икономическата жизнеспособност на проекта и стопанството за периода, посочен в ал. 1, и постигането на показателите, посочени в приложение № 5.

(4) Бизнеспланът за интегрирани проекти трябва да доказва, че изпълнението му води до по-добри финансови резултати от дейността на кандидата, отколкото ако операциите или дейностите се изпълняват поотделно.

(5) Бизнеспланът, представен от група/организация на производители, трябва да доказва подобряване на земеделската дейност на земеделските стопанства на членовете и основната дейност на групата/организацията чрез прилагане на планираните инвестиции и дейности и постигане на една или повече цели съгласно чл. 2 и 3, както и да показва, че инвестициите и дейностите са от полза на цялата група/организация на производители.

(6) Бизнеспланът, представен от кандидати по чл. 7, ал. 2, трябва да доказва ефективност и икономическа жизнеспособност чрез съвместно прилагане на планираните инвестиции и дейности, включени в проекта, и че тези инвестиции и дейности водят до подобряване на земеделската дейност на земеделските стопанства на лицата, участници в юридическото лице кандидат, и че водят до постигане на една или повече цели съгласно чл. 2 и 4.

(7) Бизнеспланът по ал. 5 и 6 трябва да доказва икономическа жизнеспособност за съответния период по ал. 1.

(8) При закупуване на земеделска техника в бизнесплана трябва да бъде посочен размерът на земята, за която техниката ще бъде използвана.

(9) Кандидатите и съответно лицата, участници в юридическото лице за колективни инвестиции, или членовете на групите/организациите на производители се задължават да обработват земя с размер не по-малък от посочената съгласно ал. 8 и одобрена от Държавен фонд "Земеделие" – РА, до:

1. три години от датата получаване на окончателно плащане – за ползватели, които са малки или средни предприятия по смисъла на чл. 3 от Закона за малките и средните предприятия;

2. пет години след датата на получаване на окончателното плащане за ползватели, които са големи предприятия.

Чл. 23. (1) (Изм. и доп. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Техническите характеристики и капацитетът на земеделската техника, за която се предоставя финансова помощ, трябва да съответстват на площта на обработваната от кандидата или членовете на групата/организацията на производители земя, с отглежданите култури и/или нуждите на животновъдния обект. Кандидатът доказва това съответствие чрез обосновка в бизнесплана, която подлежи на оценка от РА по изготвена от нея методика и съгласувана от министъра на земеделието и храните.

(2) (Доп. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Капацитетът на съоръжения и сгради за съхранение на продукцията, за които се предоставя финансова помощ, трябва да съответства на прогнозния размер на произведената от кандидата или членовете на групата/организацията на производители собствена продукция, за която кандидатът представя обосновка в бизнесплана.

(3) (Нова – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Параметрите и капацитетът на напоителните системи, за които се предоставя финансова помощ, трябва да съответстват на площта на обработваната от кандидата земя и отглежданите култури. Кандидатът доказва това съответствие чрез обосновка в бизнесплана, която подлежи на оценка от РА въз основа на представените към заявлението за подпомагане документи.

Чл. 24. (1) (Доп. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Когато се кандидатства за предоставяне на финансова помощ за инвестиции в дейности, свързани с производство, съхранение и/или подготовка на растителни продукти за продажба и/или за нуждите на животновъдния обект, размерът на площта, от която се добиват тези продукти, се доказва чрез:

1. регистрация в Интегрираната система за администриране и контрол на кандидата, на членовете на групата/организацията на производители или на лицата, участващи в юридическото лице за колективни инвестиции; или

2. документи за собственост и/или ползване на земеделска земя и/или друг вид недвижими имоти за трайни насаждения, или за оранжерии и гъбарници, както и във всички случаи извън тези по т. 1; или

3. анкетните формуляри от анкетна карта/анкетни карти на земеделския стопанин, издадени по реда на наредбата по § 4 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за подпомагане на земеделските производители за създаване и поддържане на регистър на земеделските стопани.

(2) Кандидатите и съответно лицата, участващи в юридическото лице за колективни инвестиции, или членовете на групите/организациите на производители се задължават да обработват земя с размер не по-малък от посочения в ал. 1 за срока по чл. 22, ал. 9.

Чл. 25. (1) Проектите се изпълняват върху имот – собственост на кандидата, а когато имотът не е собственост на кандидата, към проектите се прилагат документи за:

1. учредено право на строеж върху имота за срок не по-малко от 6 години считано от датата на подаване на заявлението за подпомагане, когато е учредено срочно право на строеж – в случай на кандидатстване за разходи за строително-монтажни работи за изграждане на нов строеж, надстрояване и/или пристрояване на съществуващ строеж, за които се изисква разрешение за строеж, съгласно Закона за устройство на територията;

2. документ за ползване на имота за срок не по-малко от 6 години считано от датата на подаване на заявлението за подпомагане – в случай на кандидатстване за разходи за:

а) закупуване и/или инсталиране на нови машини, оборудване и съоръжения, необходими за подобряване на производството и/или обновяване на сгради и/или помещения, за които не се изисква издаване на разрешение за строеж, съгласно ЗУТ;

б) строително-монтажни работи извън случаите по т. 1;

в) създаване и/или презасаждане на трайни насаждения.

(2) Документ по ал. 1, т. 2, буква "а" не се изисква при кандидатстване за подпомагане за закупуване на земеделска техника и специализирани транспортни средства, които:

1. не са трайно прикрепени към земята, сградите или помещенията;

2. поради своето естество или предназначение не се използват в затворени помещения.

(3) Към проектите, включващи разходи за строително-монтажни работи, се прилагат:

1. заснемане на обекта/съоръжението и/или архитектурен план на сградата, съоръжението, обекта, който ще се изгражда, ремонтира или обновява, когато за предвидените строително-монтажни работи не се изисква одобрен инвестиционен проект съгласно ЗУТ;

2. одобрен инвестиционен проект, изработен във фаза "Технически проект" или "Работен проект (работни чертежи и детайли)" в съответствие с изискванията на Закона за устройство на територията и Наредба № 4 от 2001 г. за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти (обн., ДВ, бр. 51 от 2001 г.; изм., бр. 85 и 96 от 2009 г., бр. 93 и 102 от 2014 г. и бр. 13 от 2015 г.);

3. подробни количествени сметки за предвидените строително-монтажни работи, заверени от правоспособно лице;

4. разрешение за строеж, когато издаването му се изисква съгласно Закона за устройство на територията;

5. становище на главния архитект, че строежът не се нуждае от издаване на разрешение за строеж, когато

издаването му не се изисква съгласно Закона за устройство на територията.

(4) Проектите, които включват разходи за преместваеми обекти, се придружават с разрешение за поставяне, издадено в съответствие със Закона за устройство на територията.

Чл. 26. Дейностите и инвестициите по проекта, за които се изисква лицензиране, разрешение и/или регистрация за извършване на дейността/инвестицията съгласно българското законодателство, се подпомагат само ако са представени съответните лицензи, разрешения и/или документ, удостоверяващ регистрацията.

Чл. 27. Когато правилата на Общата организация на пазарите на земеделски продукти на ЕС или схеми за директно подпомагане, финансирани от Европейския земеделски фонд за гарантиране на земеделието, налагат ограничения върху производството или върху подпомагането на ЕС на равнището на отделния земеделски стопанин или отделното стопанство, инвестиции, които биха увеличили обема на производството над тези ограничения, не се подпомагат.

Чл. 28. (1) Финансова помощ се предоставя за инвестиции за производство на енергия от възобновяеми енергийни източници.

(2) Инвестиции по ал. 1, включително проекти с инвестиции за производство на електрическа и/или топлинна енергия или енергия за охлаждане и/или производство на биогорива и течни горива от биомаса, се подпомагат, ако са за собствено потребление и същите не надхвърлят необходимото количество енергия за покриване нуждите на земеделските стопанства. Капацитетът на инсталациите не трябва да надвишава мощност от 1 мегават.

(3) При комбинирано топло- и електропроизводство капацитетът на инсталацията трябва да съответства на необходимата за дейностите на земеделското стопанство полезна топлинна енергия.

(4) При производство на електроенергия от биомаса инсталациите трябва да произвеждат най-малко 10 на сто топлинна енергия.

(5) Проекти с инвестиции за производство на биогорива и течните горива от биомаса се подпомагат при условие, че отговарят на критериите за устойчивост, определени в чл. 37 – 40 от Закона за енергията от възобновяеми източници.

(6) Използваните за производство на биоенергия, включително биогорива, суровини от зърнени и други богати на скорбяла култури, захарни и маслодайни култури и суровини, които се използват за фуражи, не трябва да надхвърлят 20 на сто от общия обем суровини, използвани за това производство.

(7) Условието по ал. 6 не се прилага за отпадъчни продукти от култури, които не се използват за фуражи.

(8) Към заявлението за подпомагане се прилага анализ на изпълнението на условията по ал. 2 – 7, изготвен и съгласуван от правоспособно лице.

Чл. 28а. (Нов – ДВ, бр. 76 от 2016 г., в сила от 30.09.2016 г.) (1) Финансова помощ се предоставя за инвестиции за напоителни системи, ако:

1. са в съответствие с Плана за управление на речните басейни за съответния район, в чийто териториален обхват ще се извършват инвестициите;

2. кандидатът има осигурен достъп до услуги за напояване и/или е титуляр на действащо разрешително за водовземане или за ползване на воден обект за изграждане, реконструкция или модернизация на съоръжение за водовземане по Закона за водите и се изпълняват параметрите и условията в разрешителното;

3. са налични или са предвидени за закупуване и монтиране уреди за измерване на потреблението на вода в рамките на планираните инвестиции;

4. има влязъл в сила административен акт, издаден по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда и/или Закона за биологичното разнообразие, или писмо, издадено по реда на чл. 2, ал. 2 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проект и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (ДВ, бр. 73 от 2007 г.), с който/което се одобрява осъществяването на инвестиционното предложение.

(2) Инвестиции за рехабилитация на съществуващи напоителни системи са допустими, при условие че:

1. осигуряват най-малко 15 на сто потенциална икономия на вода, когато се използва вода от водно тяло, определено в съответния действащ План за управление на речните басейни най-малко в добро екологично състояние – за повърхностните води, или добро количествено състояние – за подземните води;

2. осигурява най-малко 15 на сто потенциална икономия на вода и ефективно намаление на консумацията на вода с не по-малко от 50 на сто от потенциалната икономия, когато се използва вода от водно тяло, определено в по-ниско от добро екологично или количествено състояние в съответния действащ План за управление на речните басейни и е обосновано изключение по чл. 156в или 156е от Закона за водите.

(3) Условието по ал. 2 не се прилага за инвестиции, свързани само с енергийна ефективност на съществуващо съоръжение, инвестиции за съоръжения за съхранение на вода или за инвестиции, които използват само рециклирани води.

(4) Инвестициите по ал. 1, свързани с нетно увеличение на напояваната площ, трябва да не оказват значително отрицателно въздействие върху околната среда, което е преценено по съответната процедура по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда.

(5) Инвестициите по ал. 4, за които екологичното или количественото състояние на водното тяло, което се засяга, е определено в по-ниско от добро състояние, в съответния действащ План за управление на речните басейни трябва да включват и инвестиции в съществуваща напоителна система и по предварителна оценка да осигуряват:

1. най-малко между 15 на сто и 25 на сто потенциална икономия на вода съгласно техническите характеристики на съществуващата инсталация и

2. ефективно намаление на потреблението на вода с не по-малко от 50 на сто от потенциалната икономия в рамките на система за съответното земеделско стопанство.

(6) Условието по ал. 5 не се прилага, ако снабдяването с вода на инвестициите по проекта се извършва от съществуващ язовир, въведен в експлоатация преди 31.10.2013 г. и за който в План за управление на речния басейн на Басейнова дирекция за управление на водите са планирани мерки, свързани с определяне на лимит за общо водочерпене или за осигуряване на минимален отток след язовира и не е налице нарушение на тези мерки или изисквания.

(7) За проекти с инвестиции по ал. 1 трябва да има разработен инженерен проект от строителен инженер, вписан в регистъра на Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране, правоспособен да проектира системи за напояване.

(8) Инженерният проект по ал. 7 трябва да показва наличие на съществуващо или предвидено ново измервателно устройство на потреблението на вода в земеделското стопанство и трябва да показва изпълнение на условията по ал. 2 и/или ал. 5.

(9) Дейностите, свързани с инвестиции за напоителни системи, трябва да бъдат съгласувани чрез становището за допустимост по чл. 155, ал. 1, т. 23 от Закона за водите на инвестиционното предложение по отношение съответствието му с Плана за управление на речните басейни и Плана за управление на риска от наводнения. Становището за допустимост трябва да е издадено от директора на съответната Басейнова дирекция за управление на водите към Министерството на околната среда и водите, в чийто териториален обхват ще се извършва инвестицията.

Чл. 29. Не се подпомагат като самостоятелен проект:

1. събарянето на стари сгради и производствени съоръжения;

2. инвестициите в нематериални активи.

Чл. 30. (1) Изборът се извършва при даване на приоритет на:

1. проекти, представени от млади земеделски стопани и одобрени за подпомагане по мерки 112 или 141 от ПРСР 2007 – 2013 и подмерки 6.1 и 6.3 от ПРСР 2014 – 2020, които не са получавали финансова помощ по мярка 121 "Модернизиране на земеделските стопанства" и подмярка 4.1 "Инвестиции в земеделските стопанства";

2. кандидати – тютюнопроизводители, регистрирани по Закона за подпомагане на земеделските производители, за проекти с инвестиции, които не са свързани с производство на тютюн;

3. проекти за инвестиции в сектор "Плодове и зеленчуци" и/или проекти за инвестиции в сектор "Животновъдство", и/или проекти за инвестиции в сектор "Етеричномаслени и медицински култури";

4. (изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) проекти с инвестиции за производство на биологични суровини и продукти;

5. проекти с инвестиции, свързани с опазване на околната среда, включително технологии, водещи до намаляване на емисиите, и/или постигане на стандартите на ЕС;

6. проекти, изпълнявани в Северозападния район или в райони с природни и други специфични ограничения или местата по национална екологична мрежа Натура 2000;

7. проекти с инвестиции за повишаване на енергийната ефективност и/или иновации в стопанствата;

8. проекти с интегриран подход и допринасящи за насърчаване на кооперирането между производителите;

9. проекти, чието изпълнение води до осигуряване на допълнителна заетост в стопанствата;

10. проекти, изпълнявани на територията на селски район;

11. (нова – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) проекти с инвестиции за напоителни системи, представени от земеделски стопани, които са членове на сдружения за напояване;

12. (нова – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) проекти с инвестиции за напоителни системи, при които се използва вода от инфраструктура с по-малки загуби и по-висока ефективност при използване на водните ресурси.

(2) Земеделски стопани с проекти, изпълнявани в Северозападния район, са лица, за които най-малко 75 на сто от посочената в бизнесплана земя или площ се намира в една или повече административни области в страната, посочени в приложение № 6, или инвестициите по проекта се намират в административна област, посочена в приложение № 6.

(3) Земеделски стопани с проекти, изпълнявани в райони с природни и други специфични ограничения, са лица, за които най-малко 75 на сто от посочената в бизнесплана земя или площ се намира в едно или повече землища на населени места, посочени в Наредба за определяне на критериите за необлагодетелстваните райони и териториалния им обхват, а в случаите, когато проектът е за инвестиции, изцяло насочени в сектор "Животновъдство", или инвестиции, свързани с трайни насаждения, оранжерии или гъбарници, условието се счита за изпълнено, ако животновъдният обект, трайните насаждения, оранжерии или гъбарниците на кандидата се намират в землището на населено място в обхвата на посочената наредба.

(4) Земеделски стопани с проекти, изпълнявани на територията на селски район, са лица, за които най-малко 75 на сто от посочената в бизнесплана земя или площ се намира в един или няколко селски района съгласно приложение № 4. Когато проектът е за инвестиции, насочени изцяло в сектор "Животновъдство", или инвестиции, свързани с трайни насаждения, оранжерии или гъбарници, условието се смята за изпълнено, ако животновъдният обект, трайните насаждения, оранжерии или гъбарниците на кандидата се намират в селски район, съгласно приложение № 4.

(5) Тежестта на приоритетите по ал. 1 се определя в съответствие с критерии за оценка на проекти съгласно приложение № 7 и се преценява към датата на подаване на заявлението за подпомагане съобразно приложените към него документи.

(6) В случай че изпълнението на приоритетите по ал. 1 е станало основание за класиране на кандидата пред други кандидати по реда на тази наредба, той се задължава да поддържа съответствие с приоритетите по ал. 1, с изключение на условието по ал. 1, т. 1 в срока по чл. 22, ал. 9.

(7) Земеделски стопани с проекти с инвестиции и дейности, които се изпълняват на територията на места по Натура 2000, са лица, за които най-малко 75 на сто от посочената в бизнесплана земя или площ се намира в защитени зони по Националната екологична мрежа Натура 2000, обявени със заповед на министъра на околната среда и водите, а в случаите, когато проектът е за инвестиции, изцяло насочени в сектор "Животновъдство" или инвестиции, свързани с трайни насаждения, оранжерии или гъбарници, условието се счита за изпълнено, ако животновъдният обект, трайните насаждения, оранжерии или гъбарниците на кандидата се намират на територията на защитени зони по Националната екологична мрежа Натура 2000.

(8) Тютюнопроизводители по ал. 1, т. 2 са земеделски стопани, които са отглеждали тютюн, който е изкупен и премиран по реда на Закона за тютюна и тютюневите изделия за референтен период 2007 – 2009 г., и обработваната от тях земя или площ към този период не надхвърля 8 000 евро стандартен производствен обем.

Чл. 31. Подпомагат се проекти, които са получили минимален брой от 10 точки по критериите за оценка, посочени в приложение № 7.

Раздел V Допустими разходи

Чл. 32. (1) Допустими разходи в рамките на земеделското стопанство са:

1. строителство или обновяване на сгради и на друга недвижима собственост, използвана за земеделското производство, включително такава, използвана за опазване компонентите на околната среда;

2. закупуване, включително чрез финансов лизинг, и/или инсталиране на нови машини, съоръжения и оборудване, необходими за подобряване на земеделския производствен процес, включително за опазване компонентите на околната среда, получаване на топлинна и/или електроенергия, необходими за земеделските дейности на стопанството и подобряване на енергийната ефективност, съхранение и подготовка за продажба на земеделска продукция;

3. създаване и/или презасаждане на трайни насаждения, включително трайни насаждения от десертни лозя, медоносни дървесни видове за производство на мед, други бързорастящи храсти и дървесни видове, използвани за производство на биоенергия;

4. разходи за достигане съответствие с нововъведените стандарти на ЕС съгласно приложение № 8, включително чрез финансов лизинг;

5. закупуване на: съоръжения, прикачен инвентар за пчеларство и съответно оборудване, необходимо за производството на мед и други пчелни продукти, както и за развъждането на пчели-майки, включително чрез финансов лизинг;

6. (изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) разходи за достигане на съответствие със съществуващи стандарти на ЕС – за млади земеделски стопани, получаващи финансова помощ по подмярка 6.1 "Стартова помощ за млади земеделски стопани";

7. закупуване на земя, необходима за изпълнение на проекта във връзка с изграждане и/или модернизиране на сгради, помещения и други недвижими материални активи, предназначени за земеделските производствени дейности и/или за създаване и/или презасаждане на трайни насаждения;

8. закупуване на сгради, помещения и друга недвижима собственост, необходими за изпълнение на проекта, предназначени за земеделските производствени дейности на територията на селски район съгласно приложение № 4;

9. закупуване, включително чрез финансов лизинг, на специализирани земеделски транспортни средства, като например: камиони, цистерни за събиране на мляко, хладилни превозни средства за транспортиране на продукцията, превозни средства за транспортиране на живи животни и птици;

10. (нова – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) разходи за рехабилитация на съществуващи и изграждане на нови напоителни системи и оборудване, включващи изграждането на нови и подобряване на съществуващи мрежи в стопанствата, водовземни съоръжения, включително кладенци и съоръжения за съхранение на вода, както и закупуване на техническо оборудване за тяхната експлоатация, включително нови тръбопроводи, системи за капково напояване, инсталации за дъждуване, помпени станции, техники/съоръжения за съхраняване/опазване на водата, и др.;

11. (предишна т. 10 – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) разходи за достигане на съответствие с международно признати стандарти, свързани с въвеждане на системи за управление на качеството в земеделските стопанства, въвеждане на добри производствени практики, подготовка за сертификация;

12. (предишна т. 11 – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) закупуване на софтуер, включително чрез финансов лизинг;

13. (предишна т. 12 – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) за ноу-хау, придобиване на патенти права и лицензи, за регистрация на търговски марки и процеси, необходими за изготвяне и изпълнение на проекта;

14. (предишна т. 13, изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) разходи, свързани с проекта, в т.ч. разходи за предпроектни проучвания, такси, хонорари за архитекти, инженери и консултанти, консултации за екологична и икономическа устойчивост на проекти, проучвания за техническа осъществимост на проекта, извършени както в процеса на подготовка на проекта преди подаване на заявлението за подпомагане, така и по време на неговото изпълнение, които не могат да надхвърлят 12 на сто от общия размер на допустимите разходи по проект, включени в т. 1 – 13, като допустимите разходи за проектиране се изчисляват върху допустимите разходи за проектирания обект.

(2) (Доп. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Допустимите разходи за консултантски услуги, свързани с подготовката и управлението на проекта и разходите за правни услуги, като част от разходите по ал. 1 не могат да превишават:

1. (изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) едно на сто от допустимите разходи – за проекти с инвестиции само за земеделска техника и/или разходи по ал. 1, т. 10 – 13;

2. (изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) пет на сто от допустимите разходи по ал. 1, т. 1 – 13 – за проекти с включени инвестиции за създаване на трайни насаждения и/или строително-монтажни дейности и/или оборудване и/или машини, но не повече от левовата равностойност на 35 000 евро;

3. (отм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.).

(3) (Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.** , в сила от 30.09.2016 г.) Разходите за закупуване на земя, сгради и друга недвижима собственост по ал. 1, т. 7 и 8, не могат да надхвърлят 10 на сто от общия размер на допустимите разходи по ал. 1, т. 1 – 6 и т. 9 – 13.

(4) (Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.** , в сила от 30.09.2016 г.) Разходите по ал. 1, т. 14 са допустими, ако са извършени не по-рано от 1 януари 2014 г., независимо дали всички свързани с тях плащания са направени.

(5) (Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.** , в сила от 30.09.2016 г.) Дейностите и разходите по проекта, с изключение на разходите по ал. 1, т. 14, са допустими, ако са извършени след подаване на заявлението за подпомагане.

(6) За кандидат, получаващ финансова помощ по подмярка 6.1 от ПРСР 2014 – 2020 г. и ако достигането на съответния стандарт е включено в одобрения му бизнесплан по тази подмярка, срокът е до 24 месеца от датата на създаване на стопанството му, но не по-късно от датата на подаване на заявката за окончателно плащане по реда на тази наредба.

(7) Разходите за закупуване на земя, сгради и друга недвижима собственост са допустими за финансиране до размера на данъчната им оценка, валидна към датата на подаване на заявлението за подпомагане. В случай че към датата на придобиването данъчната оценка е с по-ниска стойност, допустими за финансиране са разходи до този размер.

(8) Закупуването чрез финансов лизинг на активите е допустимо, при условие че ползвателят на помощта стане собственик на съответния актив не по-късно от датата на подаване на заявката за междинно или окончателно плащане за същия актив.

(9) Разплащателната агенция извършва оценка на основателността на предложените за финансиране разходи по ал. 1 чрез съпоставяне на предложените разходи с определените от РА референтни разходи за допустими за финансиране активи и услуги и/или сравняване на представени оферти.

(10) Списък с активите, дейностите и услугите, за които са определени референтни разходи, се съгласува от министъра на земеделието и храните и се публикува на електронната страница на РА не по-късно от датата на публикуване на заповедта за определяне на съответния период на прием на заявления за подпомагане.

(11) За всеки заявен за финансиране разход по ал. 1, който към датата на подаване на заявлението за подпомагане е включен в списъка по ал. 10, кандидатът представя една независима оферта в оригинал, която съдържа наименованието на оферента, срока на валидност на офертата, датата на издаване на офертата, подпис и печат на оферента, подробна техническа спецификация на активите/услугите, цена в левове или евро с посочен данък върху добавената стойност (ДДС). Разплащателната агенция извършва съпоставка между размера на определения референтен разход и на предложения за финансиране от кандидата, като одобрява за финансиране разхода до по-ниския му размер.

(12) За всеки заявен за финансиране разход по ал. 1, който към датата на подаване на заявлението за подпомагане не е включен в списъка по ал. 10, кандидатът представя най-малко три съпоставими независими оферти в оригинал, които съдържат наименование на оферента, срока на валидност на офертата, датата на издаване на офертата, подпис и печат на оферента, подробна техническа спецификация на активите/услугите, цена в левове или евро с посочен ДДС. Кандидатът представя и решение за избор на доставчика/изпълнителя, запитване за оферта по образец съгласно приложение № 9, а когато не е избрал най-ниската оферта – писмена обосновка за мотивите, обусловили избора му. В тези случаи РА извършва съпоставка между размера на разхода, посочен във всяка от представените оферти, като одобрява за финансиране разхода до най-ниския му размер, освен ако кандидатът е представил мотивирана обосновка за направения избор.

(13) (Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) В случаите по ал. 11 и 12 оферентите, когато са местни лица, следва да са вписани в Търговския регистър към Агенцията по вписванията, а оферентите – чуждестранни лица, следва да представят документ за правосубектност съгласно националното им законодателство. Оферентите на строително-монтажни работи, местни и чуждестранни лица, трябва да бъдат вписани в Централен професионален регистър на строителя съгласно Закона за Камарата на строителите и да могат да извършват строежи и/или отделни видове строителни и монтажни работи от съответната категория съгласно изискванията на чл. 3, ал. 2 от Закона за Камарата на строителите. Оферентите на посадъчен материал трябва да имат издадено разрешително за производство и заготовка на посевен и посадъчен материал и/или удостоверение за регистрация като търговец на посевен и посадъчен материал в случаите, предвидени в Закона за посевния и посадъчния материал. Оферентите за създаване на трайни насаждения за дървесни видове за производство на биоенергия трябва да са вписани в публичните регистри съгласно чл. 235 и 241 от Закона за горите. Изискването за вписване в Търговския регистър към Агенцията по вписванията не се прилага за Националната служба за съвети в земеделието, физически лица – оференти на посадъчен материал, или за производство и предлагане на пазара на елитни и племенни пчелни майки и отводки, както и физически лица, предоставящи услуги по ал. 1, т. 14.

(14) Когато за заявления за финансиране разход кандидатът е представил съпоставими оферти, независимо че разходът е включен в списъка по ал. 10, РА извършва съпоставка между размера на разхода, посочен във всяка от представените оферти, и размера на определения референтен разход, като одобрява за финансиране разхода до най-ниския му размер. Когато кандидатът е представил мотивирана обосновка за направения избор, съпоставката се извършва между размера на определения референтен разход и размера на предложения за финансиране разход, като РА одобрява за финансиране разхода до по-ниския му размер.

(15) (Доп. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Изискванията по ал. 9 – 14 не се прилагат по отношение на заявени за финансиране разходи за закупуване на земя, сгради и други недвижими имоти, както и за разходи за такси за извършвани услуги от държавни и/или общински органи и институции.

(16) (Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) За разходите по ал. 1, т. 14, извършени преди датата

на подаване на заявлението за подпомагане, кандидатите, които се явяват възложители по чл. 5 и 6 от Закона за обществените поръчки, при подаване на заявлението за подпомагане представят заверено от възложителя копие на всички документи от проведената съгласно изискванията на ЗОП процедура за избор на изпълнител/и.

(17) (Отм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.** , в сила от 30.09.2016 г.).

(18) (Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.** , в сила от 30.09.2016 г.) За разходите за производство на пчелни майки по ал. 1, т. 5 кандидатът представя удостоверение съгласно чл. 25, ал. 4 от Наредба № 47 от 2003 г. за производство и предлагане на пазара на елитни и племенни пчелни майки и отводки (рояци) и реда за водене на регистър (обн., ДВ, бр. 103 от 2003 г.; изм., бр. 26 от 2008 г., бр. 67 от 2011 г., бр. 94 от 2012 г.).

Чл. 32а. (Нов – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.** , в сила от 30.09.2016 г.) (1) За кандидати, които са възложители по чл. 5 и 6 от Закона за обществените поръчки, когато заявеният за финансиране разход не е включен в списъка по чл. 32, ал. 10 към датата на подаване на заявлението за подпомагане, обосноваването на разходите се преценява чрез представяне на най-малко три съпоставими независими оферти в оригинал, по които оферентите трябва да отговарят на изискванията на чл. 32, ал. 13.

(2) Кандидатите събират офертите по ал. 1 чрез прилагане на принципа на пазарни консултации съгласно Закона за обществените поръчки, като публикуват на профила на купувача информация относно вида на инвестицията, която ще бъде заявена за финансиране, придружена от техническа спецификация с посочени минимални параметри или подробно описание на актива. Кандидатите определят подходящ срок за получаване на оферти, който не може да бъде по-кратък от 5 работни дни.

(3) Минималното съдържание на офертите по ал. 1 е: наименование на оферента, срок на валидност на офертата, дата на издаване на офертата, подпис и печат на офертата, техническо предложение, ценово предложение в лева с посочен ДДС.

(4) В случаите на ал. 1, кандидатите представят в РА решение за определяне на стойността на разхода, за който кандидатстват, с включена обосновка за мотивите, обусловили избора му.

(5) За кандидатите по ал. 1 обосноваването на разхода може да се преценява чрез съпоставяне с определените референтни разходи.

Чл. 33. Не са допустими следните разходи:

1. за закупуване и/или инсталиране на оборудване, машини и съоръжения втора употреба;

2. за закупуване на лизинг на недвижима собственост;

3. за данък върху добавена стойност (ДДС), с изключение на невъзстановим ДДС, когато е поет действително и окончателно от кандидати, различни от лицата, освободени от данък съгласно чл. 3, ал. 5 от Закона за данък върху добавената стойност;

4. оперативни разходи, включително разходи за поддръжка, наеми, застраховка, както и други разходи, възникнали при изпълнение на договори за лизинг, марж/печалба за лизингодателя, разходи за лихви, разходи за неустойки и такси, режимни разходи;
5. за банкови такси, разходи за гаранции, изплащане и рефинансиране на лихви;
6. за принос в натура;
7. за изследвания за разработване на нови продукти, процеси и технологии;
8. за търговия на дребно;
9. за закупуване на права за производство на земеделска продукция;
10. за закупуване на животни, едногодишни растения и тяхното засаждане;
11. за закупуване, включително чрез финансов лизинг, на нови машини и оборудване, включително компютърен софтуер, за частта над пазарната им стойност;
12. за сертификация по HACCP (Анализ на опасностите и контрол на критичните точки) и по други международно признати стандарти;
13. които представляват обикновена подмяна;
14. свързани с плащания в брой;
15. инвестиции в частта им, която надвишава определените референтни разходи.

Глава трета РЕД ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

Раздел I Общи изисквания към документите и реда за кандидатстване

Чл. 34. Документите, приложени към заявлението за подпомагане и към заявките за плащане, както и тези, представени от кандидатите/ползвателите в резултат на допълнително искане от РА, трябва да:

1. бъдат представени в оригинал, нотариално заверено копие или копие, заверено от кандидата; в случай на представяне на заверени от кандидата копия на документи техните оригинали се осигуряват за преглед от служител на РА;

2. бъдат подадени лично от кандидата или от упълномощено от него лице с нотариално заверено изрично пълномощно;

3. бъдат представени на български език; в случаите, когато оригиналният документ е изготвен на чужд език, той трябва да бъде придружен с превод на български език, извършен от заклет преводач, а когато документът е официален по смисъла на Гражданския процесуален кодекс – да бъде легализиран или с апостил; когато между Република България и държавата, от която произхожда документът, е страна по Конвенцията за премахване на изискването за легализация на чуждестранни публични актове, ратифицирана със закон (ДВ, бр. 47 от 2000 г.), и има договор за правна помощ, освобождаващ документите от легализация, документът трябва да е представен съгласно режима на двустранния договор.

Чл. 35. (1) (Доп. – ДВ, бр. 76 от 2016 г. , в сила от 30.09.2016 г.) Започването и приключването на приема на заявления за подпомагане се определят със заповед на министъра на земеделието и храните. Заповедта съдържа началния и крайния срок за приемане на заявления за подпомагане, както и бюджета на подмярката за съответния период на прием. Периодът на прием не може да бъде по-кратък от 30 календарни дни.

(2) В заповедта по ал. 1 могат да бъдат определени и допълнителни ограничения относно допустимите за финансова помощ разходи, инвестиции, кандидати и интегрирани проекти.

(3) При вземане на решение за започване приема на заявления за подпомагане се публикува съобщение най-малко 10 работни дни преди започването на приема на електронните страници на Министерството на земеделието и храните и РА и на общодостъпно място в областните дирекции на Държавен фонд "Земеделие" и в областните дирекции "Земеделие".

(4) При вземане на решение за прекратяване на приема на заявления за подпомагане съобщението се публикува най-малко 10 работни дни преди прекратяване на приема на електронните страници на МЗХ и РА и на общодостъпно място в областните дирекции на Държавен фонд "Земеделие" и областните дирекции "Земеделие".

(5) При вземане на решение за изменение на заповедта по ал. 1 съобщението се публикува най-малко 10 календарни дни преди влизане в сила на изменението и не по-късно от 10 календарни дни от определената крайна дата на приема на електронните страници на МЗХ и РА и на общодостъпно място в областните дирекции на ДФ "Земеделие" и областните дирекции "Земеделие".

(6) (Нова – ДВ, бр. 76 от 2016 г. , в сила от 30.09.2016 г.) Кандидатите за подпомагане могат да искат разяснения от МЗХ по условията за предоставяне на финансова помощ в срок до 20 календарни дни преди крайния срок за приемане на заявления за подпомагане.

(7) (Нова – ДВ, бр. 76 от 2016 г. , в сила от 30.09.2016 г.) Разясненията се публикуват на електронната страница на МЗХ или РА до 10 календарни дни преди крайния срок за прием на заявления за подпомагане. Разясненията не съдържат становища относно качеството на заявлението за подпомагане.

Чл. 35а. (Нов – ДВ, бр. 76 от 2016 г. , в сила от 30.09.2016 г.) (1) Министърът на земеделието и храните може да издаде заповед за сключване на договори над бюджета, определен в заповедта за прием по чл. 35, ал. 1.

(2) В заповедта по ал. 1 се определя бюджет за договаряне и минимален брой точки по критериите за оценка на заявленията, които ще бъдат одобрени за подпомагане.

(3) Разплащателната агенция одобрява заявления за подпомагане по ал. 2 и предлага на кандидата да сключи договор за предоставяне на финансова помощ под условие, че финансовата помощ ще бъде изплатена при наличие на финансов ресурс.

Раздел III Процедура за разглеждане на заявления за подпомагане

Чл. 36. (1) Кандидатите или упълномощени с изрично и нотариално заверено пълномощно от тях лица подават в областната дирекция на Държавен фонд "Земеделие" по място на извършване на инвестицията заявление за подпомагане по образец съгласно приложение № 10 и прилагат документите, указани в същото приложение.

(2) Длъжностно лице от областната дирекция на Държавен фонд "Земеделие" извършва преглед на документите в присъствието на кандидата или упълномощеното от него лице.

(3) При липса или нередовност на документите по ал. 1 длъжностното лице връща документите на кандидата, като писмено посочва установените липси и/или нередовности и предоставя копие на контролния лист.

(4) Заявлението за подпомагане може да бъде прието и при липса и/или нередовност, но само когато те се отнасят за документи, издавани от други държавни и/или общински органи и институции, за които кандидатът представи писмени доказателства, че е направил искане за издаване от съответния орган. Кандидатът подписва декларация, че е запознат с липсите и нередовностите и поема задължение да представи издадените въз основа на искането документи най-късно в срока по чл. 37, ал. 3, като писмено посочва мотивите и забележките си.

(5) Приетите заявления за подпомагане получават уникален идентификационен номер с отбелязани дата, час и минута.

Чл. 37. (1) В срок до три месеца от крайната дата за съответния период на прием, определен в заповедта по чл.

35, РА:

1. (нова – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.** , в сила от 30.09.2016 г.) извършва предварителна оценка на критериите за подбор в случаите, при които размерът на заявената финансова помощ на всички подадени заявления надхвърля разполагаемия бюджет, определен в заповедта на министъра на земеделието и храните по чл. 35, ал. 1 за съответния период на прием, като разглежда заявленията за подпомагане в низходящ ред според броя на получените при предварителната оценка точки до изчерпване на разполагаемия бюджет;

2. (предишна т. 1 – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.** , в сила от 30.09.2016 г.) извършва административна проверка на представените документи, заявените данни и други обстоятелства, свързани със заявлението за подпомагане;

3. (предишна т. 2 – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.** , в сила от 30.09.2016 г.) може да извърши посещение на място за установяване на фактическото съответствие с представените документи, като:

а) посещението на място се извършва в присъствието на кандидата или на упълномощен негов представител;

б) след приключване на посещението на място служителят на РА представя протокола с резултатите от посещението за подпис на кандидата или на упълномощен негов представител, който има право да напише в протокола обяснения и възражения по направените констатации;

в) екземпляр от протокола по буква "б" се предоставя на кандидата или на упълномощен негов представител веднага след приключване на посещението на място;

г) в случай че кандидатът или упълномощен негов представител не е открит при извършване на посещението на място, РА уведомява кандидата, като му изпраща копие от протокола;

д) в срок до 10 работни дни от получаването на протокола по буква "г" за посещението на място кандидатът може писмено да направи възражения и да даде обяснения по направените констатации пред изпълнителния директор на РА;

4. (предишна т. 3 – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.** , в сила от 30.09.2016 г.) одобрява или отхвърля заявлението за подпомагане.

(2) (Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.** , в сила от 30.09.2016 г.) В случай на проекти, включващи разходи за строително-монтажни работи и/или създаване на трайни насаждения, в срок до 10 работни дни от подаване на заявлението за подпомагане длъжностно лице от РА задължително извършва посещението на място по ал. 1, т. 3.

(3) (Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.** , в сила от 30.09.2016 г.) В случай на липса или нередовност на документи, при възникване на необходимост от предоставяне на допълнителни документи при непълнота и неяснота на заявените данни и посочените факти по ал. 1, т. 2 и 3, както и с цел да се удостовери верността на заявените данни, РА указва на кандидата необходимостта от представяне на допълнителни данни и/или документи. Кандидатът е длъжен в срок до 10 работни дни от уведомяването да представи изисканите му данни и/или документи. Представените след този срок данни и/или документи, както и такива, които не са изрично изискани от РА, не се вземат предвид при последващата обработка на заявлението за подпомагане.

(4) Сроктът по ал. 1 може да бъде удължен, когато:

1. (Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.** , в сила от 30.09.2016 г.) Разплащателната агенция е упражнила правомощието си по ал. 3 – с не повече от един месец;

2. (изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.** , в сила от 30.09.2016 г.) по реда на ал. 1 са събрани данни и/или документи, от които възниква съмнение за нередност – с не повече от един месец, а при изпратен сигнал до съответната прокуратура или разследващите органи при установени съмнения за наличие на престъпни обстоятелства – до постановяване на влязъл в сила акт на компетентния орган;

3. (изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.** , в сила от 30.09.2016 г.) при обработката на заявлението за подпомагане РА установи необходимост от предоставяне на становище от други органи или институции – с не повече от един месец.

(5) В случаите по ал. 4, т. 2 и 3 изпълнителният директор на Държавен фонд "Земеделие" – Разплащателна агенция, издава заповед за спиране на производството по обработка на заявлението за подпомагане, която се връчва на кандидата.

(6) Заявлението за подпомагане и приложените към него документи могат да бъдат изцяло или частично оттеглени от кандидата по всяко време в писмена форма. Оттеглянето поставя кандидата в положението, в което се е намирал преди подаването на оттеглените документи или на част от тях.

(7) Когато кандидатът е уведомен от РА за случаи на несъответствия и/или нередности в документите по ал. 6 или когато кандидатът е уведомен за намерението на РА да извърши проверка/посещение на място, или когато при проверката/посещението на място се установи нередност, не се разрешава оттегляне по отношение на частите на тези документи, засегнати от нередността. В тези случаи РА писмено уведомява кандидата за решението си по направеното искане за оттегляне.

(8) При оттегляне на заявлението за подпомагане, което не попада в обхвата на ал. 7, РА прекратява образуваното пред нея административно производство, а кандидатът има право да подаде ново заявление за подпомагане за финансиране на същия проект, в случай че е обявен нов период на прием по подмярката.

(9) (Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.** , в сила от 30.09.2016 г.) Заявленията за подпомагане и приложените към тях

документи могат да бъдат поправяни и коригирани по всяко време след подаването им само в случай на очевидни грешки, признати от РА въз основа на цялостна преценка на конкретния случай, и при условие, че кандидатът е действал добросъвестно.

(10) (Нова – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Разплащателната агенция може да признае очевидни грешки само ако те могат да бъдат непосредствено установени при техническа проверка на информацията, съдържаща се в документите по ал. 9.

(11) (Нова – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Не се допуска коригиране или поправяне на заявленията за подпомагане и приложените към тях документи извън случаите по ал. 9.

(12) (Нова – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Когато е допуснато изцяло или частично оттегляне по ал. 6, новите обстоятелства не се вземат под внимание, ако оказват или биха оказали влияние върху тежестта на критериите за подбор, както и ако биха довели до определяне на по-голям размер на финансовата помощ при условията на чл. 13.

Чл. 38. (1) (Доп. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) За осигуряване на прозрачност списък на одобрените и отхвърлените проекти се публикува на електронните страници на РА и Министерството на земеделието и храните. Списъкът се публикува на всеки четири месеца след крайния срок за прием на заявления по чл. 35, ал. 1.

(2) Информацията се публикува при спазване на Закона за защита на личните данни и на ограниченията за опазване на търговска, производствена или друга защитена от закона тайна.

Чл. 39. (1) Заявлението за подпомагане получава пълен или частичен отказ за финансиране в случай на:

1. (изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) нередовност на документите или непълнота или неяснота на заявените данни и посочените факти, установени при проверките по чл. 37, ал. 1, т. 1, 2 и 3;

2. несъответствие с целите и изискванията към кандидатите, дейностите, проектите и заявените разходи, определени в тази наредба;

3. несъответствие на проекта с минималния брой точки съгласно чл. 31;

4. неотстраняване на нередовност на документи, непълнота и неяснота на заявените данни и посочени факти и/или непредставяне на изисканите от РА документи, необходими за удостоверяване съответствие на заявените от кандидата данни до изтичане на срока по чл. 37, ал. 3, като РА отказва изцяло финансирането или намалява финансовата помощ в съответствие с естеството на неотстранените нередности, непълноти, неясноти и/или липси;

5. недостатъчен бюджет за финансиране на подаденото заявление за подпомагане, определен в заповедта за откриване на съответния прием;

6. допустимите разходи по проекта са на стойност под определения минимален размер съответно над определения максимален размер съгласно чл. 15;

7. установяване на обстоятелствата, посочени в чл. 10, ал. 3 или 4, както и непредставяне на някой от документите в срока по чл. 37, ал. 3;

8. при установено несъответствие на техническите характеристики и капацитета на заявената за подпомагане земеделска техника спрямо размера на обработваната от кандидата земя по реда на чл. 23.

(2) В случаите на частичен отказ по ал. 1 кандидатът има право да сключи договор за предоставяне на финансова помощ за одобрената част от допустимите разходи или да кандидатства отново за същата инвестиция по реда на тази наредба.

(3) В случаите на пълен отказ по ал. 1 кандидатът има право да кандидатства отново за същата инвестиция по реда на тази наредба.

Чл. 40. Преди издаване на заповед за одобрение на заявлението за подпомагане РА изисква от кандидата, който в срок от 10 работни дни от уведомяването му за това представя:

1. свидетелство за съдимост от кандидата – физическо лице, или на представляващия кандидата едноличен търговец, търговско дружество или юридическо лице и член/ове на управителния им орган, както и временно изпълняващ такава длъжност, включително прокурист или търговски пълномощник, както и от лицата с правомощия за вземане на решения или контрол по отношение на кандидата/ползвателя на помощта, издадено най-рано 4 месеца преди представянето му;

2. декларация по приложение № 11.

Чл. 41. (1) Постъпилите заявления за подпомагане се оценяват съгласно критериите за оценка, посочени в приложение № 7. Съответствието с критериите за оценка се преценява към датата на подаване на заявлението за подпомагане съобразно приложените към заявлението за подпомагане документи.

(2) Заявленията за подпомагане се класират според получените при оценката точки и се одобряват в низходящ ред до размера на определения за съответния прием бюджет.

(3) Класираните заявления за подпомагане с еднакъв брой точки, за които е наличен частичен разполагаем бюджет при класирането по ал. 2, се одобряват след изменение на бюджета, определен в заповедта на министъра на земеделието и храните по чл. 35, ал. 1 за съответния период на прием.

Чл. 42. (1) Изпълнителният директор на РА се произнася със заповед за пълно или частично одобрение или отказ за финансиране на заявлението за подпомагане. Заповедта за частично одобрение (в частта на отхвърлените за финансиране разходи) и заповедта за отказ от финансиране на заявлението за подпомагане подлежат на оспорване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(2) В срок от 15 календарни дни от получаване на заповедта за пълно или частично одобрение за финансиране на заявлението за подпомагане кандидатът има право да подпише договор за предоставяне на финансовата помощ.

(3) (Доп. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.** , в сила от 30.09.2016 г.) Договорът по ал. 2 урежда правата, задълженията и отговорностите на страните, включително основанията за изискуемост на финансовата помощ и краен срок за започване изпълнението на дейностите и инвестициите по проекта. Образецът на договор се утвърждава от изпълнителния директор на РА след съгласуване с министъра на земеделието и храните и се публикува на електронните страници на МЗХ и Държавен фонд "Земеделие" преди началната дата на приема.

(4) Когато при обработката на заявлението за подпомагане бъдат установени съмнения за изкуствено създадени условия, в договора по ал. 2 се предвижда извършване на допълнителни проверки преди изплащане на финансовата помощ.

(5) При неявяване на кандидата за подписване на предложения му проект на договор за предоставяне на финансова помощ след изтичане на срока по ал. 2 той губи правото на подпомагане и може да кандидатства отново за финансиране на същата дейност по реда на тази наредба.

(6) (Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.** , в сила от 30.09.2016 г.) В случаите по чл. 8, ал. 3 след сключване на договора за предоставяне на финансова помощ РА извършва проверка/посещение на място с цел да установи изпълнение на намеренията на кандидата за засаждане/засяване на земеделските култури през текущата стопанска година към датата на кандидатстване. В случай че бъде установено, че одобреният кандидат не е засял/засадил културите след изтичане на посочения в декларацията период или засетите/засадените култури водят до несъответствие с изискването по чл. 8, ал. 1, т. 2, РА прекратява едностранно и без предизвестие сключения договор за отпускане на финансова помощ.

Чл. 42а. (Нов – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.** , в сила от 30.09.2016 г.) До 30 дни от датата на сключване на договора РА организира въвеждащо обучение за ползвателите на финансова помощ, свързано с изпълнение на проекта, с изключение на случаите, в които бенефициентът изрично е заявил, че няма да се възползва от тази възможност. В обучението се включват и представители на МЗХ и браншови организации.

Чл. 42б. (Нов – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.** , в сила от 30.09.2016 г.) (1) При определяне на прием на заявления за подпомагане по чл. 35, ал. 1 кандидати със заявления за подпомагане, подадени в предходни периоди на прием, за които няма издадена заповед по чл. 42, ал. 1, могат да подадат искане по образец съгласно приложение № 11а до РА за участие в последващ период на прием.

(2) В искането по ал. 1 кандидатът заявява желание за включване на подаденото от него заявление за подпомагане в последващия период на прием, като изрично посочва номера на заповедта по чл. 35, ал. 1 и декларира готовност за представяне на всички документи, необходими на РА за извършване на проверките по чл. 37.

(3) В искането по ал. 1 могат да се включат само дейности и разходи, които са включени в таблицата за допустимите инвестиции, приложена към подаденото заявление за подпомагане, за което се отнася искането.

(4) С искането по ал. 1 кандидатите могат да намалят размера на разходите и дейностите, за които са заявили финансова помощ в заявлението за подпомагане, но не могат да увеличават размера на разходите и дейностите.

(5) Документи, доказващи съответствие с приоритет по критериите за оценка, могат да бъдат представени само за критериите за оценка по чл. 30, които не са били приложими към момента на подаване на заявлението за подпомагане.

(6) Оценката на заявленията за подпомагане по ал. 1 се извършва в съответствие с условията за предоставяне на финансова помощ, приложими към момента на издаване на заповедта за прием по чл. 35, ал. 1, в рамките на която е подадено искането по ал. 1.

Глава четвъртаИЗПЛАЩАНЕ НА ФИНАНСОВАТА ПОМОЩ.КОНТРОЛ ВЪРХУ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОЕКТИТЕ

Раздел IIIИзплащане на финансовата помощ

Чл. 43. (1) Финансовата помощ се изплаща след извършване на цялата инвестиция.

(2) Финансовата помощ може да бъде изплатена и преди извършване на цялата инвестиция при спазване на изискванията на чл. 17 и 18.

(3) Финансовата помощ не се изплаща на ползватели на помощта, за които е установено, че са създали изкуствено условията, необходими за получаване на помощта, с цел осъществяване на предимство в противоречие с целите на подмярката.

(4) Финансовата помощ се изплаща при условие, че в срока по чл. 45, ал. 2 ползателят е представил съответните лицензи, разрешения и/или удостоверения за регистрация за извършването на всички дейности и/или функционирането на всички активи, включени в одобрения проект, за които съгласно действащото законодателство се изисква лицензиране, разрешение и/или регистрация.

Чл. 44. (1) При кандидатстване за авансово плащане ползателят на помощта подава заявка за авансово плащане по образец, утвърден от изпълнителния директор на РА, в съответната областна дирекция на Държавен фонд "Земеделие" по чл. 44 от Устройствения правилник на Държавен фонд "Земеделие" (обн., ДВ,

бр. 55 от 2012 г.; изм., бр. 60 от 2014 г.) по мястото на извършване на инвестицията и прилага документи съгласно приложение № 12.

(2) Заявка за авансово плащане се подава най-рано 10 работни дни след датата на сключване на договора за предоставяне на финансова помощ.

(3) Длъжностното лице от съответната областна дирекция на Държавен фонд "Земеделие" извършва преглед на документите в присъствието на ползвателя на помощта.

(4) В случай на липса или нередовност на документите по ал. 1 областната дирекция на Държавен фонд "Земеделие" връща документите на ползвателя на помощта заедно с писмено изложение на липсите и нередовностите.

(5) След отстраняване на липсите или нередовностите по ал. 4 ползвателят на помощта има право в срока по чл. 17, ал. 3 отново да подаде заявка за плащане.

(6) След приемане на документите за плащане ползвателят на помощта получава уникален идентификационен номер на заявката.

(7) (Нова – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) В случай на нередовност на представените документи РА изпраща уведомително писмо на ползвателя, който в срок до 10 работни дни от получаването му е длъжен да предостави изисканите допълнителни документи и/или информация.

(8) (Предишна ал. 7 – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) В срок до 25 работни дни от датата на подаване на заявката за авансово плащане РА изплаща одобрената сума или мотивирано отказва авансовото плащане, за което уведомява писмено ползвателя.

Чл. 45. (1) При кандидатстване за междинно или окончателно плащане ползвателят на помощта подава заявка за плащане по образец, утвърден от изпълнителния директор на РА и публикуван на електронната страница на РА, в съответната областна дирекция на Държавен фонд "Земеделие" по чл. 44 от Устройствения правилник на Държавен фонд "Земеделие" по място на извършване на инвестицията, като прилага към нея документите, посочени в приложение № 13.

(2) (Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Заявката за окончателно плащане се подава лично от ползвателя или от упълномощено от него лице с изрично и нотариално заверено пълномощно в срок не по-късно от един месец след изтичане на срока по чл. 50.

Чл. 46. (1) Длъжностно лице от съответната областна дирекция на Държавен фонд "Земеделие" извършва преглед на документите по чл. 45, ал. 1 в присъствието на ползвателя на помощта или упълномощеното от него лице.

(2) При липса или нередовност на документите по ал. 1 длъжностното лице връща документите на ползвателя на помощта или упълномощеното от него лице, като писмено посочва установените липси и/или нередовности.

(3) (Нова – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Заявката за плащане може да бъде приета и при липса и/или нередовност, но само когато те се отнасят за документи, издавани от други държавни и/или общински органи и институции, за които кандидатът представи писмени доказателства, че е направил искане за издаване от съответния орган. Кандидатът подписва декларация, че е запознат с липсите и нередовностите и поема задължение да представи издадените въз основа на искането документи най-късно в срока по чл. 47, ал. 2, като писмено посочва мотивите и забележките си.

(4) (Предишна ал. 3 – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Ако заявката за плащане е подадена след срока по чл. 45, ал. 2, длъжностното лице връща документите на ползвателя на помощта или на упълномощеното от него лице, като писмено посочва причината за това.

(5) (Предишна ал. 4 – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) След отстраняване на констатираните липси или нередовности ползвателят на помощта или упълномощеното от него лице има право в срока по чл. 45, ал. 2 отново да подаде заявка за плащане.

(6) (Предишна ал. 5 – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) След приемане на документите за плащане ползвателят на помощта получава уникален идентификационен номер на заявката.

Чл. 47. (1) В срок не по-късно от три месеца след подаване на заявката за междинно/окончателно плащане РА:

1. извършва проверка на представените документи, заявените данни и други обстоятелства, свързани със заявката за плащане;

2. може да извърши проверка на място за установяване на фактическото съответствие с представените документи и за установяване спазването на критериите за допустимост, както и на ангажименти или други задължения на ползвателя по настоящата наредба, договора за предоставяне на финансова помощ и/или ПРСР 2014 – 2020 г., като:

а) проверката се извършва в присъствието на ползвателя на помощта или на упълномощен негов представител;

б) при приключване на проверката на място служителят на РА изготвя протокол за резултатите от проверката и го представя за подпис на ползвателя на помощта или на упълномощен негов представител, който има право да напише в протокола обяснения и възражения по направените констатации;

в) след приключване на проверката на място, ако е установено неспазване, на ползвателя на помощта или упълномощен негов представител се изпраща копие от протокола по буква "б";

г) в срок до 10 работни дни от получаването на протокола по буква "б" ползвателят на помощта или упълномощен негов представител може писмено да направи възражения и да даде обяснения по направените констатации пред изпълнителния директор на РА;

3. одобрява или мотивирано отказва изплащането на част или цялата финансова помощ след извършен анализ за установяване на фактическо съответствие и съответствие по документи между одобрената и реално извършената инвестиция;

4. изплаща одобрената финансова помощ в съответствие с т. 3.

(2) В случай на нередовност или липса на документи, при възникване на необходимост от представяне на допълнителни документи при непълнота и неяснота на заявените данни и посочените факти по ал. 1, т. 1 и 2, както и с цел да се удостовери съответствието на заявените данни, РА писмено уведомява ползвателя на помощта за необходимостта от представяне на допълнителни данни и/или документи, включително такива, които не са посочени в приложение № 13. Ползвателят на помощта представя изисканите му данни и/или документи в срок до 15 работни дни от уведомяването.

(3) Срокът по ал. 1 може да бъде удължен, когато:

1. Разплащателната агенция е упражнила правомощието си по ал. 2 – със срока за представяне на изисканите данни и/или документи от ползвателя;

2. по реда на ал. 1 са събрани данни и/или документи, от които възниква съмнение за нередност – до установяване от РА на всички факти и обстоятелства, необходими за изясняване на случая, а при установени съмнения за наличие на престъпни обстоятелства – до постановяване на влязъл в сила акт на компетентния орган;

3. при обработката на заявката за плащане РА установи необходимост от предоставяне на становище и/или информация от други органи или институции – до датата на получаването им в РА;

4. се провежда контролна проверка въз основа на Приложение I, т. 4 от Делегиран регламент (ЕС) № 907/2014 на Комисията от 11 март 2014 г. за допълнение на Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета във връзка с разплащателните агенции и други органи, финансовото управление, уравниването на сметки, обезпеченията и използването на еврото (ОВ, L 255/18 от 28 август 2014 г.) (Делегиран регламент (ЕС) № 907/2014) – с един месец.

(4) В случаите по ал. 3, т. 2 и 3 РА уведомява писмено ползвателя на помощта.

(5) Заявките за плащане и приложените към тях документи могат да бъдат изцяло или частично оттеглени от ползвателя на помощта по всяко време в писмена форма. Оттеглянето поставя ползвателя в положението, в което се е намирал преди подаването на въпросните документи или на част от тях.

(6) (Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Когато ползвателят на помощта е уведомен от РА за констатирани нередовности в документите по чл. 44, ал. 1 или чл. 45, ал. 1 или когато при проверката на място се установи нередност, не се разрешава оттегляне по ал. 5 на документи по отношение на инвестицията, засегната от нередността. Разплащателната агенция уведомява писмено кандидата за решението си по направеното искане за оттегляне.

(7) При оттегляне на заявката за плащане, което не попада в хипотезата на ал. 6, ползвателят има право да подаде нова заявка за плащане в срока по чл. 45, ал. 2.

(8) Заявките за плащане и приложените към тях документи могат да бъдат поправяни и коригирани по всяко време след подаването им в случай на очевидни грешки, признати от РА въз основа на цялостна преценка на конкретния случай и при условие че ползвателят е действал добросъвестно.

(9) Разплащателната агенция може да признае очевидни грешки само ако те могат да бъдат непосредствено установени при техническа проверка на информацията, съдържаща се в документите по ал. 8.

(10) Не се допуска коригиране или поправяне на заявките за плащане и приложените към тях документи извън случаите по ал. 8.

Чл. 48. (Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) (1) Размерът на дължимите на ползвателите плащания се изчислява въз основа на приетите за допустими и реално извършени разходи след извършване на проверките по чл. 47, ал. 1, т. 1 и 2 и при спазване на разпоредбите на чл. 63 от Регламент за изпълнение (ЕС) № 809/2014 на Комисията от 17 юли 2014 г. за определяне на правила за прилагането на Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на интегрираната система за администриране и контрол, мерките за развитие на селските райони и кръстосаното съответствие (ОВ, L 227/69 от 31 юли 2014 г.), наричан по-нататък "Регламент за изпълнение (ЕС) № 809/2014", и на чл. 35 от Делегиран регламент (ЕС) № 640/2014 на Комисията от 11 март 2014 г. за допълнение на Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на интегрираната система за администриране и контрол и условията за отказ или оттегляне на плащанията и административните санкции, приложими към директните плащания, подпомагането на развитието на селските райони и кръстосаното съответствие, наричан по-нататък "Делегиран регламент (ЕС) № 640/2014".

(2) Размерът и начинът на определяне на налаганите от РА административни санкции в съответствие с изискванията по чл. 35 от Делегиран регламент (ЕС) № 640/2014 се определят въз основа на Методика за отказване и намаляване на плащанията, утвърдена от изпълнителния директор на ДФ "Земеделие" – Разплащателна агенция, след съгласуване от министъра на земеделието и храните и се публикува на електронната страница на РА.

Чл. 49. (1) Разплащателната агенция може да откаже изплащането, както и да изиска възстановяване на част или цялата финансова помощ, когато:

1. установи при проверките по чл. 47, ал. 1, т. 1 и 2 нередовност на документите или непълнота или неяснота на заявените данни и посочените факти;

2. ползвателят на помощта не отстрани непълнотите и пропуските и не представи изисканите му документи в срока по чл. 47, ал. 2;
3. установи несъответствие с целите, дейностите и изискванията, определени с тази наредба;
4. наложи административна санкция по чл. 63, параграф 1 от Регламент за изпълнение (ЕС) № 809/2014;
5. инвестицията не е изпълнена в срока, посочен в договора за отпускане на финансово подпомагане;
6. инвестицията е изпълнена неточно, включително когато ползвателят на помощта е придобил активи и/или изпълнил дейности – предмет на подпомагането, с технически параметри или в отклонение от количествено-стойностна сметка, различни от одобрените от РА – когато констатираните отклонения водят до недопустимост или необоснованост на заявените за подпомагане дейности или разходи или засягат основната цел на проекта, или променят предназначението на инвестицията съгласно одобрения проект, или водят до несъответствие с целите, дейностите, изискванията и критериите за оценка, определени в тази наредба и договора за отпускане на финансова помощ;
7. ползвателят на помощта е представил пред РА декларация и/или документ с невярно съдържание, неистински и/или преправени такива, включително когато тази декларация и/или документ са представени при или по повод кандидатстването му за подпомагане;
8. бъде наложена финансова корекция на заявените за плащане разходи съгласно Методологията за определяне на финансови корекции, които се прилагат спрямо разходите, свързани с изпълнението на оперативните програми, съфинансирани от структурните инструменти на Европейския съюз, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за рибарство, приета с Постановление № 134 на Министерския съвет от 2010 г. (ДВ, бр. 53 от 2010 г.);
9. при извършване на проверките по букви "iii" и "v" от Раздел 2 "Контролни дейности", т. А "Процедури по одобряване на заявленията" от Приложение № I към Делегиран регламент (ЕС) № 907/2014 във връзка с чл. 48, параграф 2 от Регламент за изпълнение (ЕС) № 809/2014 РА установи, че ползвателят на помощта, подаденият от него проект или предложените за финансиране разходи не отговарят на изискванията за допустимост за подпомагане, посочени в настоящата наредба;
10. (доп. – ДВ, бр. 76 от 2016 г. , в сила от 30.09.2016 г.) когато ползвателят на помощта или упълномощен негов представител възпрепятства и/или осуетява извършването на проверка по чл. 47, ал. 1, т. 2, с изключение на случаи на непреодолима сила и извънредни обстоятелства;
11. установи наличие на някоя от хипотезите, уредени в чл. 35 от Делегиран регламент (ЕС) № 640/2014 на Комисията от 11 март 2014 г. за допълнение на Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на интегрираната система за администриране и контрол и условията за отказ или оттегляне на плащанията и административните санкции, приложими към директните плащания, подпомагането на развитието на селските райони и кръстосаното съответствие (ОВ, L 181/48 от 20 юни 2014 г.).

(2) В случаите по ал. 1, т. 9 и 11 РА извършва проверка за съответствието с изискванията за допустимост за подпомагане преди предоставяне на помощта въз основа на представените към заявлението за подпомагане и изискани допълнително документи. При нередовност или липса на документи, както и при възникване на необходимост от предоставяне на допълнителни документи при непълнота и неяснота на посочените в заявлението за подпомагане и документите към него данни, РА писмено уведомява ползвателя на помощта за необходимостта от представяне на допълнителни данни и/или документи, включително такива, които не са посочени в приложение № 13. В тези случаи ползвателят е длъжен в срок до 10 работни дни от получаване на уведомяването да представи изисканите му данни и/или документи.

(3) В случаите на пълен или частичен отказ за изплащане на финансовата помощ ползвателят на помощта не може да подаде друга заявка за плащане за същата инвестиция.

Раздел II Условия за изпълнението на дейностите по проекта и контрол

Чл. 50. (1) (Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Одобреният проект се изпълнява в срок до 24 месеца, а за проекти, включващи разходи за строително-монтажни работи и за създаване на трайни насаждения, в срок до 36 месеца, считано от датата на подписването на договора за предоставяне на финансова помощ с РА.

(2) Крайният срок по ал. 1 е до 15 септември 2020 г.

(3) (Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Най-късно до края на изпълнението на проекта ползвателите на помощта трябва да отговарят на всички задължителни стандарти, отнасящи се до подпомаганите дейности, в т. ч. опазването компонентите на околната среда, фитосанитарните изисквания, хуманното отношение към животните, ветеринарно-санитарните изисквания, безопасността на храните и фуражите, хигиената, безопасните условия на труд.

(4) (Доп. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Когато преди извършване на окончателно плащане РА установи, че не е изпълнено задължение по ал. 3, РА отказва изплащането на финансовата помощ и ползвателят на помощта дължи връщане на изплатените авансови и/или междинни плащания.

(5) (Нова – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) В срока по ал. 1 ползвателите на помощта с одобрени за финансиране разходи по чл. 32, ал. 1, т. 11 представят документ за постигане на съответния стандарт, издаден от правоимаща организация.

Чл. 51. (1) (Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Ползватели на помощта, които са възложители по чл. 5 и 6 от Закона за обществените поръчки, провеждат обществени поръчки за избор на изпълнител/и на дейностите по проекта след сключване на договора за предоставяне на финансова помощ с изключение на процедурите за избор на изпълнител/и за разходи по чл. 32, ал. 1, т. 14, за които при подаване на заявлението за подпомагане представя заверено от възложителя копие от документацията от проведената обществена поръчка или процедура за възлагане по Закона за обществените поръчки.

(2) В срок до 15 работни дни от сключване на договора за предоставяне на финансовата помощ с Държавен фонд "Земеделие" ползвателите, които се явяват Възложители на обществени поръчки, предоставят на РА документите съгласно указанията по ал. 5 за извършване на контрола по ал. 6.

(3) (Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Крайният срок за публикуване на публичната покана или на решението за откриване на процедурите за възлагане на обществена поръчка за избор на изпълнител за всички разходи по чл. 32, ал. 1, т. 1 – 13 в проекта е до три месеца от датата на сключване на договора за отпускане на финансова помощ. Ползвателят на помощта уведомява РА за публикуване на всяка публична покана в срок до три работни дни от датата на публикуването, а за всяко решение за откриване на процедура за възлагане на обществена поръчка – в срок до 7 работни дни от датата на публикуването.

(4) Разплащателната агенция осъществява предварителна проверка и последващ контрол върху обществени поръчки съгласно утвърдени от изпълнителния директор на РА процедури за предварителни проверки и последващ контрол.

(5) Указанията на РА при осъществяване на предварителната проверка на планираните обществени поръчки за избор на изпълнител на всички дейности по проекта са задължителни за ползвателя на помощта.

(6) Разплащателната агенция осъществява предварителния контрол по ал. 4 в срок до 20 работни дни от получаването на списъка на планираните обществени поръчки, който е по образец, утвърден от изпълнителния директор на РА.

(7) Разплащателната агенция извършва последващ контрол по ал. 4 в срок до три месеца от получаване на документите за проведената обществена поръчка за избор на изпълнител.

(8) В случай на нередовност или липса на документи, при непълнота и неяснота на заявените данни и посочените факти при извършване на контрола по ал. 6 и 7 РА може да изиска от ползвателя представяне на допълнителни данни и/или документи. Ползвателят е длъжен в срок до 10 работни дни от получаване на уведомлението да представи изисканите му данни и/или документи. Представени след този срок данни и/или документи, както и такива, които не са изрично изискани от РА, не се вземат предвид.

(9) Срокът по ал. 6 и 7 спира да тече, когато е изпратено писмо за отстраняване на нередовност на документите или непълнота или неяснота на заявените данни и посочените факти при извършване на контрола по ал. 4.

(10) При извършване на контрола по ал. 7, както и при установяване на неспазване на правилата на Закона за обществените поръчки, РА налага финансови корекции по реда на Методология за определяне на финансови корекции във връзка с нарушения, установени при възлагането и изпълнението на обществени поръчки и на договори по проекти, съфинансирани от Структурните фондове, Кохезионния фонд на Европейския съюз, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони, Европейския фонд за рибарство и фондовете от Общата програма "Солидарност и управление на миграционните потоци, приета с Постановление № 134 на Министерския съвет от 2010 г. (ДВ, бр. 53 от 2010 г.).

Чл. 51а. (Нов – ДВ, бр. 76 от 2016 г. , в сила от 30.09.2016 г.) Ползвател, който не е възложител по чл. 5 и 6 от Закона за обществените поръчки, провежда процедура за избор на изпълнител по реда на Постановление на Министерския съвет № 160 от 1 юли 2016 г. за определяне правилата за разглеждане и оценяване на оферти и сключването на договорите в процедурата за избор с публична покана от бенефициенти на безвъзмездна финансова помощ от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ДВ, бр. 52 от 2016 г.), когато размерът на заявената безвъзмездна финансова помощ е по-голям от 50 на сто от общия размер на заявените за подпомагане разходи и прогнозна стойност на разхода за:

1. строителство, в т.ч. съфинансирането от страна на ползвателя, без данък върху добавената стойност, е равна или по-висока от 50 000 лв.;

2. доставки или услуги, в т. ч. съфинансирането от страна на ползвателя, без данък върху добавената стойност, е равна или по-висока от 30 000 лв.

Чл. 52. (1) Ползвателят може да подаде искане за изменение и/или допълнение на договора в РА, като към искането се прилагат доказателства, необходими за преценка на неговата основателност.

(2) Не се допуска изменение и/или допълнение на договора за отпускане на финансова помощ, което:

1. засяга основната цел на дейността и/или променя предназначението на инвестицията съгласно одобрения проект;

2. води до несъответствие с целите, дейностите, изискванията и критериите за оценка, определени в тази наредба и договора за предоставяне на финансова помощ;

3. води до увеличение на стойността на договорената финансова помощ.

(3) В случай на нередовност или липса на документи, както и при необходимост от предоставяне на допълнителни документи при непълнота и неяснота на заявените данни и посочените факти в искането за изменение на договора, както и с цел да се удостовери верността на заявените данни, РА изисква от ползвателя да представи допълнителни данни и/или документи. Ползвателят представя изисканите му данни и/или документи в срок до 10 работни дни от уведомяването.

(4) В срок до един месец от подаването на искането за промяна, а когато са изискани документи и/или информация по ал. 3 – до 14 дни от изтичане на срока за представянето им, РА одобрява или отказва исканата промяна. Ползвателят на помощта се уведомява за мотивите за отхвърлянето на искането, а при одобрение в срок до 10 календарни дни от получаването на уведомлението трябва да се яви в РА за сключване на допълнително споразумение към договора. В случай че ползвателят или упълномощено от него с нотариално заверено пълномощно лице не се яви в посочения срок, правото за подписване на допълнителното

споразумение към договора се погасява.

Чл. 53. (1) Ползвателят на помощта е длъжен да води всички финансови операции, свързани с подпомаганите дейности, отделно в счетоводната си система или като използва счетоводни сметки с подходящи номера от датата на сключване на договора за предоставяне на финансова помощ до:

1. три години от датата на получаване на окончателно плащане – за ползватели, които са малки или средни предприятия по смисъла на чл. 3 от Закона за малките и средните предприятия;
2. пет години от датата на получаване на окончателно плащане – за ползватели, които са големи предприятия.

(2) Ползвателят на помощта съхранява всички документи, свързани с подпомаганите дейности, за периода по ал. 1.

Чл. 54. (1) В срока по чл. 53, ал. 1 ползвателят на помощта е длъжен да:

1. използва подпомаганите активи и изпълнява подпомаганите дейности съгласно предназначението им, посочено в бизнесплана;

2. не продава, дарява, преотстъпва ползването, да не отдава под наем активите – предмет на подпомагане, под каквато и да е форма, освен когато това се изисква по закон;

3. (изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) не променя местоположението на подпомаганата дейност, когато проектът на ползвателя е бил одобрен за подпомагане поради съответствие с критериите за подбор, посочени в чл. 30, ал. 1, т. 6 и/или т. 10, или е получил по-висок размер на финансовата помощ поради изпълнение на условието по чл. 13, ал. 1, т. 4, с изключение на случаите, в които и след промяната на местоположението на подпомаганата дейност, ползвателят продължава да отговаря на тези критерии и/или това условие;

4. не преустановява подпомогнатата дейност поради други причини освен изменящите се сезонни условия за производство и/или предоставяне на услуги;

5. (изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) запази съществуващия към датата на подаване на заявлението за подпомагане средносписъчен брой на персонала, както и броя на допълнително наетите въз основа на бизнесплана лица в случаите, когато проектът е бил одобрен за подпомагане поради съответствие с критерия по чл. 30, ал. 1, т. 9.

(2) Изискванията по ал. 1, т. 1 и 2 не се прилагат при подмяната на оборудване с изтекъл амортизационен срок. Подмяната е допустима за новопроизведено оборудване със сходни характеристики и се осъществява след

одобрение на РА.

(3) В случаите на проекти на признати групи/организации на производителите или за колективни инвестиции, преотстъпване ползването на активите – предмет на подпомагане на съдружниците и/или акционерите и/или членовете на юридическите лица – кандидати, не се смята за неизпълнение на задължението по ал. 1, т. 2.

(4) Изискването по ал. 1, т. 2 ползвателят да не прехвърля правото на собственост не се прилага, когато собствеността върху активите – предмет на подпомагане, се прехвърля в резултат на прехвърляне на търговското предприятие на едноличния търговец – ползвател на помощта, на еднолично търговско дружество, в което той е собственик на капитала, съчетано със заличаване на едноличния търговец, както и в случаите, когато собствеността на активите се прехвърля от ползвателя на помощта – физическо лице, на еднолично търговско дружество, в което той е собственик на капитала. В тези случаи трябва да са спазени следните условия:

1. ползвателят на помощта – физическо лице или едноличен търговец, е отговарял на изискването на чл. 8, ал. 1, т. 3 към момента на кандидатстване, и

2. не е одобрен за подпомагане въз основа на получени точки по критерия за подбор, посочен в чл. 30, ал. 1, т. 1.

(5) (Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) В случаите по ал. 4, както и когато ползвателят на помощта е получил по-висок размер на подпомагане на основание чл. 13, ал. 2, т. 1, той или неговият правопреемник е длъжен да възстанови финансовата помощ в размер на разликата спрямо процента по чл. 13, ал. 1.

(6) (Нова – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) В срок до 10 години от получаване на окончателното плащане ползвателите на помощта, които не са малки или средни предприятия, нямат право да преместват производствената дейност извън територията на Европейския съюз.

Чл. 55. Ползвателите на помощ застраховат активите, предмет на подпомагане, за срока, рисковете и при условията, посочени в договора за предоставяне на финансова помощ.

Чл. 56. (1) Ползвателят на помощта е длъжен да предоставя на РА всяка поискана информация за осъществяването на подпомаганата дейност.

(2) Контрол за изпълнение изискванията на тази наредба, условията по договора за предоставяне на финансова помощ, процедурите за възлагане на обществени поръчки по Закона за обществените поръчки, както и на документите, свързани с подпомаганата дейност, може да бъде извършван от представители на РА, Министерството на земеделието и храните, Сметната палата, Европейската комисия и Европейската сметна палата, Европейската служба за борба с измамите.

(3) На контрол по ал. 1 подлежат ползватели на помощ, както и техните контрагенти по подпомаганите дейности.

(4) Когато Министерството на земеделието и храните или Европейската комисия извършва оценяване или наблюдение на ПРСР 2014 – 2020 г., ползвателят на помощта предоставя на оправомощените от тях лица всички документи и информация, които ще подпомогнат оценяването или наблюдението.

Чл. 57. (1) Ако ползвателят на помощта не изпълнява задължение по тази наредба или по договора за предоставяне на финансова помощ след изплащане на каквато и да е част от финансовата помощ, РА може да поиска връщане от ползвателя на всички изплатени суми по договора.

(2) (Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Ако ползвателят на помощта не изпълнява задължение по чл. 54, РА изисква връщане на цялата или на част от изплатената финансова помощ при спазване на разпоредбите на чл. 35 от Делегиран регламент (ЕС) № 640/2014.

(3) Разплащателната агенция може да поиска връщане на изплатените по договора суми и когато:

1. установи, че ползвателят на помощта е представил декларация и/или документ с невярно съдържание, неистински или преправени такива, независимо от момента на представянето им, включително когато този документ и/или декларация са били представени на етапа на кандидатстването му за подпомагане;

2. установи, че ползвателят изкуствено е създал условия за изпълнение на изискванията за получаване на финансова помощ, за да извлече облага в противоречие с целите на тази наредба;

3. ползвателят на помощта е получил допълнителна публична финансова помощ за активите и/или дейностите, финансирани по реда на тази наредба.

(4) Когато РА установи наличие на обстоятелства по чл. 10, ал. 3 или 4, ползвателят на помощта дължи връщане на изплатените авансови и/или междинни плащания заедно със законната лихва, считано от датата, на която е настъпило съответното обстоятелство.

(5) Когато РА установи, че обстоятелствата по чл. 10, ал. 3 или 4 са били налице към датата на извършване на

окончателното плащане, ползвателят на помощта дължи връщане на изплатените суми заедно със законната лихва върху тях, считано от датата на получаването им.

Чл. 58. (1) (Изм. – ДВ, бр. 76 от 2016 г. , в сила от 30.09.2016 г.) При неизпълнение на задълженията по чл. 53, 55, 56 и чл. 63, ал. 3 и 4 РА писмено предупреждава ползвателя за констатираното неизпълнение и предвидените за това санкции, като му дава възможност в едномесечен срок от получаване на предупреждението да отстрани нередовностите.

(2) Ползвателят на помощта може да отстрани констатираното нарушение по ал. 1 в едномесечен срок от получаване на писменото предупреждение от РА. В случай на отстраняване на нарушението в указания срок ползвателят не се санкционира.

(3) В случай на неизпълнение на задълженията в срока по ал. 2 ползвателят дължи връщане на получената помощ заедно със законната лихва върху нея, считано от датата на констатиране на нарушението на съответното задължение от страна на РА.

Чл. 59. (1) При неизпълнение на задължението по чл. 13, ал. 10 ползвателят на помощта дължи връщане на разликата между получения процент и по-малкия процент на помощта, който би получил, ако не е отговарял на условията за получаване на по-големия размер финансова помощ към датата на подаване на заявлението за подпомагане, заедно със законната лихва.

(2) При неизпълнение на задължението по чл. 30, ал. 6 ползвателят на помощта дължи връщане на получената помощ заедно със законната лихва само ако неизпълнението е по отношение на условие, което е било основание за избор на ползвателя на помощта пред останалите кандидати. Когато неизпълнението на задължението по чл. 30, ал. 6 е по отношение на условие, което е станало основание за предоставяне на финансовата помощ по договора при условията на чл. 31, ползвателят дължи връщане на получената помощ заедно със законната лихва върху нея.

(3) Законната лихва по ал. 1 и 2 се дължи от момента на неизпълнение на задълженията по чл. 13, ал. 10, съответно – по чл. 30, ал. 6, а в случай, че той не може да бъде установен – от момента на установяване на неизпълнението.

Чл. 60. (1) Когато преди плащане на одобрени разходи – обект на ограниченията по чл. 23 и/или чл. 24, РА установи неизпълнение на задълженията по чл. 22, ал. 9 и чл. 24, ал. 2, финансовата помощ за съответните активи се намалява в следните размери:

1. когато РА установи намаление на размера на земята, което надвишава 50 на сто от размера на земята, посочен в бизнесплана и в договора за предоставяне на финансова помощ, финансова помощ за разходите, обект на ограниченията по чл. 23 и/или чл. 24, не се изплаща;

2. когато РА установи намаление на размера на земята, което е по-голямо от 5 на сто, но не надвишава 50 на сто от размера на земята, посочен в бизнесплана и в договора за предоставяне на финансова помощ, финансовата помощ за разходите – обект на ограниченията по чл. 23 и/или чл. 24, се намалява с установения процент на намаление на размера на земята.

(2) Когато след извършено междинно/окончателно плащане за одобрени разходи – обект на ограниченията по чл. 23 и/или чл. 24, РА установи неизпълнение на задълженията по чл. 22, ал. 9 и/или чл. 24, ал. 2, ползвателят дължи връщане на изплатената финансова помощ в размерите, определени в ал. 1, т. 1 и 2.

Чл. 61. (1) (Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Страните по договора не отговарят за неизпълнение на задълженията, което се дължи на непреодолима сила и извънредни обстоятелства.

(2) (Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Ползвателят на помощта или упълномощено от него лице уведомява писмено РА за възникването на обстоятелствата по ал. 1 и да приложи достатъчно доказателства за това в срок до 15 работни дни от датата, на която ползвателят на помощта или упълномощеното лице има възможност да го направи.

Глава петаОСИГУРЯВАНЕ НА ПУБЛИЧНОСТ

Чл. 62. (1) С цел осигуряване на публичност и прозрачност най-малко веднъж на шест месеца РА публикува на електронната си страница следната информация за всеки одобрен проект на ползватели на помощта:

1. лично и фамилно име на ползвателите – физически лица;
2. наименование на ползвателите – юридически лица;
3. вид на подпомаганите дейности;
4. общ размер на одобрената финансова помощ по проекта.

(2) С цел осигуряване на публичност и прозрачност до 30 април всяка година РА публикува на електронната си страница следната информация за предходната финансова година за ползвателите на помощта, на които е извършено плащане по подмярка 4.1. "Инвестиции в земеделски стопанства":

1. лично и фамилно име на ползвателите – физически лица;
2. наименование на ползвателите – юридически лица;

3. общината, в която ползвателят на помощта живее или е регистриран, и пощенския код, когато е наличен, или част от него за обозначаване на общината;

4. общата сума на публично финансиране, получена от ползвателя на помощта за съответната финансова година, която включва както съфинансиране от ЕС, така и национално съфинансиране;

5. вид на подпомаганите дейности;

6. информация за сбора от сумите, изплатени за предходната година от Европейския фонд за гарантиране на земеделието и ЕЗФРСР за всеки ползвател на финансова помощ.

(3) (Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Когато размерът на финансовата помощ по ал. 1, т. 4 или ал. 2, т. 4 е по-малък от левовата равностойност на 1250 евро, физическите лица се идентифицират чрез код и не се публикува личното и фамилното им име.

(4) Данните на ползвателя на помощта се публикуват в съответствие с Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 352/78, (ЕО) № 165/94, (ЕО) № 814/2000, (ЕО) № 1290/2005 и (ЕО) 485/2008 на Съвета (ОВ L 344, 20.12.2013 г.) и могат да бъдат обработени от органите за финансов контрол и от следствените органи на Европейския съюз и на държавите членки с цел защита на финансовите интереси на Съюза.

Чл. 63. (1) Ползвателят на помощта се задължава от сключване на договора за отпускане на финансова помощ до крайната дата за изпълнение на проекта да постави на видно за обществеността място:

1. плакат с размер не по-малък от А3, съдържащ информация за дейността, подпомагана от ЕЗФРСР – за проекти с размер на публичната финансова помощ от 10 000 евро до 50 000 евро включително;

2. табела с размери не по-малко от 50 см височина и 70 см широчина, съдържаща информация за дейността, подпомагана от ЕЗФРСР – за проекти с размер на публичната финансова помощ над 50 000 евро;

3. временен билборд с размери не по-малко от 3 м височина и 4 м широчина за проекти, включващи строителство с размер на публичната помощ над 500 000 евро.

(2) Ползвателят на помощта се задължава да включва на професионалната си електронна страница, ако има такава, кратко описание на подпомаганата дейност. Описанието трябва да включва целите и резултатите от дейността, като подчертава финансовото подпомагане от Европейския съюз.

(3) Ползвателят на помощта се задължава до 3 месеца след крайната дата за изпълнение на проекта да постави и поддържа на видно място билборд или табела с размери не по-малко от 3 м височина и 4 м широчина с информация за подпомагане на дейността му от ЕЗФРСР, когато размерът на публичната помощ надхвърля 500 000 евро и проектът включва помощ за закупуване на движими или недвижими вещи или строителни дейности в срока по чл. 53, ал. 1.

(4) Електронната страница, плакатът, табелата или билбордът по ал. 1, 2 и 3 съдържат описание на проекта/дейността, която се подпомага, емблемата на Европейския съюз с пояснение за неговата роля, националното знаме на Република България, както и думите: "Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони."

(5) Информацията по ал. 4 заема не по-малко от 25 на сто от плаката, табелата, билборда или електронната страница.

(6) Техническите изисквания към информацията във връзка с оповестяване на подпомагането на дейността от ЕЗФРСР се определят съгласно Приложение № III към чл. 13 от Регламент за изпълнение (ЕС) № 808/2014 на Комисията от 17 юли 2014 г. за определяне на правила за прилагането на Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) (ОВ L 2274, 31.7.2014 г.).

(7) (Нова – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Ползвателят на помощта се задължава до изтичане на срока по чл. 53, ал. 1 да поддържа на видно място плаката, табелата или билборда по ал. 1 и 3.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. (Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) "Административни проверки" са проверки съгласно условията и разпоредбите на чл. 48 от Регламент за изпълнение (ЕС) № 809/2014.

2. "Авансово плащане" е плащане по смисъла на чл. 63 на Регламент (ЕС) № 1305/2013 г.

3. "Биоенергия" е енергия, включително под формата на течни или газообразни горива, която е получена от преработката на биомаса.

4. "Биомаса" е всяка органична материя с растителен произход, която може да бъде рециклирана, включително специализирани култури и горски продукти, селскостопанска храна и фураж, отпадъци и остатъци от селскостопански реколти, отпадъци и остатъци от дървесина, водни растения, животински и торов отпадък, органични, битови отпадъци и други отпадъчни материали.

5. "Големи предприятия" са предприятия, които не изпълняват критериите на чл. 3 от Закона за малките и

средните предприятия.

6. "Дейност" е проект, договор, споразумение или друг механизъм, избран съгласно заложените в ПРСР 2014 – 2020 г. критерии, който се отнася до и се осъществява от един или повече ползватели на помощ, предвид постигането на поставените цели в ПРСР.

7. "Доминиращо влияние" върху юридическо лице е влиянието на друго лице, което:

а) притежава мажоритарния дял от капитала на юридическото лице, или

б) притежава блокираща квота в капитала на юридическото лице, или

в) може да назначава повече от половината от членовете на управителните или контролните органи на юридическото лице.

8. "Енергийна ефективност в рамките на земеделското стопанство" е съотношението между изходното количество произведена стока или продукция и вложеното количество енергия, като инвестициите по проекта трябва да допринасят за енергийно спестяване в рамките на цялото земеделско стопанство спрямо годишното потребление на енергия за годината, предхождаща годината на подаване на заявлението за подпомагане.

9. "Земеделска дейност" е производството на земеделски продукти, включително прибиране на реколтата, добив на мляко, отглеждане и развъждане на селскостопански животни за земеделски цели и/или поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние.

10. "Земеделски култури" са растения от даден ботанически вид и род, които се отглеждат от човека, за да задоволяват определени негови потребности.

11. "Земеделски площи" са обработваемата земя (включително оставена като угар), постоянно затревените площи, трайните насаждения и семейните градини независимо дали се използват за производство на земеделска продукция.

12. "Земеделска техника" е техника, която се използва за обработка на почвата и прибиране на реколтата, като: трактори, самоходна техника – колесни трактори, верижни трактори, специализирани самоходни машини (силажокомбайни, зърнокомбайни и др.) и друг вид самоходни машини и сменяема прикачна техника.

13. "Изкуствено създадени условия" е всяко установено условие по смисъла на чл. 60 от Регламент (ЕС) № 1306/2013.

14. "Икономическа жизнеспособност" е генерирането на доходи от дейността, гарантиращи устойчивост на земеделското стопанство за периода на бизнесплана.

15. "Икономически размер на стопанство" е размерът на земеделското стопанство, изразен в стандартен производствен обем.

16. (Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) "Иновации" са: иновативен продукт произвеждан от стопанството/предприятието, въвеждане на нов производствен процес (машини, съоръжения и оборудване) или нова практика, въвеждане на нова организационна форма, включително маркетинг, подкрепени с удостоверение за ползван патент и/или удостоверение за полезен модел, регистрирана в рамките на две години преди датата на подаване на заявлението за подпомагане.

За иновации не се считат малки промени или подобрения, увеличаване на количеството произвеждана продукция чрез прибавяне на производствени или логистични системи, много близки до вече съществуващи такива, изваждане от употреба на определен процес, само подмяна на дълготрайни материални активи (ДМА) или надграждането им, промени, произтичащи изцяло от промени в цените на производствените фактори, сезонни или други циклични промени, търговия с нови или значително подобрени продукти, както и промени в организацията на работното място или външните отношения, които се основават на организационни методи, които вече се използват в стопанството.

16а. (Нова – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) "Инженерен проект" е документ, съдържащ анализ и подробна информация и технически данни за планираните за изпълнение с проекта системи за напояване в земеделското стопанство и определящ съответствието им с чл. 46 от Регламент № 1305/2013, включително потенциалните икономии и ефективните икономии на вода на напоителната система.

17. "Интегрирани проекти" са проекти, изпълнявани от един кандидат и съчетаващи най-малко две дейности или операции, попадащи в обхвата на две различни мерки:

а) мярка 4 и мярка 6;

б) мярка 4 и мярка 8;

в) мярка 4 и мярка 9;

или подмерки от тези мерки от ПРСР 2014 – 2020 г., като проектите следва да допринасят и показват по-добри финансови резултати от дейността на кандидата в резултат на едновременното изпълнение на съответните дейности или операции.

18. "Колективни инвестиции" са инвестиции, свързани с осигуряване на сътрудничеството между над 6 земеделски производители или признати групи/организации на производители, чрез предприемане на по-ефективни и икономически изгодни инвестиции в общи съоръжения, оборудване, инфраструктура и др.

19. "Междинно плащане" е плащане за обособена част от одобрената и извършена инвестиция.

20. "Международно признат стандарт" е стандарт, който е приет от международна организация по стандартизация или международна организация с дейност по стандартизация и е общодостъпен.

21. "Места по националната екологична мрежа Натура 2000" са защитените зони по смисъла на чл. 6, ал. 1 от Закона за биологичното разнообразие.

22. "Млади земеделски стопани" са лица, които към момента на подаване на заявлението за подпомагане са на възраст между 18 и не повече от 40 години и притежават съответни професионални умения и компетентности и се установяват за пръв път като ръководител на земеделско стопанство или вече са се установили през петте години преди подаване на заявлението за подпомагане. Когато кандидати за подпомагане са юридически лица, за да се считат за млади земеделски стопани, те следва да отговарят на изискванията по чл. 2 от Делегиран регламент № 807/2014 на Комисията от 11 март 2014 г. за допълнение на някои разпоредби на Регламент (ЕС) на Европейския парламент и на Съвета. Не са млади земеделски стопани кандидати – юридически лица, чийто мажоритарен дял от капитала е придобит от физическото лице на възраст между 18 и 40 ненавършени години след 1 януари 2014 г. Установяването като ръководител на земеделско стопанство е настъпването на първото от следните събития:

а) регистрация на кандидата (физическо или юридическо лице), на друго юридическо лице, чийто мажоритарен дял от капитала се притежава от кандидата, на мажоритарния собственик на дял от капитала на кандидата и/или на юридическо лице, чийто мажоритарен дял от капитала се притежава от мажоритарния собственик на дял от капитала на кандидата, за първи път като земеделски стопанин по Закона за подпомагане на земеделските производители;

б) започване на отглеждане на животни в животновъден обект – собствен или нает от кандидата (физическо или юридическо лице), от друго юридическо лице, чийто мажоритарен дял от капитала се притежава от кандидата, от мажоритарния собственик на дял от капитала на кандидата и/или на юридическо лице, чийто мажоритарен дял от капитала се притежава от мажоритарния собственик на дял от капитала на кандидата;

в) стопанисване на земя с цел производство на земеделска или животинска продукция от страна на кандидата (физическо или юридическо лице), друго юридическо лице, чийто мажоритарен дял се притежава от кандидата, мажоритарния собственик на дял от капитала на кандидата и/или юридическо лице, чийто мажоритарен дял от капитала се притежава от мажоритарния собственик на дял от капитала на кандидата.

22а. (Нова – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) "Напооявани площи" са площи, в които към 1 януари 2007 г. е действала система за напоояване.

23. "Независими оферти" са оферти, подадени от лица, които не се намират в следната свързаност помежду си или спрямо кандидата:

а) едното участва в управлението на дружеството на другото;

б) съдружници;

в) съвместно контролират пряко трето лице;

г) участват пряко в управлението или капитала на друго лице, поради което между тях могат да се уговарят условия, различни от обичайните;

д) едното лице притежава повече от половината от броя на гласовете в общото събрание на другото лице;

е) лицата, чиято дейност се контролира пряко или косвено от трето лице – физическо или юридическо;

ж) лицата, едното от които е търговски представител на другото.

23а. (Нова – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) "Непреодолима сила и извънредни обстоятелства" са обстоятелства по смисъла на чл. 2, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1306/2013 г.

24. "Нередност" означава всяко нарушение на правото на ЕС или на националното право, свързано с прилагането на тази разпоредба, произтичащо от действие или бездействие на икономически оператор, участващ в прилагането на европейските структурни и инвестиционни фондове, което има или би имало за последица нанасянето на вреда на бюджета на Съюза чрез начисляване на неправомерен разход в бюджета на Съюза.

24а. (Нова – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) "Нетно увеличение на напояваната площ" е инвестиция, свързана с изграждане на системи за напояване извън напоявани площи към 1 януари 2007 г.

25. "Оперативни разходи" са административните разходи и разходите, свързани с поддръжка и експлоатация на активите.

26. "Организации и/или групи на земеделски производители" са организациите и/или групите, признати от министъра на земеделието и храните.

27. "Отпадъчни продукти" е всяка органична материя с растителен произход, включително отпадъци и остатъци от селскостопански реколти, която не се използва за фураж.

28. "Полезна топлоенергия" е понятие по смисъла на Директива 2004/8/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 февруари 2004 г. относно насърчаване на комбинираното производство на енергия, основаващо се на търсенето на полезна топлоенергия във вътрешния енергиен пазар и за изменение на Директива 92/42/ЕИО (ОВ L 052, 21.02.2004 г. и Българско специално издание: глава 12, том 2).
29. "Обособена част от инвестицията" е завършен етап на изпълнение на инвестицията, който е обособен и е доведен до самостоятелна степен на завършеност.
30. "Подмярка" е съвкупност от дейности, спомагащи за прилагане приоритетите на ПРСР 2014 – 2020 г. Подготовка на продукцията за продажба включва една или комбинация от дейности, свързани с почистването, подготовката за съхранение, съхранението, сортирането, маркирането, опаковането и транспортирането на земеделски продукти.
31. "Ползвател" е лице, на което е одобрена и/или изплатена финансова помощ по ПРСР 2014 – 2020 г.
32. (Доп. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) "Предпроектно проучване" са анализите по чл. 28, ал. 8, становища, резюмета и доклади за енергийна ефективност и доклади за екологична устойчивост на проекта.
33. "Преработка на селскостопански продукти" е всяко обработване на селскостопански продукт, в резултат на което се получава продукт, който също е селскостопански продукт, с изключение на дейностите, извършвани в стопанството, необходими за приготвяне на животински или растителен продукт за първа продажба.
34. "Принос в натура" е предоставяне на земя или недвижим имот, оборудване или суровини, проучване или професионална работа или неплатен доброволен труд, за които не са правени плащания, подкрепени от фактура или друг еквивалентен на фактура платежен документ.
35. "Проверка на място" е проверка по смисъла на Регламент (ЕС) № 809/2014.
36. "Проект" е заявление за подпомагане заедно с всички изискуеми документи, както и съвкупността от материални и нематериални активи и свързаните с тях разходи, заявени от кандидата и допустими за финансиране по ПРСР 2014 – 2020 г.
- 36а. (Нова – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) "Проекти за инвестиции в сектор "Плодове и зеленчуци" и/или сектор "Животновъдство", и/или сектор "Етеричномаслени и медицински култури" са

инвестиции, насочени към културите и животните, посочени в приложение № 13а.

37. "Професионални умения и компетентности" означава завършено средно или висше образование в областта на селското стопанство или ветеринарната медицина, или икономическо образование със земеделска насоченост, или удостоверение за завършен курс от 150 часа в областта на селското стопанство или за завършено обучение от 150 часа по част от професия или получена степен на професионална квалификация по професии и специалности от професионално направление с код 621 "Растениевъдство и животновъдство" или с код 3451203 "Земеделско стопанство", или професионално направление с код 640 "Ветеринарна медицина". Удостоверението за завършен курс от 150 часа в областта на селското стопанство трябва да бъде издадено от висше училище, акредитирано по Закона за висшето образование с актуални акредитации за обучение по минимум едно от професионалните направления "Растениевъдство", "Растителна защита", "Животновъдство" и "Ветеринарна медицина". Удостоверението за завършено обучение от 150 часа по част от професия или получена степен на професионална квалификация трябва да бъде издадено от някоя от институциите по чл. 18, т. 1, 2, 5 и 6 от Закона за професионалното образование и обучение, които следва да имат право да обучават по специалността, по която е издадено удостоверението, а за центровете за професионално обучение (ЦПО) се изисква и да бъдат вписани в Регистъра на лицензираните ЦПО към Националната агенция за професионално образование и обучение.

38. "Публична финансова помощ" е всеки обществен дял във финансирането на дейности, източник на който е бюджетът на държавата, на регионалните или местните власти, на Европейската общност, както и всеки подобен разход. Всеки дял във финансирането на дейности, чийто произход е бюджетът на обществени юридически лица или сдружения на една или повече регионални или местни власти по смисъла на Директива 2004/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 г. относно координирането на процедурите за възлагане на обществени поръчки за строителство, доставки и услуги (ОВ L 134, 30.4.2004 г. и Българско специално издание: глава 06, том 8), ще се разглежда като обществен дял.

39. "Първично селскостопанско производство" е производство на растителните и животинските продукти, изброени в Приложение № I по член 38 от Договора за функциониране на Европейския съюз, както и памук, без да се извършват никакви по-нататъшни операции, с които се променя естеството на тези продукти.

40. "Първична преработка на пчелен мед" е процес на преработка, в който основна суровина е пчелен мед в сурово състояние.

41. "Разходи за консултантски услуги, свързани с подготовка и управление на проекта" са разходи, извършени преди подаване на заявлението за подпомагане и такива по време на изпълнение на проекта, които задължително включват подготовка на заявление за подпомагане, изработка на бизнесплан, анализ за икономическа устойчивост на проекта и подготовка на заявки за плащане, включително отчитане и управление на проекта.

42. "Разходи за инвестиции за обикновена подмяна" са разходи за замяна на активи, които не водят до подобряване на цялостната дейност на кандидата.

43. "Рефинансиране на лихви" е възстановяване на извършените разходи за лихви по заеми.

44. "Стандартен производствен обем" е стойността на продукцията, която отговаря на средната стойност за

даден район за всеки един земеделски продукт, изчислена в евро по таблица съгласно приложение № 14.

45. "Схеми за директно подпомагане" са правилата за предоставяне на финансова помощ, уредени в Регламент (ЕС) № 1307/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за установяване на правила за директни плащания за земеделски стопани по схеми за подпомагане в рамките на общата селскостопанска политика и за отмяна на Регламент (ЕО) № 637/2008 на Съвета и Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета (ОВ, L 347/608 от 20 декември 2013 г.).

46. "Съпоставими оферти" са оферти, които отговарят на запитването за оферта на кандидата и съдържат:

а) еднотипни основни технически характеристики – в случаите, когато се кандидатства за разходи за закупуване на машини и земеделска техника;

б) общ капацитет на оборудването – в случаите, когато се кандидатства за разходи за закупуване на оборудване;

в) количествено-стойностни сметки – в случаите, когато се кандидатства за разходи за извършване на строително-монтажни работи.

47. "Трайни насаждения" са площи, заети с овощни и лозови насаждения, бамбук, черница, камъш, ракиа за плетене на кошници, медоносни дървесни видове за производството на мед, други бързо растящи храсти и дървесни видове, използвани за производството на биоенергия, ягодоплодни, разсадници за лозов посадъчен материал, овощни дръвчета, декоративни храсти и горски фиданки и други насаждения с вегетационен период повече от две години.

48. "Уникален идентификационен номер" е регистрационен номер, който се издава на кандидата от служител в РА след положително становище от извършен преглед на документите към заявлението за подпомагане.

49. "Услуги, свързани директно със земеделската дейност" са услуги, директно подпомагачи производството на земеделски продукти, включително услуги, извършвани със земеделска техника, агротехнически мероприятия, ветеринарномедицински услуги и услуги за репродуктивна дейност. Не се считат за "услуги, директно свързани със земеделската дейност" услуги:

а) свързани с продажбата и/или ремонт и/или наем на земеделска техника;

б) свързани с продажбата на земеделски продукти, включително семена и посадъчен материал, с изключение на случаите, в които тя се извършва от производителя на тези продукти;

в) свързани с продажбата и съхранението на торове и препарати за растителна защита.

50. (Отм. – ДВ, бр. 76 от 2016 г. , в сила от 30.09.2016 г.).

51. "Частичен отказ за финансиране" е отказът да се финансират част от заявените разходи на кандидата, които са включени в проект, одобрен за подпомагане по ПРСР 2014 – 2020 г.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Наредбата се издава на основание чл. 9а от Закона за подпомагане на земеделските производители.

§ 3. До 1 септември 2015 г. министърът на земеделието и храните ограничава допустимостта на проекти за колективни инвестиции и интегрирани проекти в заповедите за прием на заявления за подпомагане по чл. 35.

§ 4. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Наредбата за изменение и допълнение на Наредба № 9 от 2015 г.

за прилагане на подмярка 4.1 "Инвестиции в земеделски стопанства"

от мярка 4 "Инвестиции в материални активи" от Програмата за развитие

на селските райони за периода 2014 – 2020 г.

(ДВ, бр. 76 от 2016 г., в сила от 30.09.2016 г.)

§ 44. (1) Параграф 1, т. 1, § 4, 5, 7 – 10, § 11, т. 1, букви "б", "в" и "г", т. 2 – 6, § 12, 16, § 35, т. 2, 3, 4, 5, 6 и 8, § 36 – 38 и 43 не се прилагат за заявления за подпомагане, които са подадени преди влизане в сила на тази наредба и за които не е подадено искане за прехвърляне по чл. 42б.

(2) Параграфи 41 и 42 не се прилагат за заявки за плащане, подадени преди влизане в сила на тази наредба.

(3) Параграф 28 и § 38, т. 2, букви "г" и "д" не се прилагат за заявления за подпомагане, подадени в период на прием, обявен преди 8 октомври 2016 г.

§ 45. Разходите, свързани с инвестиции за напоителни системи, се одобряват, ако инвестициите за напоителни системи са в съответствие с Плана за управление на речните басейни за периода 2016 – 2021 г. за съответния район, в чийто териториален обхват ще се извършва инвестицията.

Приложение 1
към чл. 5, ал. 2

№	Списък на допустимите непреработени земеделски продукти
---	---

Растениевъдство	
1	Зърнено-житни култури
2	Зърнено-бобови култури
3	Маслодайни култури
4	Технически култури (с изключение на тютюн)
5	Зеленчукови култури
6	Медицински и ароматни култури
7	Медоносни и лечебни трайни насаждения
8	Овощни култури (семкови, костилкови, орехоплодни, ягодоплодни, южни култури)
9	Фуражни култури
10	Лозя
11	Цветя
12	Семена и посадъчен материал
13	Гъби, включително диворастящи видове, специално отглеждани в земеделското стопанство на кандидата с цел продажба
14	Трюфели
15	Бързорастящи дървесни видове, използвани като биомаса за производство на биоенергия
16	Други живи растения
Животновъдство (включително непреработените продукти, получени в резултат на отглежданите по-долу животни)	
1	Говеда (крави) – всички видове, включително и за разплод
2	Биволи (биволици) – всички видове, включително и за разплод
3	Овце – всички видове, включително и за разплод
4	Кози – всички видове, включително и за разплод
5	Свине – всички видове, включително и за разплод
6	Коне – за месо, и коне от застрашени местни породи, включени за подпомагане по мярка 10 "Агроекология и климат" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г.
7	Зайци
8	Птици (в т.ч. бройлери, кокошки носачки, пуйки, гъски, щрауси, пъдпъдъци, фазани)
9	Пчелни семейства
10	Буби
11	Охлюви
12	Калифорнийски червей
13	Други селскостопански живи животни

Приложение 2
към чл. 6, ал. 2

№	Списък на инвестиционни разходи, свързани с прилагане на Директива на Съвета от 12 декември 1991 г. за опазване на водите от замърсяване с нитрати от селскостопански източници (91/676/ЕИО)(ОВ L 375, 31.12.1991 г.)
1	Закупуване/придобиване, строителство/обновяване на сгради и друга недвижима собственост, използвани за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници
2	Закупуване/инсталиране на машини, оборудване и съоръжения, необходими за транспортиране, съхранение, оползотворяване на биомаса/животински отпадък и за опазване на водите/водоизточниците от замърсяване с нитрати от земеделски източници
3	Изграждане/модернизиране/оборудване на съоръжения за съхраняване на животински и растителен торов отпадък
4	Изграждане/модернизиране/оборудване на съоръжения за съхраняване на минерални торове, необходими за производствената дейност на стопанството
5	Изграждане/модернизиране/оборудване на съоръжения за съхраняване на отпадни води от процеса на силажиране

Приложение 3
към чл. 6, ал. 2, т. 1

Списък на общините, чиито земи попадат в нитратно уязвимите зони		
№	Община	Обхват на уязвимата зона по надморска височина, метри
1	2	3
1	Аврен	*
2	Айтос	до 100
3	Аксаково	*
4	Алфатар	*
5	Антоново	*
6	Балчик	*
7	Белене	*
8	Бойчиновци	*
9	Болярово	до 250
10	Борован	*
11	Борово	*

12	Братя Даскалови	до 250
13	Брегово	*
14	Брезово	до 300
15	Брусарци	*
16	Бургас	*
17	Бяла – Русенска обл.	*
18	Бяла Слатина	*
19	Велики Преслав	до 200
20	Велико Търново	до 200
21	Венец	*
22	Ветово	*
23	Ветрино	*
24	Видин	до 200
25	Враца	до 300
26	Вълчедръм	*
27	Вълчи дол	*
28	Върбица	до 300
29	Генерал Тошево	*
30	Главиница	*
31	Горна Оряховица	*
32	Гулянци	*
33	Гурково	до 450
34	Гълъбово	*
35	Две могили	*
36	Димитровград	*
37	Димово	до 200
38	Добрич	*
39	Добричка	*
40	Долна Митрополия	*
41	Долни Дъбник	*
42	Дулово	*
43	Елхово	до 250
44	Завет	*
45	Златарица	до 200
46	Иваново	*
47	Искър	*
48	Исперих	*
49	Каварна	*
50	Кайнарджа	*
51	Калояново	*
52	Камено	*
53	Каолиново	*
54	Карнобат	*

55	Каспичан	*
56	Кнежа	*
57	Козлодуй	*
58	Криводол	до 300
59	Крушари	*
60	Кубрат	*
61	Левски	*
62	Летница	*
63	Ловеч	до 300
64	Лозница	*
65	Лом	*
66	Луковит	до 300
67	Любимец	до 100
68	Марица	*
69	Медковец	*
70	Мездра	до 300
71	Мизия	*
72	Минерални бани	до 300
73	Монтана	до 200
74	Несебър	до 100
75	Никола Козлево	*
76	Никопол	*
77	Нова Загора	*
78	Нови пазар	*
79	Ново село	*
80	Омуртаг	до 300
81	Опака	*
82	Опан	*
83	Оряхово	*
84	Павликени	*
85	Пазарджик	до 450
86	Петрич	до 150
87	Пещера	до 450
88	Плевен	*
89	Пловдив	*
90	Полски Тръмбеш	*
91	Поморие	до 100
92	Попово	*
93	Пордим	*
94	Провадия	*
95	Първомай	до 300
96	Раднево	*
97	Разград	*

98	Раковски	*
99	"Родопи"	до 300
100	Ружинци	до 200
101	Русе	*
102	Садово	*
103	Самуил	*
104	Свиленград	до 100
105	Свищов	*
106	Севлиево	до 300
107	Силистра	*
108	Симеоновград	*
109	Ситово	*
110	Сливен	до 350
111	Сливо поле	*
112	Смядово	до 100
113	Средец	до 250
114	Стамболийски	*
115	Стара Загора	до 250
116	Стражица	*
117	Стралджа	*
118	Стрелча	до 450
119	Суворово	*
120	Сунгурларе	до 350
121	Сухиндол	*
122	Съединение	*
123	Твърдина	до 400
124	Тервел	*
125	Тополовград	до 350
126	"Тунджа"	*
127	Тутракан	*
128	Търговище	*
129	Хайредин	*
130	Харманли	до 100
131	Хасково	до 250
132	Хисаря	до 400
133	Хитрино	*
134	Цар Калоян	*
135	Ценово	*
136	Червен бряг	*
137	Чирпан	до 250
138	Шабла	*
139	Шумен	*
140	Якимово	*

141	Ямбол	*
Забележка. *) пълен обхват.		

Приложение 4
към чл. 8, ал. 4

Списък на общините в обхвата на селските райони на Република България		
№	Област	Общини
1	Благоевград	Банско, Белица, Гоце Делчев, Гърмен, Кресна, Петрич, Разлог, Сандански, Сатовча, Симитли, Струмяни, Хаджидимово, Якоруда
2	Бургас	Айтос, Камено, Карнобат, Малко Търново, Несебър, Поморие, Приморско, Руен, Созопол, Средец, Сунгурларе, Царево
3	Варна	Аврен, Аксаково, Белослав, Бяла, Ветрино, Вълчи дол, Девня, Долни чифлик, Дългопол, Провадия, Суворово
4	Велико Търново	Елена, Златарица, Ляковец, Павликени, Полски Тръмбеш, Стражица, Сухиндол
5	Видин	Белоградчик, Бойница, Брегово, Грамада, Димово, Кула, Макреш, Ново село, Ружинци, Чупрене
6	Враца	Борован, Бяла Слатина, Козлодуй, Криводол, Мездра, Мизия, Оряхово, Роман, Хайредин
7	Габрово	Дряново, Севлиево, Трявна
8	Добрич	Балчик, Генерал Тошево, Добрич – селска, Каварна, Крушари, Тервел, Шабла
9	Кърджали	Ардино, Джебел, Кирково, Крумовград, Момчилград, Черноочене
10	Кюстендил	Бобов дол, Бобошево, Кочериново, Невестино, Рила, Сапарева баня, Трекляно
11	Ловеч	Априлци, Летница, Луковит, Тетевен, Троян, Угърчин, Ябланица
12	Монтана	Берковица, Бойчиновци, Брусарци, Вълчедръм, Вършец, Георги Дамяново, Лом, Медковец, Чипровци,

		Якимово
13	Пазарджик	Батак, Белово, Брацигово, Велинград, Лесичово, Панагюрище, Пещера, Ракитово, Септември, Стрелча, Сърница
14	Перник	Брезник, Земен, Ковачевци, Радомир, Трън
15	Плевен	Белене, Гулянци, Долна Митрополия, Долни Дъбник, Искър, Кнежа, Левски, Никопол, Пордим, Червен бряг
16	Пловдив	Брезово, Калояново, Карлово, Кричим, Куклен, Лъки, "Марица", Перущица, Първомай, Раковски, "Родопи", Садово, Сопот, Стамболийски, Съединение, Хисаря
17	Разград	Завет, Исперих, Кубрат, Лозница, Самуил, Цар Калоян
18	Русе	Борово, Бяла, Ветово, Две могили, Иваново, Сливо поле, Ценово
19	Силистра	Алфатар, Главиница, Дулово, Кайнарджа, Ситово, Тутракан
20	Сливен	Котел, Нова Загора, Твърдица
21	Смолян	Баните, Борино, Девин, Доспат, Златоград, Мадан, Неделино, Рудозем, Чепеларе
22	София област	Антон, Божурище, Ботевград, Годеч, Горна Малина, Долна баня, Драгоман, Елин Пелин, Етрополе, Златица, Ихтиман, Копревщица, Костенец, Костинброд, Мирково, Пирдоп, Правец, Самоков, Своге, Сливница, Чавдар, Челопеч
23	Стара Загора	Братя Даскалови, Гурково, Гълъбово, Мъглиж, Николаево, Опан, Павел баня, Раднево, Чирпан
24	Търговище	Антоново, Омуртаг, Опака, Попово
25	Хасково	Ивайловград, Любимец, Маджарово, Минерални бани, Свиленград, Симеоновград, Стамболово, Тополовград, Харманли

26	Шумен	Велики Преслав, Венец, Върбица, Каолиново, Каспичан, Никола Козлево, Нови пазар, Смядово, Хитрино
27	Ямбол	Болярово, Елхово, Страджа, Тунджа

Приложение 5

към чл. 22, ал. 1

(Изм. и доп. – ДВ, бр. 76 от 2016 г.,
в сила от 30.09.2016 г.)

Програма за развитие на селските райони 2014 – 2020 г.

БИЗНЕС ПЛАН

по

Подмярка 4.1. "Инвестиции в земеделски стопанства"

.....
(име на проекта)

.....
(име на кандидата)

Сума на инвестицията лв.....

(без разходите по чл. 32, ал. 1, т. 14 на настоящата наредба)

Декларирам, че съм запознат с обстоятелството, че нося наказателна отговорност по Наказателния кодекс за представени от мен неверни сведения.

Подпис/печат:

Забележки:

1. Кандидатът/законният представител на кандидата задължително подписва собственоръчно и подпечатва всяка страница от бизнес плана (за физическа лица подпечатването не е задължително).

2. В приложенияте в бизнес плана таблици могат да се добавят допълнителни редове и колони в зависимост от срока, за който е изготвен бизнес планът, и спецификата на дейността, за която се кандидатства.

Обща информация

А	Б
Име на кандидата (физическото лице, юридическото лице, ЕТ)	
Седалище и адрес на управление	
Място на извършване на инвестицията	
Телефон за контакти: Факс: E-mail:	
Планиран краен срок за извършване на инвестицията:	

I. Въведение

А. (Изм. – ДВ, бр. 76 от 2016 г., в сила от 30.09.2016 г.) Кратко описание на проекта:

1. кратко описание на инвестициите по проекта;

2. описание как ще се подобри дейността на земеделското стопанство или на земеделските стопанства на членовете на групите или организациите на производители чрез прилагане на планираните инвестиции и дейности и постигане на една или повече от целите и принципите на подмярката;

3. описание на дейността на интегрирани проекти как изпълнението им води до по-добри финансови резултати от дейността на кандидата, отколкото, ако операциите или дейностите се изпълняват поотделно;

4. описание на дейността на група/организация на производители как изпълнението води до подобряване на дейността на земеделските стопанства на членовете и основната дейност на групата/организацията чрез прилагане на планираните инвестиции и дейности и да показва, че инвестициите и дейностите са от полза на цялата група/организация на производители; проектите им трябва да са пряко свързани с основната земеделска дейност на членовете и основна за групата/организацията.

Б. Очакван резултат след завършване на проекта, в т. ч.:

Б.1. Начини за повишаване на конкурентоспособността чрез:

<i>№</i>	<i>Начини за повишаване на конкурентоспособността на стопанството</i>	<i>Съответствие (отбележете с X или V)</i>
A	Б	В
1.	Преструктуриране и развитие на наличните материални мощности в стопанствата;	
2.	насърчаване въвеждането на нови технологии в производството и модернизация на физическия капитал;	
3.	опазване на компонентите на околната среда;	
4.	спазване стандартите на Европейския съюз (ЕС) и подобряване на условията в земеделските стопанства;	
5.	насърчаване на сътрудничеството между земеделските стопани.	

• Допустимо е отбелязването на повече от едно съответствие.

Обосновка: (посочват се мотиви за направения избор)

Б.2. Подобряване на цялостната дейност на земеделското стопанство чрез:

№	Подобряване на цялостната дейност на земеделското стопанство	Съответствие (отбележете с X или V)
А	Б	В
1.	Внедряване на нови продукти, процеси и технологии и обновяване на наличните производствени материални и/или нематериални активи, или	
2.	Насърчаване на сътрудничеството с производителите и преработвателите на земеделски продукти, или	
3.	Опазване на компонентите на околната среда, включително с намаляване на вредните емисии и отпадъци, или	
4.	Повишаване на енергийната ефективност в земеделските стопанства, или	
5.	Подобряване условията на труд, подобряване на хигиенните, ветеринарните, фитосанитарните, екологичните и други условия на производство, или	
6.	Подобряване качеството на произвежданите земеделски продукти, или	
7.	Осигуряване на възможностите за производство на биологични земеделски продукти.	

• Допустимо е отбелязването на повече от едно съответствие.

Обосновка: (посочват се мотиви за направения избор)

II. Описание на кандидата и осъществяваната от него дейност:

А. Кратка информация за дейността на кандидата:

Б. Организация, структура и управление:

Таблица Б. (Изм. – ДВ, бр. 76 от 2016 г., в сила от 30.09.2016 г.) Допълнителна заетост на стопанството, свързана с изпълнението на проекта (попълва се, в случай че кандидатът планира създаване на нови работни места за реализацията на дейностите по проекта и изпълнява приоритет по чл. 30, ал. 1, т. 9)

Средносписъчен брой на персонала за предходните три финансови години към датата на подаване на заявление за подпомагане за ангажираните само със земеделска дейност)			Планиран брой на допълнително наетите на трудово правоотношение лица към датата на подаване на заявката за окончателно плащане (за реализация на дейностите по проекта)	Средносписъчен брой на персонала, за който кандидатът поема задължение да поддържа за период 5 години след датата на окончателното плащане (за цялото стопанство, включително за реализация на дейностите по проекта)	Планиран средносписъчен брой на персонала, увеличен за реализация на дейностите по проекта
A1 (n-3)	A2 (n-2)	A3 (n-1)	B	B	Г

Забележки:

* В колони "А" се попълва средносписъчният брой на персонала, зает в стопанството на кандидата – от данните в документите по т. 3.9 от раздел VII в приложение 10 се посочва броят на персонала, ангажиран само със земеделска дейност, като n е годината на кандидатстване. В случай че не са заявени точки по критерий за подбор 3.2 от раздел IX. Критерии за оценка от приложение 10, но са заявени точки по критерия за оценка 3.1 от раздел IX. Критерии за оценка от приложение 10, се попълва само колона A3.

* В колона "Б" се попълва броят на допълнително наети по трудови правоотношения лица за реализация на дейностите по проекта.

* В колона "В" се попълва средносписъчният брой на персонала за цялото стопанство, включващ задължително данните, посочени в колона "А", както и планираният средносписъчен брой на персонала, увеличен за реализация на дейностите по проекта.

* В колона "Г" се попълва разликата между данните от колони "В" и "А3", като данните от тази колона ще бъдат взети предвид при оценка на проекта по приоритета по чл. 30, ал. 1, т. 9.

III. Финансов план

III.1 Обект, източници за финансиране и етапи при реализация на проекта.

А. Обект и източници за финансиране на проекта.

Таблица 1. (Изм. – ДВ, бр. 76 от 2016 г., в сила от 30.09.2016 г.) **Предмет на инвестицията, за която се кандидатства за подпомагане по проекта (с изключение на разходите по чл. 32, ал. 1, т. 14)**
(лева)

Инвестиция				Единич на цена	Стойно ст*	Включително			
						Марка			
А	Б	В	Г	Д	Е	Ж	З	И	
Общо									

Посочва се валутният курс, използван за изчисление стойността на инвестицията

Таблица 2. **Инвестиционни разходи, за които не се кандидатства за подпомагане, но са част от цялостния обект на инвестицията и без тях обектът не може да бъде завършен и/или да функционира самостоятелно.**

(лева)

Инвестиция				Единич на цена	Стойно ст*	Включително			
						Марка			
А	Б	В	Г	Д	Е	Ж	З	И	
Общо									

Посочва се валутният курс, използван за изчисление стойността на инвестицията

III.2. Финансово-икономически статус – приходи и разходи

A. Приходи

A.1. Приходи от дейността.

Таблица 3. (Доп. – ДВ, бр. 76 от 2016 г., в сила от 30.09.2016 г.) **Производствена програма**

(лева)

Вид продукция* по години	Марка	Количество /средногоди шна натоварено ст	Продукция		Средна цена за единица продукция ***	Приходи от продажби на продукция		
			за					
			со бс тв ен о по тр еб ле ни е					
			за					
			ме					
			ст					

			ни я па за р							
<i>А</i>	<i>Б</i>	<i>В</i>	<i>Г</i>	<i>Д</i>	<i>Е</i>	<i>Ж</i>	<i>З</i>	<i>И</i>	<i>К</i>	
<i>Предходна година/Последен отчетен период</i>										
<i>Общо</i>										
<i>I година</i>										
<i>Общо</i>										
<i>II година</i>										
<i>Общо</i>										
<i>III година n година</i>										
<i>Общо</i>										

* В колона А се посочват видовете продукти, които кандидатът произвежда и които са пряко свързани с инвестицията, за която кандидатства. В случай че даден вид продукция на кандидата е свързан косвено с дейността, в която се инвестира, тя се описва в Таблица 6 "Други приходи".

***Кандидатът писмено обосновава формирането на продажните цени по видове продукция. Предоставя се информация за използваните източници – агропазарна статистика, публична информация от браншови организации, борсови цени и др.

** Посочва се валутният курс, на база на който е калкулирана продукцията за износ.

Таблица 4.1. (Изм. и доп. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.)
Сейтбооборот/обработваеми площи по видове култури и среден добив от дка – само за земята, която съответства на капацитета на активите, за които се кандидатства за финансиране

<i>Засята култура</i>	<i>I година</i>		<i>II година</i>		<i>III n година</i>	
	<i>Среден добив от дка*</i>		<i>Среден добив от дка*</i>		<i>Среден добив от дка*</i>	
<i>А</i>	<i>Б</i>	<i>В</i>	<i>Г</i>	<i>Д</i>	<i>Е</i>	<i>Ж</i>

Общо засети площи, дка						

Забележки:

*Кандидатът задължително обосновава формирането на добивите по видове продукция. Предоставя се информация, съотнесими документи/доказателства/използваните източници – агропазарна статистика, публична информация от браншови организации, др.

Таблицата се попълва с размера на земята, която кандидатът се задължава да поддържа за срок до 3 години (за кандидати микро-, малки и средни предприятия) и 5 години (за останалите кандидати), считано от датата на получаване на окончателното плащане по договора за отпускане на финансова помощ.

Когато кандидатът е група/организация на производители, в таблицата се посочва размерът на обработваната земя и/или броят на отглежданите животни от членовете на групата/организацията на производители, с които участват в групата/организацията и се задължават да поддържат за срок до 3 години (за кандидати микро-, малки и средни предприятия) и 5 години (за останалите кандидати) от датата на окончателното плащане по договора за отпускане на финансовата помощ.

Площта на отглежданите гъби, калифорнийски червеи и охлюви се отбелязва в м²

- Писмена обосновка на капацитета на машините, в т.ч. специализиран транспорт, съоръженията (в т.ч. за съхранение на продукция) и оборудването във връзка с изпълнение на изискването да се произвежда и/или съхранява и/или подготвя за продажба само собствена земеделска продукция

.....

- Писмена обосновка на капацитета на земеделската техниката. Обосновката трябва да съпоставя размера на обработваемата земя, сроковете за прибиране на реколтата и други показатели от значение при обработка на почвата и прибиране на реколтата с техническите показатели на селскостопанските машини, производителност на ден (моточаса, дка/ден, т/ден) и др.

.....

- Писмена обосновка на параметрите и капацитета на съоръженията за напояване. Обосновката трябва да съпоставя размера на обработваните от кандидата площи и отглежданите култури с параметрите и капацитета на съоръженията за напояване, за които се кандидатства за финансово подпомагане.....

Таблица 4.2.1. Описание на площите, предназначени за биологично производство (попълва се в случай, че кандидатът е подал проект, включващ инвестиции, изцяло свързани с изпълнявани от него ангажименти по мярка 11 "Биологично земеделие" от ПРСР 2014 – 2020 г. или сходни ангажименти по мярка 214 "Агроекологични плащания", направление "Биологично земеделие" от ПРСР 2007 – 2013 г., и е отбелязал, че проектът му следва да получи по-висок размер на помощта при условията на чл. 13, ал. 3 или 5).

№	Местонахождение на земята/площта, предназначена за биологично производство по проекта, или на животновъдния обект, предназначен за биологично производство (област, община, населено място/№ на животновъдния обект)	Площ на земята (дка)	Животни, отглеждани в животновъдния обект (вид)	Животни, отглеждани в животновъдния обект (брой)
А	Б	В	Г	Д
Общо:				

Забележки:

Таблицата се попълва с данни за местонахождението, площта и общия размер на земята/площта, предназначена за биологично производство, а в случаите, когато се кандидатства за инвестиции, изцяло свързани с биологично производство на животни, се посочва на животновъдния обект и видът и броят на отглежданите в него животни, предназначени за биологично производство.

В случай че кандидатът е получил по-висок размер на финансовата помощ при условията на чл. 13, ал. 3 или 5, той се задължава да поддържа общия размер на земята/площта, посочена в колона В и предназначена за биологично производство, и/или общия брой и вид на животните, посочени в колони Г и Д и предназначени за биологично производство, за срок до 3 години (за кандидати микро-, малки и средни предприятия) и 5 години (за останалите кандидати) от датата на получаване на окончателното плащане по договора за отпускане на финансова помощ.

Таблица 4.2.2. **Описание на инвестициите, изцяло свързани с изпълнявани от кандидата ангажименти по мярка 11 "Биологично земеделие" от ПРСР 2014 – 2020 г. или сходни ангажименти по мярка 214 "Агроекологични плащания", направление "Биологично земеделие" от ПРСР 2007 -2013 г.** (попълва се в случай, че кандидатът е подал проект, включващ инвестиции, изцяло свързани с изпълнявани от него ангажименти по мярка 11 "Биологично земеделие" от ПРСР 2014 – 2020 г. или сходни ангажименти по мярка 214 "Агроекологични плащания", направление "Биологично земеделие" от ПРСР 2007 – 2013 г., и е отбелязал, че проектът му следва да получи по-висок размер на помощта при условията на чл. 13, ал. 3 или 5).

Инвестиция				Единична цена	Стойност
Вид	Модел, порода, тип,	К-во	Мярка		

	<i>сорт, други</i>				
<i>А</i>	<i>Б</i>	<i>В</i>	<i>Г</i>	<i>Д</i>	<i>Е</i>
Общо					

Забележки:

Таблицата се попълва с данните за инвестициите по проекта, изцяло свързани с изпълнявани от кандидата ангажименти по мярка 11 "Биологично земеделие" от ПРСР 2014 – 2020 г. или сходни ангажименти по мярка 214 "Агроекологични плащания", направление "Биологично земеделие" от ПРСР 2007 – 2013 г., за които в заявлението за подпомагане е отбелязал, че следва да получи по-висок размер на помощта при условията на чл. 13, ал. 3 или 5.

В случай че кандидатът е получил по-висок размер на финансовата помощ при условията на чл. 13, ал. 3 или 5, той се задължава да използва посочените в Таблица 4.2.2 инвестиции изцяло за производство на биологични продукти, съгласно данните, попълнени в Таблица 4.2.1, за срок до 3 години (за кандидати микро-, малки и средни предприятия) и 5 години (за останалите кандидати) от датата на получаване на окончателното плащане по договора за отпускане на финансова помощ.

Площта на отглежданите гъби, калифорнийски червеи и охлюви се отбелязва в м²

Таблица 4.3. Данни за обработваната от кандидата земя, намираща се в Северозападния район (попълва се в случай, че кандидатът е подал проект, който ще се изпълнява в Северозападния район, и е отбелязал, че проектът му следва да получи приоритет по чл. 30, ал. 1, т. 6, предложение първо).

<i>№</i>	<i>Местонахождение на земята/площта, намираща се в Северозападния район, с която се обосновава капацитетът на техниката и/или в която се извършва инвестицията (област, община, населено място)</i>	<i>Площ (дка)</i>
<i>А</i>	<i>Б</i>	<i>В</i>
Общо:		

Забележки:

Таблицата се попълва с данни за местонахождението, площта и общия размер на земята/площта, намираща се в Северозападния район, която се съпоставя с данните от Таблица 4.1 на бизнес плана земя с цел да се установи съответствието с изискванията по чл. 30, ал. 2. В случай че получаването на приоритет по посочения критерий за оценка е станало основание за избор на проекта на кандидата пред тези на останалите кандидати и/или е основание за

отпускане на помощта при условията на чл. 31, той се задължава да поддържа общия размер на земята/площта, посочена в колона В, намираща се в Северозападния район, за срок до 3 години (за кандидати микро-, малки и средни предприятия) и 5 години (за останалите кандидати) от датата на получаване на окончателното плащане по договора за отпускане на финансова помощ.

Таблица 4.4. (Доп. – ДВ, бр. 76 от 2016 г., в сила от 30.09.2016 г.) Данни за обработваната от кандидата земя и/или за стопанисвания животновъден обект, намираща се в райони с природни и други специфични ограничения (попълва се в случай, че кандидатът е подал проект, който ще се изпълнява в райони с природни и други специфични ограничения, и е отбелязал, че проектът му следва да получи приоритет по чл. 30, ал. 1, т. 6, предложение второ и по-висок размер на помощта при условията на чл. 13, ал. 2, т. 3).

№	Местонахождение на земята/площта/животновъдния обект, намираща се в необлагодетелстван район, с която се обосновава капацитетът на техниката и/или в която се извършва инвестицията (област, община, населено място)	Площ (дка)
<i>А</i>	<i>Б</i>	<i>В</i>
Общо:		

Забележки:

Таблицата се попълва с данни за местонахождението, площта и общия размер на земята/площта/животновъдния обект, намиращи се в едно или повече землища на населени места, посочени в Наредбата за определяне на критериите за необлагодетелстваните райони и териториалния им обхват, приета с ПМС 30 от 2008 г. (ДВ, бр. 20 от 2008 г.), която се съпоставя с данните от Таблица 4.1 на бизнес плана земя с цел да се установи съответствието с изискванията по чл. 13, ал. 6 или 7 и чл. 30, ал. 3. В случай че получаването на приоритет по посочения критерий за оценка е станало основание за избор на проекта на кандидата пред тези на останалите кандидати и/или е основание за отпускане на помощта при условията на чл. 31 и/или за получаване на по-висок интензитет на помощта при условията на чл. 13, ал. 6 или 7, той се задължава да поддържа общия размер на земята/площта, посочена в колона В и животновъдния обект, намиращи се в едно или повече землища на населени места, посочени в Наредбата за определяне на критериите за необлагодетелстваните райони и териториалния им обхват, приета с ПМС 30 от 2008 г. (ДВ, бр. 20 от 2008 г.), за срок до 3 години (за кандидати микро-, малки и средни предприятия) и 5 години (за останалите кандидати) от датата на получаване на окончателното плащане по договора за отпускане на финансова помощ.

Таблица 4.5. (Изм. – ДВ, бр. 76 от 2016 г., в сила от 30.09.2016 г.) Данни за обработваната от кандидата земя и/или за стопанисвания животновъден обект, намиращи се в защитени зони по Националната екологична мрежа Натура 2000, обявени със заповед на министъра на околната среда и водите (попълва се, в случай че кандидатът е подал проект, който ще се изпълнява на територията на места по Натура 2000, и е отбелязал, че проектът му следва

да получи приоритет по чл. 30, ал. 1, т. 6, предложение трето).

№	Местонахождение на земята/площта, намираща се в защитени зони по Натура 2000, с която се обосновава капацитетът на техниката и/или в която се извършва инвестицията (област, община, населено място)	№ на поземлен имот	Площ (дка)	№ и дата на заповед на министъра на околната среда и водите за обявяване на защитена зона по Национална екологична мрежа Натура 2000
А	Б	В	Г	Д
Общо:				

Забележки:

Таблицата се попълва с данни за местонахождението, площта и общия размер на земята/площта/животновъдния обект, намиращи се в защитени зони по Националната екологична мрежа Натура 2000, обявени със заповед на министъра на околната среда и водите, която се съпоставя с данните от таблица 4.1 на бизнес плана земя с цел да се установи съответствието с изискванията по чл. 30, ал. 7. В колона "В" се описват номерата на имотите, попадащи в защитена зона по Национална екологична мрежа Натура 2000. В случай че получаването на приоритет по посочения критерий за оценка е станало основание за избор на проекта на кандидата пред тези на останалите кандидати и/или е основание за отпускане на помощта при условията на чл. 31, той се задължава да поддържа общия размер на земята/площта, посочена в колона Г, или животновъдния обект, намиращи се в защитени зони по Националната екологична мрежа Натура 2000, обявени със заповед на министъра на околната среда и водите, за срок до 3 години (за кандидати микро-, малки и средни предприятия) и 5 години (за останалите кандидати) от датата на получаване на окончателното плащане по договора за отпускане на финансова помощ.

Таблица 4.6. (Доп. – ДВ, бр. 76 от 2016 г., в сила от 30.09.2016 г.) Данни за обработваната от кандидата земя и/или за стопанисвания животновъден обект, намиращи се в селски райони (попълва се в случай, че кандидатът е подал проект, който ще се изпълнява в селски район, съгласно приложение 4, и е отбелязал, че проектът му следва да получи приоритет по чл. 30, ал. 1, т. 10).

№	Местонахождение на земята/площта стопанисвания и/или за	Площ (дка)
---	---	------------

	животновъден обект, намиращи се в селски район съгласно приложение № 4, с която се обосновава капацитетът на техниката и/или в която се извършва инвестицията (област, община, населено място)	
<i>A</i>	<i>B</i>	<i>B</i>
Общо:		

Забележки:

Таблицата се попълва с данни за местонахождението, площта и общия размер на земята/площта/животновъдния обект, намиращи се в селски район, съгласно приложение 4, която се съпоставя с данните от Таблица 4.1 на бизнес плана земя с цел да се установи съответствието с изискванията по чл. 30, ал. 4. В случай че получаването на приоритет по посочения критерий за оценка е станало основание за избор на проекта на кандидата пред тези на останалите кандидати и/или е основание за отпускане на помощта при условията на чл. 31, той се задължава да поддържа общия размер на земята/площта, посочена в колона В и животновъдния обект, намиращи се в селски район, съгласно приложение 4, за срок до 3 години (за кандидати микро-, малки и средни предприятия) и 5 години (за останалите кандидати) от датата на получаване на окончателното плащане по договора за отпускане на финансова помощ.

Таблица 5.1. (Изм. и доп. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) **Вид и брой животни, в т.ч. естествения им прираст (за инвестиции в животновъдство)**

Вид и брой животни, в т.ч. естествения им прираст (за инвестиции в животновъдство)							
№	Животни/птици		I година	II година	III година	IV година	V година
	вид	порода	брой	брой	брой	брой	брой
1							
Общо:							
2							
Общо:							
3...n							
Общо:							

Забележки:

1. Количеството на отглежданите калифорнийски червеи и охлюви се

отбелязва в м².

2. Кандидатът задължително обосновава начина на формиране на прираста на животните, включително и в табличен вид (оборот на стадото), където е приложимо.

.....

Таблица 5.2. (Изм. и доп. – ДВ, бр. 76 от 2016 г., в сила от 30.09.2016 г.) **Животинска продукция (за инвестиции в животновъдство)**

№	Животни/птици		I година		II година		III година n година	
	Вид/Порода	Вид продукция	Брой животни	Продукция (кг, л, др.)	Брой животни	Продукция (кг, л, др.)	Брой животни	Продукция (кг, л, др.)
1								
Общо:								
2								
Общо:								
3...n								
Общо:								

Забележки:

1. Количеството на отглежданите калифорнийски червеи и охлюви се отбелязва в м².

2. Кандидатът задължително обосновава добивите по видове животинска продукция. Предоставя се информация и се представят доказателства за използваните източници – агропазарна статистика, публична информация от браншови организации, др.

.....

A.2. Други приходи

Таблица 6. **Други приходи**

(лева)

Други приходи (вид)	Предходна година/Последен отчетен период	I година	II година	III година n година
A	B	B	Г	Д
Общо				

В колона А се посочват други приходи, свързани косвено с приходите от основна дейност, посочени в Таблица 3 "Производствена програма".

В колона Б се посочва стойността на реализираните други приходи по видове за предходната година (последен отчетен период).

В колона В се посочва предвижданата стойност на други приходи през първата година от периода на бизнес плана.

В колони Г и Д се посочва предвижданата стойност на други приходи за целия период на бизнес плана.

В ред "Общо" се посочва сборът от данните в колони Б, В, Г и Д.

Б. Разходи

Б.1. Разходи за дейността

Таблица 7. Разходи за суровини, материали и външни услуги
(лева)

Вид на разходите	Предходна година/Последен отчетен период	I година	II година	III година n година
A	B	B	Г	Д
Общо				

В колона А се описва подробно видът на всички извършвани разходи, необходими за осъществяването на подпомаганата дейност.

В колона Б се посочва стойността на разходите по вид за предходната година (последен отчетен период).

В колона В се посочва прогнозната стойност на разходите за първата година на периода, описан в бизнес плана.

В колони Г и Д се посочват сумите на предвижданите разходи за целия период, разглеждан в бизнес плана.

В ред "Общо" се посочва сборът от данните в колони Б, В, Г и Д.

Таблица 8. Разходи за заплати и осигуровки

(лева)

Вид на персонала	Брой на заетите лица	Месечно възнаграждение	Общо заплати за година	Осигуровки	Общо за година
A	B	B	Г	Д	Е
Предходна година/Последен отчетен период					
Управленски					
Административен					

Производствен					
Общо					
I година					
Управленски					
Административен					
Производствен					
Общо					
II година					
Управленски					
Административен					
Производствен					
Общо					
III година					
Управленски					
Административен					
Производствен					
Общо					
IV година					
Управленски					
Административен					
Производствен					
Общо					
V година n година					
Управленски					
Административен					
Производствен					
Общо					

Кандидатът описва подробно разходите за заплати и осигуровки, като посочва: заетия персонал по групи (управленски, административен, производствен) както за предходната година (последен отчетен период), така и за всички прогнозни години, включени в бизнесплана.

В колона Б се посочва броят на заетия персонал (по години и по групи).

В колона В се посочва средномесечното възнаграждение на персонала (по години и по групи).

В колона Г се посочва годишната сума на разходите за заплати (по години и по групи), получена като произведение от данните в колони В и Б, умножени по 12 месеца.

В колона Д се посочва сумата за осигуровки (по години и по групи), които са за сметка на кандидата.

В колона Е се посочват общите годишни разходи за заплати и осигуровки, получени като сбор от данните, посочени в колони Г и Д.

В редове "Общо" се посочва сборът от данните за разходите по години от колона Е.

Кандидатите физически лица и еднолични търговци не включват разходи за собственото си месечно и годишно възнаграждение, а само разходите за осигуровки.

Таблица 9. **Разходи за амортизация (амортизационен план)**
(лева)

Актив	Дата на придобиване	Цена на придобиване	Период на експлоатация	Амортизационна норма	Амортизационна квота		
А	Б	В	Г	Д	Е	Ж	И
Общо							

Кандидатът подробно описва разходите за амортизация за активите, свързани с подпомаганата дейност/и (използваният метод на амортизация трябва да бъде съобразен със Закона за корпоративното подоходно облагане, Закона за данъците върху доходите на физическите лица или друг приложим за съответния случай нормативен акт).

В колона А се посочва видът на актива.

В колона Б се посочва датата на придобиване на описаните активи.

В колона В се посочва цена на придобиване на описаните активи.

В колона Г се посочва периодът на експлоатация на описаните активи.

В колона Д се посочва амортизационната норма на описаните активи.

В колони Е, Ж, З и И се посочва годишната сума на разходите за амортизация.

В ред "Общо" се посочва сумата на разходите за амортизация по години от колони Е, Ж, З и И.

Б.2. Финансови разходи

Б.2.1. Погасителен план на привлечените средстваТаблица 10. Погасителен план на привлечените средства
(лева)

<i>Години</i>	<i>Остатъчна сума в началото на годината</i>	<i>Лихви</i>	<i>Главници</i>	<i>Остатъчна сума в края на годината</i>
<i>А</i>	<i>Б</i>	<i>В</i>	<i>Г</i>	<i>Д</i>
<i>Предходна година/Последен отчетен период</i>				
<i>I година</i>				
<i>II година</i>				
<i>III година n година</i>				

Кандидатът прави погасителен план на привлечените средства, свързани с проекта.

В колона А се посочват годините, за които кредитът ще бъде погасен.

В колона Б се посочва остатъчната сума в началото на годината.

В колона В се посочва вноската за договорената лихва върху кредита по години.

В колона Г се посочва вноската за главницата по кредита по години.

В колона Д се посочва остатъчната сума в края на годината, получена като разлика между данните от колони Б и Г. В случай че кандидатът ползва приходите от дейността, описана в бизнес плана, за погасяване на други кредити извън тези, свързани с проекта, той следва да включи и погашенията по тях в Таблица 10.

Б.2.2. Разходи за лихви

Таблица 11. Разходи за лихви

(лева)

<i>Вид на кредита</i>	<i>Предходна година/Последен отчетен период</i>	<i>I година</i>	<i>II година</i>	<i>III година n година</i>
<i>А</i>	<i>Б</i>	<i>В</i>	<i>Г</i>	<i>Д</i>
<i>Общо</i>				

* Кандидатът описва съществуващите и прогнозните разходи за лихви поотделно за всички кредити, описани в Таблица 10.

В колона А се посочва видът на кредита.

В колона Б се посочват разходите за лихви за предходната година (последен отчетен период).

В колони В, Г и Д се посочват прогнозните разходи за лихви за целия период, описан в бизнес плана.

В ред "Общо" се посочва сборът от разходите за лихви по години, посочени в колони Б, В, Г и Д.

Б.3. Други разходи

Таблица 12. Други разходи

(лева)				
Други разходи	Предходна година/Последен отчетен период	I година	II година	III година
A	Б	В	Г	Д
Общо				

Кандидатът подробно описва всички други разходи – които са свързани с инвестицията, както и такива, които произтичат от приходите, посочени в таблица 6 "Други приходи".

В колона А се посочва видът на разходите.

В колона Б се посочва общата сума на описаните разходи по вид за предходната година (последен отчетен период).

В колона В, Г и Д се посочва общата сума на описаните разходи по вид за съответната година.

В ред "Общо" се посочва сбора от сумите за други разходи по години от колони Б, В, Г и Д.

Б.4. Себестойност

Таблица 13. Себестойност на единица продукция

(лева)					
Вид на продукта	Видове ресурси, необходими за производство единица продукт	К-во за единица продукция	Марка	Единична цена	Стойност на разходите за единица продукция по вид
A	Б	В	Г	Д	Е
Общо					
Общо					

В колона А се посочва видът на всеки от продуктите, посочени в таблица 3 "Производствена програма".

В колона Б се посочват видове ресурси (суровини, материали, външни услуги и др.), необходими за производство на единица продукция.

В колона В се посочва количество на всеки вид ресурс за производство на единица продукция.

В колона Г се посочва мярка (грам, килограм, брой и др.) на количеството от колона В.

В колона Д се посочва единична цена на всеки вид ресурс.

В колона Е се посочва стойност на разходите за всеки вид ресурс, получена като произведение от данните от колона В и колона Д.

В ред "Общо" в колона Е се калкулира себестойността на единица продукция.

III.3 Прогнози за нетните парични потоци на проекта и другите дейности, осъществявани от кандидата

A. Прогноза за нетните парични потоци на проекта.

Таблица 14. Прогноза за нетните парични потоци на проекта
(лева)

Индекс	Предходна година/После ден отчетен период	I година	II година	III година	IV година ... n година
A	Б	В	Г	Д	Е
I. Приходи:					
1. Приходи от продажби					
2. Други приходи					
Общо приходи (1+2)					
II. Разходи					
A. Разходи за дейността:					
3. Разходи за суровини, материали и външни услуги					
4. Разходи за амортизация					
5. Разходи за заплати и социални осигуровки					
6. Други разходи					
Б. Финансови разходи:					

7. Разходи за лихви					
Общо разходи (3+4+5+6+7)					
III. Печалба преди облагане (I-II)					
IV. Данъци и такси					
V. Печалба след облагане (III – IV)					
VI. Финансиране по Програмата					
VII. Нетен паричен поток (V+4+VI)					

Попълва се:

I. Приходи: ред 1 – данните от таблица 3. Производствена програма; ред 2 – данните от таблица 6. Други приходи;

II. Разходи: ред 3 – данните от таблица 7. Разходи за суровини, материали и външни услуги; ред 4 – данните от таблица 9. Разходи за амортизация; ред 5 – данните от таблица 8. Разходи за заплати и социални осигуровки; ред 6 – данните от таблица 12. Други разходи; ред 7 – данните от таблица 11. Разходи за лихви;

III. Печалба преди облагане (I – II): резултатът от разликата между I. Приходи (общите приходи) и II. Разходи (общите разходи);

IV. Данъци и такси: данъци и такси, съобразно националното законодателство;

V. Печалба след облагане (III – IV): резултатът от разликата между III. Печалба преди облагане и IV. Данъци и такси;

VI. Финансиране по Програмата: сумата на финансиране по Програмата;

VII. Нетен паричен поток (V+4+VI): получава се от сбора между печалбата след данъци, амортизацията и финансирането по Програмата.

Б. Прогноза за нетните парични потоци на другите дейности на кандидата

Таблица 15. Прогноза за нетните парични потоци на другите дейности на кандидата

(лева)

Индекс	Предходна година/ Последен отчетен период	I година	II година	III година	IV година ... n година
A	Б	В	Г	Д	Е

I. Приходи:					
1. Приходи от продажби					
2. Други приходи					
Общо приходи (1+2)					
II. Разходи:					
A. Разходи за дейността:					
3. Разходи за суровини, материали и външни услуги					
4. Разходи за амортизация					
5. Разходи за заплати и социални осигуровки					
6. Други разходи					
Б. Финансови разходи:					
7. Разходи за лихви					
Общо разходи (3+4+5+6+7)					
III. Печалба преди облагане (I-II)					
IV. Данъци и такси					
V. Печалба след облагане (III – IV)					
VI. Нетен паричен поток (V+4)					

В таблица 15 се попълват приходите, разходите и т.н., съгласно указаното в самата таблица, от дейности, които не са свързани с дейността, в която се инвестира.

IV. Показатели за оценка ефективността на инвестицията и финансовите показатели (изчисляват се отделно както по проекта, така и за цялата дейност на кандидата)

1.1. Нетна настояща стойност (NPV)

I. Определение:

NPV отразява ефекта на времето върху очаквания паричен поток през периода на инвестицията. Необходимо и достатъчно условие е NPV да бъде положително число, т.е. $NPV > 0$.

II. (Изм. – ДВ, бр. 76 от 2016 г., в сила от 30.09.2016 г.) Формула за изчисление:

Изчисляване NPV на проекта

$$NPV = -I_0 + \sum_{t=1}^n \frac{NCF_t}{(1+r)^t}$$

където:

NCF е нетният паричен поток;

I_0 – сумата на инвестицията (без разходите по чл. 32, ал. 1, т. 14 на настоящата наредба);

NPV – нетната настояща стойност;

r – дисконтов процент (6 %);

n – броят години, за които е изготвен бизнеспланът;

t – периодът, равен на една година.

Забележка.

$NPV > 0$. Положителната нетна настояща стойност показва, че настоящата стойност на паричния поток е по-голяма от разходите за проекта (инвестицията) и инвестицията се счита за ефективна.

$NPV < 0$. Отрицателната нетна настояща стойност показва, че настоящата стойност на паричния поток през периода на инвестицията не е достатъчна, за да покрие разходите за инвестицията.

$NPV = 0$. Нетната настояща стойност, равна на нула, показва, че сумата от паричните потоци на проекта е точно толкова, че да се възвърне инвестираният капитал.

Проектът се счита за икономически жизнеспособен, ако $NPV > 0$.

1.2. Изчисляване NPV_f на проекта и другите дейности на кандидата

$$NPV_f = -I_0 + \left(\sum_{t=1}^n \frac{NCF_t}{(1+r)^t} \right)^* + \left(\sum_{t=1}^n \frac{NCF_t}{(1+r)^t} \right)^{**}, \text{ където}$$

* Изчислява се сумата на дисконтираните парични потоци на проекта на кандидата.

** Изчислява се сумата на дисконтираните парични потоци на другите дейности на кандидата.

Забележка.

$NPV_f > 0$. Положителна нетна настояща стойност показва, че настоящата стойност на паричния поток е по-голяма от разходите за проекта (инвестицията) и другите дейности на кандидата, следователно инвестицията е ефективна и допринася за подобряване на цялостната дейност.

$NPV_f < 0$. Отрицателна нетна настояща стойност показва, че настоящата стойност на паричния поток през периода на инвестицията не е достатъчна за да покрие разходите за инвестицията и не допринася за подобряване на цялостната дейност.

$NPV_f = 0$. Нетната настояща стойност е равна на нула показва, че сумата от паричните потоци на проекта е точно толкова, че да се възвърне инвестирания капитал и не се подобрява цялостната дейност.

Проектът се счита за икономически жизнеспособен, ако $NPV_f > 0$.

2.1. Вътрешна норма на възвръщаемост (IRR) по проекта

I. Определение:

Показателят NPV е минимален критерий за ефективност на инвестицията, но не е достатъчен, затова е необходимо да се изчисли и показателят IRR .

II. Формула за изчисление:

$$IRR = r_1 + (r_2 - r_1) \frac{NPV_1}{NPV_1 - NPV_2},$$

където:

IRR е вътрешна норма на възвръщаемост;

r_1 – дисконтов процент, при който $NPV_1 > 0$;

r_2 – дисконтов процент, при който $NPV_2 < 0$;

Проектът се счита за икономически жизнеспособен, ако $IRR > r$ (6 %).

2.2. Вътрешна норма на възвръщаемост (IRR1) на другите дейности на кандидата

При определяне на вътрешната норма на възвръщаемост на другите дейности на кандидата се вземат данните на NPV_f , получени в т. 1.2.

Проектът се счита за икономически жизнеспособен, ако $IRR_1 > r$ (6%).

3.1. Индекс на рентабилност (PI) по проекта

I. Определение:

Индексът на рентабилност (PI) представлява дохода, който всеки един

инвестиран лев ще осигури. Проектът се допуска за одобрение, ако $PI > 1$, тъй като такава стойност на PI осигурява ефективността на инвестицията.

II. (Изм. – ДВ, бр. 76 от 2016 г., в сила от 30.09.2016 г.)Формула за изчисление:

1. Изчисляване PI на проекта

$$PI = \frac{\sum_{t=1}^n \frac{NCF_t}{(1+r)^t}}{I_0}$$

където:

PI е индекс на рентабилност;

NCF – нетният паричен поток;

I_0 – сумата на инвестицията (без разходите по чл. 32, ал. 1, т. 14 на настоящата наредба);

r – дисконтов процент (6 %);

n – броят години, за които е изготвен бизнеспланът;

t – периодът, равен на една година.

Проектът се счита за икономически жизнеспособен, ако **$PI > 1$** .

3.2. Индекс на рентабилност (PI_1) на другите дейности на кандидата

$$PI_1 = \frac{\left(\sum_{t=1}^n \frac{NCF_t}{(1+r)^t} \right)^* + \left(\sum_{t=1}^n \frac{NCF_t}{(1+r)^t} \right)^{**}}{I_0}, \text{ където}$$

* Изчислява се сумата на дисконтираните парични потоци на проекта на кандидата.

** Изчислява се сумата на дисконтираните парични потоци на другите дейности на кандидата.

PI – индекс на рентабилност;

NCF – нетен паричен поток;

I_0 – сума на инвестицията;

r – дисконтов процент (6 %);

n – брой години, за които е изготвен бизнес-плана;

t – период, равен на една година.

Проектът се счита за икономически жизнеспособен, ако $PI_1 > 1$.

4. Срок на откупуване (РВР)

I. Определение:

Срокът на откупуване е очакваният брой години, за които се възвръща направената инвестиция.

II. Метод за изчисление:

РВР е срок на откупуване на инвестицията в години;

I_0 – сумата на инвестицията (без разходите по чл. 32, ал. 1, т. 13 на настоящата наредба);

n – броят години, за които е изготвен бизнес-планът;

t – периодът, равен на една година.

$$tn \times I_0$$

$$РВР \text{ (в години)} = \frac{tn \times I_0}{\text{Сума на дисконтираните } NCF}$$

Срокът на откупуване на инвестицията трябва да бъде в рамките на периода на бизнесплана.

V. Показатели, доказващи че инвестициите водят до подобряване на земеделската дейност на земеделските стопанства на лицата участници в дружеството кандидат за колективна инвестиция или членовете на група/организация на производители (посочва се кой от показателите показва съответствие с това условие, представя се подробна обосновка за това и при необходимост се прилагат допълнителни документи).

Таблица 16. (Нова – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Показатели, доказващи, че инвестициите водят до подобряване на земеделската дейност на земеделските стопанства на лицата участници в дружеството кандидат за колективна инвестиция или членовете на група/организация на производители

Показател, доказващ, че инвестициите водят до подобряване на земеделската дейност на земеделските стопанства на лицата участници в дружеството кандидат за колективна инвестиция или членовете на група/организация на производители	Участник__1 в дружеството кандидат за колективна инвестиция или член__1 на група/организация на производители		Участник__2 в дружеството кандидат за колективна инвестиция или член__2 на група/организация на производители		Участник__3 в дружеството кандидат за колективна инвестиция или член__3 на група/организация на производители		Участник__n в дружеството кандидат за колективна инвестиция или член__n на група/организация на производители	
	сл	ед	сле	ед	след	ед	след	
	ед	реализация на проекта	д	реализация на проекта	реал	реализация на проекта	реализация на проекта	
	из		лиз		изац		а	
	ац		ац		ия на		на проект	
	ия		ия		на прое			
	на		на		кта			
	на		пр					
	пр		оек					
	ое		та					
	кт							
	а							
A	B1	B2	B1	B2	Г1	Г2	Д1	Д2

Забележки: В колона А се посочват показателите, които показват съответствие с условието за подобряване на земеделската дейност на земеделските стопанства на лицата участници в дружеството кандидат за колективна инвестиция или членовете на група/организация на производители. В колони съответно B1, B1, Г1, Д1 и т.н. се посочват данните за съответния показател преди реализация на проектното предложение отделно за всеки един участник в дружеството кандидат за колективна инвестиция или член на група/организация на производители. В колони съответно B2, B2, Г2, Д2 и т.н. се посочват данните за съответния показател след реализация на проектното предложение, отделно за всеки един участник в дружеството кандидат за колективна инвестиция или член на група/организация на производители. В таблицата следва да фигурират данни за всички участници в дружеството кандидат за колективна инвестиция или членове на група/организация на производители

Закон за регионалното развитие		
№	Област	Община
1	Видин	Белоградчик, Брегово, Видин, Грамада, Димово, Кула, Макреш, Ново село, Бойница, Ружинци, Чупрене
2	Враца	Борован, Бяла Слатина, Враца, Козлодуй, Криводол, Мездра, Мизия, Оряхово, Роман, Хайредин
3	Ловеч	Априлци, Летница, Ловеч, Луковит, Тетевен, Троян, Угърчин, Ябланица
4	Монтана	Берковица, Бойчиновци, Брусарци, Вълчедръм, Вършец, Георги Дамяново, Лом, Медковец, Монтана, Чипровци, Якимово
5	Плевен	Белене, Гулянци, Долна Митрополия, Долни Дъбник, Кнежа, Левски, Никопол, Плевен, Пордим, Искър, Червен бряг

Приложение 7
към чл. 30, ал. 5
(Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**,
в сила от 30.09.2016 г.)

Критерии за оценка на проекти

№	Приоритет	Критерии	Минимално изискване	Максимален брой точки	Точки
1.	Подпомагане на чувствителни сектори в земеделското производство			23	
1.1.	-	Проекти с инвестиции и дейности, насочени в сектор "Плодове и зеленчуци"	Над 50 % от допустимите инвестиционни разходи по проекта са изцяло насочени в сектор "Плодове и зеленчуци"	19	Над 50 % – 10 точки; Над 85 % – 19 точки
1.2.		Проекти с инвестиции и	Над 50 % от допустимите	19	Над 50 % – 10 точки;

		дейности, насочени в сектор "Животновъдство"	инвестиционни разходи по проекта са изцяло насочени в сектор "Животновъдство"		Над 85 % – 19 точки
1.3.		Проекти с инвестиции и дейности, насочени в сектор "Етеричномаслени и медицински култури"	Над 50 % от допустимите инвестиционни разходи по проекта са изцяло насочени в сектор "Етеричномаслени и медицински култури"	19	Над 50 % – 10 точки; Над 85 % – 19 точки
1.4.		Проекти с комбинация от инвестиции и дейности изцяло в секторите по т. 1.1, 1.2 и 1.3	Над 85 % от допустимите инвестиционни разходи по проекта се формират от такива, изцяло насочени в най-малко два от секторите по т. 1.1, 1.2 и 1.3, като всеки от тези сектори не надхвърля 65 % от общите инвестиционни разходи	20	Над 85 % – 15 точки; 100 % – 20 точки
1.5.		Проекти от кандидати – тютюнопроизводители, регистрирани по Закона за подпомагане на земеделските производители, за проекти с инвестиции, които не са свързани с производство на тютюн	Кандидатът трябва да фигурира в регистъра на данните за изкупения и премиран тютюн за периода 2007 – 2009 г.	3	
2.	Подпомагане			15	

	на биологичното производство				
2.1.		Проекти с инвестиции и дейности от стопанства за производство на биологични продукти	Над 50 % от допустимите инвестиционни разходи по проекта са свързани с производство на биологични продукти	15	Над 50 % – 10 точки; Над 85 % – 15 точки
3.	Подпомагане на проекти, осигуряващи допълнителна заетост			20	
3.1.		Проекти, при които изпълнението на одобрените инвестиции и дейности води до осигуряване на допълнителна заетост в земеделските стопанства	*	10	До 5 работни места включително – 5 точки; Над 5 до 10 работни места включително – 8 точки; Над 10 работни места – 10 точки
3.2.		"Проекти, представени от кандидати, които извършват земеделска дейност от най-малко три години към момента на кандидатстване"	"Средноаритметично от средносписъчния брой на персонала от последните три години е най-малко 5 и този брой ще бъде запазен с изпълнение на инвестициите по проекта"	10	
4.	Подпомагане на проекти, представени от млади земеделски стопани			5	
4.1.		Проекти на земеделски стопани до 40 години,	*	5	

		одобрени за подпомагане по мерки 112 или 141 от ПРСР 2007 – 2013 и подмерки 6.1 и 6.3 от ПРСР 2014 – 2020 и не са получавали подкрепа по мярка 121 "Модернизиране на земеделските стопанства" и подмярка 4.1 "Инвестиции в земеделските стопанства" от ПРСР 2014 – 2020			
5.	Подпомагане на кандидати с проекти на територията на селските райони в страната			10	
5.1.	-	Проекти с инвестиции и дейности, които се изпълняват на територията на селски район в страната	*	10	
6.	Подпомагане на кандидати с проекти на територията на Северозападн район и/или райони с природни и други ограничения			14	
6.1.	-	Проекти с инвестиции и дейности, които се	*	1	

		изпълняват на територията на Северозападе н район в страната – област Плевен			
6.2.		Проекти с инвестиции и дейности, които се изпълняват на територията на Северозападе н район в страната – област Ловеч	*	2	
6.3.		Проекти с инвестиции и дейности, които се изпълняват на територията на Северозападе н район в страната – област Видин, област Враца и област Монтана	*	5	
6.4.		Проекти с инвестиции и дейности, които се изпълняват на територията на необлагодетел ствани райони с природни и други ограничения	*	9	
6.5.	-	Проекти с инвестиции и дейности, които се изпълняват на територията на места по Натура 2000	*	9	
7.	Подпомагане на проекти с			8	

	инвестиции за повишаване на енергийната ефективност и/или иновации в стопанствата				
7.1.	-	Проекти с инвестиции и дейности за повишаване на енергийната ефективност в стопанствата	Инвестициите по проекта водят до повишаване на енергийната ефективност с минимум 5 % за земеделското стопанство	8	От 5 % до 10 % включително – 4 точки; Над 10 % – 8 точки
7.2.	-	Проекти с инвестиции и дейности за иновации в стопанствата	Над 30 % от допустимите инвестиционни разходи по проекта са свързани с иновации в стопанството	8	Над 30 % – 4 точки; Над 50 % – 5 точки; Над 85 % – 8 точки
8.	Подпомагане на проекти с интегриран подход и допринасящи за насърчаване на кооперирането между производителите			18	
8.1.	-	Проекти с инвестиции и дейности, осигуряващи изпълнението на интегриран проект в рамките на ПРСР 2014 – 2020	*	4	
8.2.		Проекти за колективни инвестиции и такива, представени	*	4	

		от групи/организации на производител и на земеделски продукти			
8.3.		Проекти с инвестиции за строителство или обновяване на сгради, помещения и на друга недвижима собственост, пряко свързани с производството, съхранението и подготовката на продукцията за продажба, включително съоръжения, оборудване и машини, различни от земеделска техника, които са монтирани в тях	Над 65 % от допустимите инвестиционни разходи по проекта са свързани със строителство или обновяване на сгради, помещения и на друга недвижима собственост и/или съоръжения, оборудване и машини, различни от земеделска техника, които са монтирани в тях	10	
9.	Подпомагане на проекти с инвестиции, свързани с опазване на околната среда (включително технологии, водещи до намаляване на емисиите) и/или постигане на стандартите на ЕС			7	
9.1.	-	Проекти с инвестиции и дейности,	Над 30 % от допустимите инвестиционни	7	Над 30 % – 4 точки; Над 50 % –

		осигуряващи опазване на компонентите на околната среда, и/или инвестиции, осигуряващи съответствие на стопанството с изискванията на стандартите на ЕС	и разходи по проекта са свързани с опазване на компонентите на околната среда и/или инвестиции, осигуряващи съответствие на стопанството с изискванията на стандартите на ЕС		5 точки; Над 85 % – 7 точки
10.	Подпомагане на проекти с инвестиции за напояване			4	
10.1.		Проекти с включени инвестиции за напояване в рамките на земяделското стопанство, представени от кандидати земяделски стопани, членове на сдружение за напояване	*	2	2 точки
10.2.		Проекти с инвестиции за напояване, при които се използва вода от инфраструктур а с по-малки загуби и по-висока ефективност при използване на водните ресурси	Проекти с инвестиции за напояване, за които е осигурено или ще бъде осигурено използването на вода от клон на Напоителни системи или от Сдружение за напояване в обхвата на съответния речен басейн, за които е налице по-висок	2	КПД на напоителните системи&apoc; е над 41 % – 2 точки

			коэффициент на настоящ КПД на напоителните системи		
			ОБЩО	124	

Средни стойности на КПД в клонове на Напоителни системи		
Клон на НС/Речен басейн (РБ)	КПД на НС	КПД на НС в %
РБ Черно море		
Бургас	0,19	19,00 %
Шумен	0,03	3,00 %
Варна	0,72	72,00 %
РБ Дунав		
Монтана	0,74	74,00 %
Плевен	0,21	21,00 %
Русе	0,64	64,00 %
Севлиево	0,39	39,00 %
София	0,39	39,00 %
Търговище	0,11	11,00 %
Велико Търново	0,01	1,00 %
Видин	0,54	54,00 %
Враца	0,68	68,00 %
Източноегейски РБ		
Хасково	0,19	19,00 %
Пазарджик	0,36	36,00 %
Пловдив	0,51	51,00 %
Сливен	0,44	44,00 %
Стара Загора	0,36	36,00 %
Ямбол	0,44	44,00 %
Западноегейски РБ		
Дупница	0,63	63,00 %
Гоце Делчев	0,54	54,00 %
Перник	0,53	53,00 %
Сандански	0,54	54,00 %

Коефициент на полезно действие (КПД) за действащи Сдружения за напояване по области – придобили общинска собственост по § 3 от Закона за сдружения за напояване			
№	Област/Сдружение за напояване – бр.	КПД на сдруженията за съответната област	КПД в %

1.	Област Видин – 1 бр.	0,49	49,00 %
2.	Област Плевен – 2 бр.	0,45	45,00 %
3.	Област Търговище – 4 бр.	0,36	36,00 %
4.	Област Варна – 7 бр.	0,72	72,00 %
5.	Област Пловдив – 13 бр.	0,61	61,00 %
6.	Област Стара Загора – 10 бр.	0,48	48,00 %
7.	Област Сливен – 11 бр.	0,55	55,00 %
8.	Област Кърджали – 1 бр.	0,32	32,00 %

Приложение 8

към чл. 32, ал. 1, т. 4

Списък на стандартите на ЕС, за постигането на които се предоставя финансова помощ

Стандарт	Право на ЕС	Национално законодателство	Дата, от която стандартът е задължителен	Дата на гратисния период	Вид на инвестицията
Преходен период за въвеждане на стандарт и за качеството на сурово мляко	Анекс VI от Договора за присъединяване на РБългария към Общността; Регламент (ЕО) № 853/2004	Наредба № 4 от 2008 г. за специфичните изисквания при производството, съхранението и транспортането на сурово краве мляко и изискванията за търговия и пускане на пазара на мляко и млечни продукти (обн., ДВ, бр. 23 от	31.12.2015	31.12.2016	1. Закупуване/изграждане/придобиване, подобряване на сгради, използвани за производството/съхранение на сурово мляко/млечни продукти на ниво стопанство, вкл. такива за опазване на околната среда. 2. Закупуване/инсталиране на нова техника/оборудване за подобрене производството/съхранението на сурово мляко или млечни продукти, вкл. такива за опазване компонентите на околната среда.

		2008 г., изм., бр. 9 от 2009 г., изм. бр. 27 от 2010 г., изм., бр. 23 от 2011 г., изм. и доп., бр. 16 от 2012 г., изм. и доп., бр. 94 от 2013 г.)			
--	--	---	--	--	--

Приложение 9
към чл. 32, ал. 12

Образец на запитване за оферта

(Име и адрес на кандидата)	(Дата)
	(Име и адрес на оферента)
ЗАПИТВАНЕ ЗА ОФЕРТА	
Бихме искали да ни представите оферта за:	
Предлаганите от фирмата услуги и доставки с тяхната техническа спецификация (в случай че тя е по-подробна, може да я приложите към бланката)	
Вашата оферта трябва да съдържа:	
1. име и адрес на оферента;	
2. техническа спецификация, съответстваща на тази в настоящото запитване;	
3. цена с описание на ДДС;	
4. валидност на офертата.	
Офертата трябва да съдържа цялата необходима информация, за да бъде оценена, да бъде изготвена на официална бланка на представляваната от Вас фирма, подписана, подпечатана и да ни бъде изпратена по пощата, куриер или доставена лично.	
Подпис	
(печат)	
(име на кандидата)	
Забележка – за физически лица подпечатването не е задължително.	

Уникален идентификационен номер (УИН)	
Уникален регистрационен номер (УРН)	

Попълва се от служител на РА

Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони						
МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ						
РАЗПЛАЩАТЕЛНА АГЕНЦИЯ						
Програма за развитие на селските райони 2014 – 2020 г.						
ЗАЯВЛЕНИЕ ЗА ПОДПОМАГАНЕ						
Подмярка 4.1. Инвестиции в земеделски стопанства						
I. Наименование на кандидата						
II. Наименование на проекта						
III. Уникален идентификационен номер при регистрацията на земеделския стопанин по реда на § 4 ЗПЗП						
IV. Описание на кандидата						
1. За юридически лица, еднолични търговци и други:						
ЕИК/БУЛСТАТ:						
Юридически статут:						
Районен съд Фирмено дело:	№	Дата ...	Том ...	Стр.	Парт.	Регистър
2. За физически лица и/или управителя на ЮЛ и/или представляващия кандидата:						
Име, презиме, фамилия						
ЕГН:						
Лична карта:	№ валидна до:, издадена от:					
3. За всички кандидати:						
Данни за банкова сметка:						
Име на обслужваща банка:						
IBAN:						
BIC:						

Адрес:	
Седалище/постоянен адрес на кандидата:	
Населено място:	град/село: ПК
Улица, №, блок, вх., ап. №:	
Община:	
Област:	
Адрес за кореспонденция:	
Населено място:	град/село: ПК
Улица, №, блок, вх., ет., ап.:	
Община:	
Област:	
Телефон, факс, e-mail:	Тел: факс:e-mail:.....
Упълномощено лице (в случай, че има такова):	
Име, презиме, фамилия	
ЕГН:	
Лична карта:	
Пълномощно №:	
V. Описание на проектното предложение	
<i>(Подробно описание на проектното предложение се извършва в бизнес плана, приложение към заявлението за подпомагане)</i>	
1. Кратко описание на проектното предложение:	
1.1. Вид на продукцията: (в съответствие с таблица "Производствена програма от бизнес плана)	
1.2. Сектор:	
1.3. Кратко описание на инвестицията, за която се кандидатства:	• Строителство/реконструкция на: • Машины, оборудване, съоръжения за: • Специализиран транспорт за: • Създаване/презасаждане на трайни насаждения (вид/дка):

	
	• Нематериални активи:
	
	
	• Други:
	
2. Кандидатствам за финансова помощ със:	

Интегриран проект	Проект на група/организация	Проект за колективна инвестиция
ди	на производители	
ви		
ду		
ал		
ен		
пр		
ое		
кт		

2.1. Кандидатствам по заповед за определяне на прием:	№.....точка.....	
2.2. Общ размер на разходите по проекта: (Посочва се размерът на разходите, за които се кандидатства)		ЛВ.
2.3. Минимален размер на финансовата помощ в процентно съотношение спрямо размера на разходите по проекта	50 %	
2.4. Увеличение за проекти, подадени от млади земеделски стопани	10 %	Да Не
2.5. Увеличение за интегрирани проекти, включително и такива, свързани със сливания на организации на производителите	10 %	Да Не
2.6. Увеличение за проекти, които се изпълняват в обхвата на необлагодетелствани райони	10 %	Да Не
2.7. Увеличение за проекти за колективни инвестиции, представени от юридически лица от 6 до 10 земеделски стопани	10 %	Да Не
2.8. (Изм. – ДВ, бр. 76 от 2016 г., в сила от 30.09.2016 г.) Увеличение за инвестиции, изцяло свързани с изпълнявани от кандидата ангажименти по мярка "Биологично земеделие" от ПРСР 2014 – 2020 г.	10 %	Да Не
2.9. (Изм. – ДВ, бр. 76 от 2016 г., в сила от	10 %	Да Не

30.09.2016 г.) Увеличение за проекти за колективни инвестиции, представени от юридически лица, включващи над 10 земеделски стопани и/или групи/организации на производители					
Общ размер на финансовата помощ ¹ : (в процентно съотношение спрямо размера на разходите, за които се кандидатства, както и в левова равностойност)	<table border="1"> <tr> <td></td> <td></td> <td>%</td> </tr> </table>			%	 лв.
		%			
- За проекти, представени от един земеделски производител, финансовата помощ не може да надхвърля 60 % от размера на разходите, с които се кандидатства по проекта. - За проекти за колективни инвестиции финансовата помощ не може да надхвърля 70 на сто от размера на разходите, за които се кандидатства по проект. - В случай че заявената по-горе финансова помощ е в размер над 50 % от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи, кандидатът се задължава да поддържа съответствие с условията за всяко отбелязано увеличение за срок от сключване на договора за предоставяне на финансова помощ до изтичане на срока по чл. 22, ал. 9.					
3.1. Първо междинно плащане	Да Не	.. лв. (стойност)			
3.2. Второ междинно плащане (при инвестиции, включващи СМР и/или създаване на трайни насаждения)	Да Не	.. лв. (стойност)			
4. Инвестиции за постигане изискванията на стандартите на ЕС Моля, отбележете коя инвестиция от Таблицата за допустими инвестиции за достигането на кой стандарт на ЕС допринася и с кой нормативен документ е въведен този стандарт					
№	Вид на разходите, за които се кандидатства съгласно Таблицата за допустимите инвестиции	Стойност в лева			
1					
2					
....					
n					

VI. ПРИДРУЖАВАЩИ ОБЩИ ДОКУМЕНТИ (Моля, отбележете с x/v)	
1. Нотариално заверено изрично пълномощно – в случай че документите не се подават лично от кандидата	
2. Таблица за допустими инвестиции в електронен формат по образец	
3. Справка-декларация за приходите от земеделски дейности или участие и подпомагане по схемата за единно плащане на площ, включително приход от получена публична финансова помощ, директно свързана с извършването на тези дейности, или приход от преработка на земеделска продукция или услуги, директно свързани със земеделски дейности, или получена публична финансова помощ, получени за предходната или текущата финансова година – за кандидати	

юридически лица с изключение на такива, които са създадени до 1 година преди датата на кандидатстване и са подали проект в селски район, съгласно приложение № 4, с инвестиции изцяло в сектор "Животновъдство", "Плодове и зеленчуци" или "Етеричномаслени и медицински култури", включително с инвестиции, в обхвата на два или повече от тези сектори.	
4. (Изм. – ДВ, бр. 76 от 2016 г. , в сила от 30.09.2016 г.) Декларация за изчисление на минималния стандартен производствен обем на стопанството (по образец). Когато минималният стандартен производствен обем се доказва с намерение за засаждане/засяване по чл. 8, ал. 3, кандидатът предоставя и декларация с данни за предходната стопанска година – не се изисква за признати групи производители и признати организации на производители на земеделски продукти и юридически лица, кандидати за колективни инвестиции. Изисква се за техните членове.	
5. Справка-декларация за обработваната земя/отглежданите животни от членовете на групата/организацията на производители, с които участват в групата/организацията (по образец) – важи за кандидати признати групи/организации на производители.	
6. Декларация в оригинал по чл. 19 и 20 от Закона за защита на личните данни.	
7. Декларация за нередности в оригинал.	
8. Декларация в оригинал по чл. 10, ал. 5, т. 1.	
9. Декларация в оригинал по чл. 4а, ал. 1 ЗМСП (по образец, утвърден от министъра на икономиката и енергетиката).	
10. Документ, издаден от обслужващата банка за банковата сметка на кандидата, по която ще бъде преведена финансовата помощ, получена по реда на тази наредба.	
11. Бизнес план (по образец), включително на електронен носител, и таблиците от бизнес плана в електронен формат по образец.	
12. Документ, удостоверяващ представителната власт на законния представител на кандидат, създаден по Закона за Селскостопанската академия – важи за юридическите лица, създадени по Закона за Селскостопанската академия.	
13. Удостоверение за признаване на групата/организацията на производители – важи за кандидати признати групи/организации на производители.	
14. Удостоверение за вписване в Регистъра на вероизповеданията – важи за юридическите лица, регистрирани по Закона за вероизповеданията.	
15. Решение на компетентния орган на юридическото лице за кандидатстване по реда на настоящата наредба.	
16. (Доп.. – ДВ, бр. 76 от 2016 г. , в сила от 30.09.2016 г.) Регистрационна карта, издадена по реда на наредбата по § 4 ЗПЗП, и анкетни формуляри към нея. Към анкетните формуляри се прилага опис, заверен от официален ветеринарен лекар не по-рано от 4 месеца преди датата на подаване на заявлението за подпомагане, когато в изчисляването на стандартния производствен обем участват животни. Когато минималният стандартен производствен обем се доказва с намерение за засаждане/засяване по чл. 8, ал. 3, кандидатът представя регистрационна карта, издадена по реда на наредбата по § 4 ЗПЗП и анкетни формуляри към нея за предходната стопанска година, когато съответствието с изискването по чл. 8, ал. 1, т. 2 се доказва с документите по чл. 8, ал. 2, т. 3. - Не се изисква за признати групи/организации на производители и юридически лица, кандидати за колективни инвестиции.	
17. (Доп. – ДВ, бр. 76 от 2016 г. , в сила от 30.09.2016 г.) Документ за собственост или ползване на земята или заповеди по чл. 37в, ал. 4, 10 и 12 ЗСПЗЗ, която участва при изчисляването на минималния стандартен производствен обем. Кандидатът представя същите документи или заповеди и за предходната стопанска година, когато минималният стандартен производствен обем се доказва	

с намерение по чл. 8, ал. 3 и когато съответствието с изискването по чл. 8, ал. 1, т. 2 се доказва с документите по чл. 8, ал. 2, т. 2. – Важи в случай, че няма регистрирана обработваема земя в ИСАК за текущата към датата на кандидатстване стопанска година.	
18. Отчет за приходи и разходи за предходната финансова година или последен приключен междинен период – важи за кандидати юридически лица, с изключение на кандидатите, посочени в чл. 8, ал. 4.	
19. Инвентарна книга към датата на подаване на заявлението за подпомагане с разбивка по вид на актива, дата и цена на придобиване.	
20. Удостоверение, издадено от Националната агенция за приходите, че ползвателят на помощта няма просрочени задължения, издадено не по-рано от 1 месец, предхождащ датата на подаване на заявлението за подпомагане.	
21. Решение за преценяване на необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда/решение по оценка на въздействие върху околната среда/решение за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка/становище по екологична оценка/решение за преценка на вероятната степен на значително отрицателно въздействие/решение по оценка за съвместимостта/писмо/разрешително от компетентния орган по околна среда (РИОСВ/МОСВ/БД), издадени по реда на Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и/или Закона за биологичното разнообразие (ЗБР) и Закона за водите.	
22. Документ за собственост на земя и/или друг вид недвижими имоти, обект на инвестицията, или документ за учредено право на строеж върху имота за срок не по-малък от 6 години, считано от датата на подаване на заявлението за подпомагане (когато е учредено срочно право на строеж) – важи в случаите по чл. 25, ал. 1, т. 1.	
23. Документ за собственост или документ за ползване върху имота (земя и/или земеделска земя, и/или друг вид недвижими имоти, обект на инвестицията), валиден за срок не по-малък от 6 години, считано от датата на подаване на заявлението за подпомагане, вписан в районната служба по вписванията, а в случай на договор за аренда на земя – и регистриран в съответната общинска служба на МЗХ – важи в случаите по чл. 25, ал. 1, т. 2 и ал. 2.	
24. Заснемане на обекта/съоръжението и/или архитектурен план на сградата, съоръжението, обекта, който ще се изгражда, ремонтира или обновява, в случаите на проекти, включващи разходи за строително-монтажни работи и когато за предвидените строително-монтажни работи не се изисква одобрен инвестиционен проект съгласно ЗУТ – важи в случаите по чл. 25, ал. 3, т. 1.	
25. Одобрен инвестиционен проект, изработен във фаза "Технически проект" или "Работен проект (работни чертежи и детайли)", в съответствие с изискванията на ЗУТ и Наредба № 4 от 2001 г. за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти (ДВ, бр. 51 от 2001 г.) – важи в случай, че проектът включва разходи за строително-монтажни работи и за тяхното извършване се изисква одобрен инвестиционен проект съгласно ЗУТ.	
26. Становище на главния архитект, че строежът не се нуждае от издаване на разрешение за строеж – важи в случай, че проектът включва разходи за строително-монтажни работи и за тях не се изисква издаване на разрешение за строеж, съгласно ЗУТ.	
27. Подробни количествени сметки, заверени от правоспособно лице – важи в случай, че проектът включва разходи за строително-монтажни работи.	
28. Разрешение за строеж – важи в случай, че проектът включва разходи за строително-монтажни работи и за тяхното извършване се изисква издаване на разрешение за строеж съгласно ЗУТ.	
29. Разрешение за поставяне, издадено в съответствие със ЗУТ – важи в случай, че	

проектът включва разходи за преместваеми обекти.	
30. Одобрен технически/технологичен проект, придружен от предпроектно проучване, изготвен и съгласуван от правоспособно лице – важи в случаите по чл. 28.	
31. (Изм. и доп. – ДВ, бр. 76 от 2016 г. , в сила от 30.09.2016 г.) Предварителни или окончателни договори за услуги и доставки – обект на инвестицията, включително с посочени марка, модел, цена в лева или евро с посочен ДДС и срок за изпълнение – важи в случаите, когато кандидатът не се явява възложител по чл. 5 и 6 от ЗОП. В случаите на инвестиции за строително-монтажни работи към договорите се прилагат и количествено-стойностни сметки на хартиен и електронен носител (по образец). Договори не се представят за разходи по чл. 51а.	
32. (Доп. – ДВ, бр. 76 от 2016 г. , в сила от 30.09.2016 г.) Договор за финансов лизинг с приложен към него погасителен план за изплащане на лизинговите вноски. Договори не се представят за разходи по чл. 51а. – Важи в случай, че проектът включва разходи за закупуване на активи чрез финансов лизинг.	
33. (Доп. – ДВ, бр. 76 от 2016 г. , в сила от 30.09.2016 г.) Една независима оферта в оригинал, която съдържа наименованието на оферента, срока на валидност на офертата, датата на издаване на офертата, подпис и печат на оферента, подробна техническа спецификация на активите/услугите, цена, определена в левове или евро с посочен ДДС – важи в случаите по чл. 32, ал. 11 и не се отнася при кандидатстване за разходи за закупуване на земя, сгради и друга недвижима собственост, както и за разходи за извършени услуги от държавни или общински органи и институции.	
34. (Доп. – ДВ, бр. 76 от 2016 г. , в сила от 30.09.2016 г.) Най-малко три съпоставими независими оферти в оригинал, които съдържат наименование на оферента, срока на валидност на офертата, датата на издаване на офертата, подпис и печат на оферента, подробна техническа спецификация на активите/услугите, цена, определена в левове или евро с посочен ДДС, ведно с направени от кандидата запитвания за оферти съгласно приложение № 9 – важи в случаите по чл. 32, ал. 12 и не се отнася при кандидатстване за разходи за закупуване на земя, сгради и друга недвижима собственост, както и за разходи за извършени услуги от държавни или общински органи и институции.	
35. (Изм. – ДВ, бр. 76 от 2016 г. , в сила от 30.09.2016 г.) Решение на кандидата за избор на доставчик/изпълнител – важи в случаите, когато кандидатът не се явява възложител по чл. 5 и 6 от ЗОП, а когато избраната оферта не е с най-ниска цена – и писмена обосновка за мотивите, обусловили избора (важи в случаите по чл. 32, ал. 12).	
36. (Изм. – ДВ, бр. 76 от 2016 г. , в сила от 30.09.2016 г.) Фактури, придружени с платежни нареждания, за извършени разходи преди подаване на заявлението за подпомагане – важи в случаите – важи в случаите по чл. 32, ал. 1, т. 14.	
37. Удостоверение за данъчна оценка, издадено в рамките на месеца, предхождащ датата на подаване на заявлението за подпомагане – важи в случай, че се проектът включва разходи за закупуване на земя, сгради и/или друга недвижима собственост.	
38. (Изм. – ДВ, бр. 76 от 2016 г. , в сила от 30.09.2016 г.) Удостоверение съгласно чл. 25, ал. 4 от Наредба № 47 от 2003 г. за производство и предлагане на пазара на елитни и племенни пчелни майки и отводки (рояци) и реда за водене на регистър – важи в случай, че проектът включва разходи за производство на пчелни майки по чл. 32, ал. 1, т. 5.	
39. (Доп. – ДВ, бр. 76 от 2016 г. , в сила от 30.09.2016 г.) Договор за контрол по смисъла на чл. 18, ал. 3 от Закона за прилагане на Общите организации на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз (ЗПООПЗПЕС) с контролиращо лице, получило разрешение от министъра на земеделието и	

храните за осъществяване на контрол за спазване правилата на биологичното производство по реда на чл. 19 и 20 ЗПОПЗПЕС, заедно с копие от сертификационно писмо от контролиращото лице, удостоверяващо, че е проведена най-малко първа инспекция (в случай че към датата на кандидатстване е проведена такава), или копие от сертификат от контролиращо лице, удостоверяващо, че кандидатът е производител на продукт/и, сертифициран/и като биологичен/и – важи в случай, че кандидатът заявява по-висок размер на помощта при условията на чл. 13, ал. 3 и не се отнася за признати групи/организации на производители.	
40. Документ за професионални умения и компетентности – важи в случай, че кандидатът заявява по-висок размер на помощта при условията на чл. 13, ал. 2, т. 1 и в случай, че към момента на подаване на заявлението за подпомагане този документ е наличен).	
41. (Изм. – ДВ, бр. 76 от 2016 г. , в сила от 30.09.2016 г.) Документация по проведената съгласно изискванията на ЗОП процедура за избор на изпълнител/и – важи в случай, че проектът включва разходи по чл. 32, ал. 1, т. 14, извършени преди подаване на заявлението за подпомагане от кандидат, който се явява възложител по чл. 5 и 6 от ЗОП.	
42. (Нова – ДВ, бр. 76 от 2016 г. , в сила от 30.09.2016 г.) Декларация за наличната самоходна земеделска техника в стопанството, придружена от копия на свидетелство за регистрация на земеделска и горска техника, и талон за технически преглед за наличната в стопанството самоходна техника на възраст до 7 години.	
43. (Нова – ДВ, бр. 76 от 2016 г. , в сила от 30.09.2016 г.) Разрешително за водовземане или ползване на повърхностен воден обект за изграждане на съоръжения за водовземане, ако се предвижда такова, или Договор за извършване на услуга "водоподаване за напояване" (за проекти с включени инвестиции за напоителни системи).	
44. (Нова – ДВ, бр. 76 от 2016 г. , в сила от 30.09.2016 г.) Становище за допустимост по чл. 155, ал. 1, т. 23 от Закона за водите, издадено от директора на съответната Басейнова дирекция за управление на водите към Министерството на околната среда и водите, за съответствие на инвестиционното предложение с действащите План за управление на речните басейни и План за управление на риска от наводнения (предоставя се на кандидата от съответната РИОСВ, ведно с документа по т. 21 за проекти с включени инвестиции за напоителни системи).	
45. (Нова – ДВ, бр. 76 от 2016 г. , в сила от 30.09.2016 г.) Инженерен проект, изготвен и заверен от строителен инженер, вписан в регистъра към Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране, правоспособен да проектира системи за напояване (за проекти с включени инвестиции за напоителни системи).	

VII. ПРИДРУЖАВАЩИ СПЕЦИФИЧНИ ДОКУМЕНТИ (Моля, отбележете с х/в)

1. В случай на интегрирани проекти – Приложение № А

2. В случай на проект, представляващ колективна инвестиция – Приложение № Б

3. Допълнителни документи, доказващи съответствие с приоритет по критериите за оценка /в случай, че е приложимо/:

3.1. Удостоверение за ползван патент и/или удостоверение за полезен модел или внедряване на инвестиции, изпълнени по чл. 35 от Регламент 1305/2013.

3.2. Становище на БАБХ, от което да е видно кои от предвидените инвестиции в проекта са насочени към постигане на стандартите на ЕС.

3.3. Резюме за отразяване на резултатите от енергийно обследване на промишлената система съобразно изискванията на Наредба № РД-16-346 от 2.04.2009 г. за показателите за разход на енергия, енергийните характеристики на промишлени системи, условията и реда за извършване на обследване за енергийна ефективност на промишлени системи, изготвени от правоспособни лица, вписани в публичния регистър по чл. 34, ал. 1 от Закона за енергийна ефективност (ЗЕЕ).

3.4. Декларация по чл. 33, ал. 6 от ЗЕЕ, придружена с доказателства за подаването ѝ пред АУЕР – важи в случаите, предвидени в ЗЕЕ.

3.5. Становище, издадено от правоспособно лице, от което да е видно кои от инвестициите в проекта са свързани с опазване компонентите на околната среда.

3.6. (Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Документ, издаден от правоспособно лице, удостоверяващ наличието на технологии, които водят до намаляване на емисиите съгласно Регламент (ЕС) 2015/1189 на Комисията от 28 април 2015 г. за прилагане на Директива 2009/125/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на изискванията за екопроектиране на котли на твърдо гориво (ОВ L 193, 21 юли 2015 г.)

3.7. (Нова – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Документ за собственост или ползване на животновъден обект и удостоверение за регистрация на животновъден обект (за действащи животновъдни обекти) по чл. 137, ал. 6 от Закона за ветеринарномедицинската дейност (за проекти с инвестиции, изцяло насочени в сектор "Животновъдство" и заявен приоритет по чл. 30, ал. 1, т. 6, в частта проекти, изпълнявани в места по Националната екологична мрежа Натура 2000).

3.8. (Нова – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Договор за контрол по смисъла на чл. 18, ал. 3 от Закона за прилагане на Общата организация на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз (ЗПООПЗПЕС) с контролиращо лице, получило разрешение от министъра на земеделието и храните за осъществяване на контрол за спазване правилата на биологичното производство по реда на чл. 19 и 20 ЗПООПЗПЕС, придружен от документ (сертификационно писмо от контролиращото лице, сертификат, че кандидатът е производител на продукт/и, сертифициран/и като биологичен/и, или друг документ), издаден от контролиращо лице, удостоверяващ че земята/площите и/или наличните животни, с които е обосновано ползването на инвестициите, свързани с производство на биологични продукти, са предмет на контрол към датата на кандидатстване (представя се в случай, че кандидатът заявява приоритет по чл. 30, ал. 1, т. 4).

3.9. (Нова – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Отчет за заетите лица, средствата за работна заплата и други разходи за труд за последните три години спрямо датата на подаване на заявление за подпомагане, заверена от кандидата и НСИ (представя се в случай, че кандидатът заявява приоритет по чл. 30, ал. 1, т. 9).

3.10. (Нова – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Извлечение от Книгата на членовете на сдружението, заверено с подпис и печат "Вярно с оригинала" от председателя на сдружението за напояване.

3.11. (Нова – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Копие от годишни данъчни декларации за предходните три финансови години спрямо датата на кандидатстване, заверени от съответната ТД на НАП (представят се в случай, че кандидатът заявява приоритет по чл. 30, ал. 1, т. 9 в частта 3.2 от раздел IX. "Критерии за оценка" от приложение № 10).

VIII. ДЕКЛАРАЦИИ

С подписване на заявлението за подпомагане

Декларирам, че:

1. Не съм получавал/а публична финансова помощ за разходите, за които кандидатствам за

финансиране с настоящия проект.

2. Нямам изискуеми и ликвидни задължения към ДФ "Земеделие".

3. Осигурил/а съм финансови средства за извършване на инвестицията.

4. Запознат/а съм с правилата за отпускане на финансова помощ по Програма за развитие на селските райони 2014 – 2020 г.

5. Известно ми е, че нося наказателна отговорност по чл. 313 или чл. 248а от Наказателния кодекс за представяне на неверни сведения.

6. Всички предоставени от мен официални документи към настоящата дата удостоверяват действителното правно положение относно посочените в тях факти и обстоятелства. Представените от мен частни документи са с вярно съдържание, автентични и носят моя подпис.

7. Започнал съм отглеждането на животни в собствен/нает животновъден обект и/или стопанисването на земя с цел производството на земеделска продукция на..... (ден/мес./год.) – важи за проекти, подадени от млади земеделски стопани, кандидатстващи за по-голям размер на помощта при условията на чл. 13, ал. 2, т. 1.

8. Информиран съм, че ще бъдат публикувани данни в съответствие с разпоредбите на чл. 111 от Регламент (ЕО) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17.12.2013 г. относно финансирането, управлението и мониторинга на Общата селскостопанска политика и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 352/78, (ЕО) № 165/94, (ЕО) № 814/2000, (ЕО) № 1290/2005 и (ЕО) № 485/2008 на Съвета (ОВ L 344, 20.12.2013 г.), както и че те могат да бъдат обработени от одитиращи и разследващи органи на Съюза и на държавите-членки с цел защита на финансовите интереси на Съюза.

9. Представените от мен данни на електронен носител са идентични с тези, представени на хартиен носител.

10. (Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Предварителните разходи по чл. 32, ал. 1, т. 14, направени преди сключване на договора за подпомагане, са осъществени при спазване на Закона за обществени поръчки – само за кандидати, които се явяват възложители по чл. 5 и 6 от ЗОП.

11. Се задължавам да придобия съответните професионални умения и компетентности в срок до 36 месеца считано от датата на сключване на договора за отпускане на финансова помощ, но не по-късно от датата на подаване на заявка за окончателно плащане – за проекти, подадени от млади земеделски стопани, кандидатстващи за по-висок размер на помощта при условията на чл.13, ал. 2, т. 1 и които не притежават изискуемите професионални умения и компетентности към датата на подаване на заявлението.

Задължавам се за срок от датата на сключване на договора за предоставяне на финансова помощ до изтичане на срока по чл. 22, ал. 9 да:

1. Обработвам земя в размер не по-малък от размера на земята, обоснована в бизнесплана и одобрена от РА, която съответства на капацитета на машините, съоръженията и оборудването – предмет на договора за отпускане на финансовата помощ и финансирани по Програмата за развитие на селските райони.

2. Осигуря спазването на условието членовете на представляваната от мен група/организация на производители/лицата, участващи в юридическото лице кандидат за колективна инвестиция, да обработват земя в размер не по-малък от размера на земята, обоснована в бизнес плана и одобрена от РА, която съответства на капацитета на машините, съоръженията и оборудването – предмет на договора за отпускане на финансовата помощ, и финансирани по Програмата за развитие на селските райони.

3. Водя всички финансови операции, свързани с подпомаганите дейности, отделно в счетоводната си система или като използвам счетоводни сметки с подходящи номера.

4. Съхранявам документите, свързани с подпомаганите дейности.

5. Осигурявам достъп на територията на моето земеделско стопанство за извършване на контролни дейности на упълномощените за това лица и да показвам необходимите документи за този контрол.

6. Инвестициите – предмет на подпомагане, ще се ползват единствено при осъществяване на земеделската дейност от страна на лицата, участващи в юридическото лице кандидат за

колективни инвестиции – важи в случаите на кандидатстване с проект за колективни инвестиции.

7. Да поддържам съответствие с условията, станали основание за избора ми пред други кандидати, с изключение на условието по чл. 30, ал. 1, т. 1.

Кандидатствам за сума от _____ лева.

(Сумата трябва да бъде същата като записаната на ред "Сума на разходите" от таблица за допустимите инвестиции)

Кандидатът/законният представител на кандидата задължително подписва собственоръчно и подпечатва всяка страница от бизнесплана (за физическа лица подпечатването не е задължително).

Дата _____ / _____

(име, подпис и печат на кандидата)

IX. (Изм. – ДВ, бр. 76 от 2016 г., в сила от 30.09.2016 г.)

Критерии за оценка

№	Критерии	Минимално изискване	Максимален брой точки	Точки (Отбележи с X или V)	Обосновка на заявления брой точки
1.1.	Проекти с инвестиции и дейности, насочени в сектор "Плодове и зеленчуци"	Над 50 % от допустимите инвестиционни разходи по проекта са изцяло насочени в сектор "Плодове и зеленчуци"	19	Над 50 % – 10 точки ? Да Над 85 % – 19 точки ? Да	
1.2.	Проекти с инвестиции и дейности, насочени в сектор "Животновъдство"	Над 50 % от допустимите инвестиционни разходи по проекта са изцяло насочени в сектор "Животновъдство"	19	Над 50 % – 10 точки ? Да Над 85 % – 19 точки ? Да	
1.3.	Проекти с инвестиции и дейности, насочени в сектор "Етеричномаслени и медицински култури"	Над 50 % от допустимите инвестиционни разходи по проекта са изцяло насочени в сектор "Етеричномаслени и медицински култури"	19	Над 50 % – 10 точки ? Да Над 85 % – 19 точки ? Да	
1.4.	Проекти комбинация	Над 85 % от допустимите	20	Над 85 % – 15 точки ? Да	

	от инвестиции и дейности изцяло в секторите по т. 1.1, 1.2 и 1.3	инвестиционн и разходи по проекта се формират от такива, изцяло насочени в най-малко два от секторите по т. 1.1, 1.2 и 1.3, като всеки от тези сектори не надхвърля 65 % от общите инвестиционн и разходи		100 % – 20 точки ? Да	
1.5.	Проекти от кандидати – тютюнопроизводители, регистрирани по Закона за подпомагане на земеделските производители, за проекти с инвестиции, които не са свързани с производство на тютюн	Кандидатът трябва да фигурира в регистъра на данните за изкупения и премиран тютюн за периода 2007 – 2009 г.	3	? Да	
2.	Проекти с инвестиции и дейности от стопанства за производство на биологични продукти	Над 50 % от допустимите инвестиционн и разходи по проекта са свързани с производство на биологични продукти	15	Над 50 % – 10 точки ? Да Над 85 % – 15 точки ? Да	
3.1.	Проекти, при които изпълнението на одобрените инвестиции и дейности води до осигуряване на допълнителна заетост в земеделските стопанства	*	10	До 5 работни места включително – 5 точки ? Да Над 5 до 10 работни места включително – 8 точки ? Да Над 10 работни места – 10 точки ?	

				Да	
3.2.	"Проекти, представени от кандидати, които извършват земеделска дейност от най-малко три години към момента на кандидатстване"	"Средноаритметично от средносписъчния брой на персонала от последните три години е най-малко 5 и този брой ще бъде запазен с изпълнение на инвестициите по проекта"	10	? Да	
4.	Проекти на земеделски стопани до 40 години, одобрени за подпомагане по мерки 112 или 141 от ПРСР 2007 – 2013 и подмерки 6.1 и 6.3 от ПРСР 2014 – 2020 и не са получавали подкрепа по мярка 121 "Модернизиране на земеделските стопанства" и подмярка 4.1 "Инвестиции в земеделските стопанства" от ПРСР 2014 – 2020	*	5	? Да	
5.	Проекти с инвестиции и дейности, които се изпълняват на територията на селски район в страната	*	10	? Да	
6.1.	Проекти с инвестиции и дейности,	*	1	? Да	

	които се изпълняват на територията на Северозападн район в страната – област Плевен				
6.2.	Проекти с инвестиции и дейности, които се изпълняват на територията на Северозападн район в страната – област Ловеч	*	2	? Да	
6.3.	Проекти с инвестиции и дейности, които се изпълняват на територията на Северозападн район в страната – област Видин, област Враца и област Монтана	*	5	? Да	
6.4.	Проекти с инвестиции и дейности, които се изпълняват на територията на необлагодетелствани райони с природни и други ограничения	*	9	? Да	
6.5.	Проекти с инвестиции и дейности, които се изпълняват на места по Натура 2000	*	9	? Да	
7.1.	Проекти с Инвестициите		8	От 5 % до 10	

	инвестиции и дейности за повишаване на енергийната ефективност в стопанствата	по проекта водят до повишаване на енергийната ефективност с минимум 5 % за земеделското стопанство		% включително – 4 точки ? Да Над 10 % – 8 точки ? Да	
7.2.	Проекти с инвестиции и дейности за иновации в стопанствата	Над 30 % от допустимите инвестиционни разходи по проекта са свързани с иновации в стопанството	8	Над 30 % – 4 точки ? Да Над 50 % – 5 точки ? Да Над 85 % – 8 точки ? Да	
8.1.	Проекти с инвестиции и дейности, осигуряващи изпълнението на интегриран проект в рамките на ПРСР 2014 – 2020	*	4	? Да	
8.2.	Проекти за колективни инвестиции и такива, представени от групи/организации на производител и на земеделски продукти	*	4	? Да	
8.3.	Проекти с инвестиции за строителство или обновяване на сгради, помещения и на друга недвижима собственост, пряко свързани с производството, съхранението	Над 65 % от допустимите инвестиционни разходи по проекта са свързани със строителство или обновяване на сгради, помещения и на друга недвижима собственост и/или	10	? Да	

	и подготовката на продукцията за продажба, включително съоръжения, оборудване и машини, различни от земеделска техника, които са монтирани в тях	съоръжения, оборудване и машини, различни от земеделска техника, които са монтирани в тях			
9.1.	Проекти с инвестиции и дейности, осигуряващи опазване на компонентите на околната среда, и/или инвестиции, осигуряващи съответствие на стопанството с изискванията на стандартите на ЕС	Над 30 % от допустимите инвестиционни разходи по проекта са свързани с опазване на компонентите на околната среда и/или инвестиции, осигуряващи съответствие на стопанството с изискванията на стандартите на ЕС	7	Над 30 % – 4 точки ? Да Над 50 % – 5 точки ? Да Над 85 % – 7 точки ? Да	
10.1.	Проекти с включени инвестиции за напояване в рамките на земеделското стопанство, представени от кандидати земеделски стопани, членове на Сдружение за напояване	*	2	? Да	
10.2.	Проекти с инвестиции за напояване, при които се използва вода от инфраструктур	Проекти с инвестиции за напояване, за които е осигурено или ще бъде осигурено	2	КПД на Напоителните системи е над 41 % – 2 точки ? Да	

	а с по-малки загуби и по-висока ефективност при използване на водните ресурси	използването на вода от клон на Напоителни системи или от Сдружение за напояване в обхвата на съответния речен басейн, за които е налице по-висок коефициент на настоящ КПД на напоителните системи			
Общ брой на заявените точки по критериите за оценка на проекта					

* Кандидатът отбелязва/посочва в колона "Точки" коя част от съответния критерий изпълнява, а в колона "Обосновка на заявления брой точки" посочва мотиви за съответния избор.

Таблица за допустими инвестиции

№ Вид на разходите Марка, модел		Кол иче ств о	Мярка	Единич на цена без ДДС (лева)	Обща сума без ДДС (лева)	Обща сума с ДДС ** (лева)	Междинно плащане (отбележе те с X или V коя инвестици я в кое междинно плащане е включена)		№ по ред от списък а с разход ите, за които РА има опреде лени рефере нтни цени
1	2	4	5	6	7	8	9	10	11
I	Разходи за закупуване/придобиване на материални и нематериални активи (без извършване на строително-монтажни работи)*								
1									
2									
n									
II	Разходи за извършване на строително-монтажни работи **								
1	Подобект 1.		М ²						

	.								
2	Подобект 2.		м ²						
n	Подобект n.		м ²						
III	Бизнес план		бр.						
IV	Други разходи, свързани с инвестицията								
1			бр.						
n			бр.						
Сума на разходите:									
Междинно плащане в размер на:									

Дата/име/подпис на кандидата/печат

СПРАВКА-ДЕКЛАРАЦИЯ

ЗА ПРИХОДИТЕ ОТ ПРОДАЖБИ ОТ ЗЕМЕДЕЛСКА ДЕЙНОСТ, ПРОИЗВОДСТВО НА ПРЕРАБОТЕНА ЗЕМЕДЕЛСКА ПРОДУКЦИЯ И УСЛУГИ, ДИРЕКТНО СВЪРЗАНИ СЪС ЗЕМЕДЕЛСКАТА ДЕЙНОСТ ЗА ПРЕДХОДНА ФИНАНСОВА ГОДИНА ИЛИ ПОСЛЕДЕН ПРИКЛЮЧЕН МЕЖДИНЕН ПЕРИОД В ГОДИНАТА НА КАНДИДАТСТВАНЕ

(попълва се от кандидати юридически лица, с изключение на тези, които са създадени до 1 година преди датата на кандидатстване и са подали проект, който се изпълнява в селски район, съгласно приложение 4, с инвестиции, изцяло насочени във: сектор "Животновъдство", "Плодове и зеленчуци" или "Етеричномаслени и медицински култури", включително с инвестиции, в обхвата на два или повече от тези сектори)

Долуподписаният(та)

(име, презиме, фамилия)

с л. к., издадена от на
ЕГН, адрес:,

в качеството си на.....

(представляващ, управител)

на фирма..... с
ЕИК

(наименование на фирмата)

ДЕКЛАРИРАМ, ЧЕ:

1. За предходната година, последен приключен междинен период, обхващащ/а периода от/..... г. до
...../..... г., представляваното от мен
дружество/управляваното от мен земеделско стопанство има следните видове приходи:

1.1. Приходи от растениевъдство и животновъдство, включително получена публична финансова помощ, директно свързана с извършването на тези дейности:

Таблица 1

Вид на растителния/животинския продукт	Приходи (лв.)
--	---------------

получен приход от публична финансова помощ, директно свързана с дейностите по производството на горните продукти – общо	
в т.ч. от финансираня за (подробно описание на вида на финансирането и неговия източник)	
в т.ч. от финансираня за (подробно описание на вида на финансирането и неговия източник)	
в т.ч. от финансираня за (подробно описание на вида на финансирането и неговия източник)	
Общо	

Продукти на растениевъдството/животновъдството, които се преработват от кандидата, не се посочват в Таблица 1. Крайният продукт в резултат на тяхната преработка се посочва в Таблица 2.

1.2. Приходи от производство на преработена земеделска продукция (растителна и животинска), включително получена публична финансова помощ, директно свързана с извършването на тези дейности:

Таблица 2

Вид на преработения растителен/животински продукт	Приходи (лв.)
получен приход от публична финансова помощ, директно свързана с дейностите по производството на горните продукти – общо	
в т.ч. от финансираня за (подробно описание на вида на финансирането и неговия източник)	
в т.ч. от финансираня за (подробно описание на вида на финансирането и неговия източник)	
в т.ч. от финансираня за	

..... (подробно описание на вида на финансирането и неговия източник)	
Общо	

1.3. Приходи от извършване на услуги, директно свързани със земеделската дейност, включително получена публична финансова помощ, директно свързана с извършването на тези услуги:

Таблица 3

Вид на услугите, директно свързани със земеделската дейност	Приходи (лв.)
получен приход от публична финансова помощ, директно свързана с извършването на тези услуги – общо	
в т.ч. от финансираня за (подробно описание на вида на финансирането и неговия източник)	
в т.ч. от финансираня за (подробно описание на вида на финансирането и неговия източник)	
в т.ч. от финансираня за (подробно описание на вида на финансирането и неговия източник)	
Общо	

Известна ми е наказателната отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс за деклариране на неверни данни.

дата Декларатор

гр. (подпис, печат)

ДЕКЛАРАЦИЯ

ЗА ИЗЧИСЛЕНИЕ НА МИНИМАЛНИЯ СТАНДАРТЕН ПРОИЗВОДСТВЕН ОБЕМ НА СТОПАНСТВОТО КЪМ ДАТАТА НА ПОДАВАНЕ НА ЗАЯВЛЕНИЕТО ЗА ПОДПОМАГАНЕ

(Декларацията се попълва от земеделски стопани и лицата, участващи в юридическо лице – кандидат за колективна инвестиция)

Долуподписаният (ата)

(име, презиме, фамилия)

с л. к., издадена от на

ЕГН, адрес:

в качеството си на.....

(представляващ, управител)

на фирма с ЕИК

(наименование на фирмата)

ДЕКЛАРИРАМ, ЧЕ:

За определяне на минималния стандартен производствен обем (СПО) на стопанството за текущата спрямо подаването на заявлението за подпомагане стопанска година отглеждам:

I. Следните земеделски култури, регистрирани в ИСАК:

Земеделска култура	Площ, служеща за изчисление на СПО (дка)	Засадени/засети и ДА/НЕ	С намерение за засаждане/засяване ДА/НЕ	Период, в рамките на който ще се извърши засаждането/засяването	Поземлен/и имот/и, върху които ще се извърши засаждането/засяването

II. Следните земеделски култури, описани в анкетната карта за регистрация като земеделски стопанин:

Земеделска култура	Площ, служеща за изчисление на СПО (дка)	Засадени/засети и ДА/НЕ	С намерение за засаждане/засяване ДА/НЕ	Период, в рамките на който ще се извърши засаждането/засяването	Поземлен/и имот/и, върху които ще се извърши засаждането/засяването

III. Следните земеделски култури, за които съм предоставил документи за собственост, ползване на земята и/или заповеди по чл. 37в, ал. 4, 10 и 12 ЗСПЗЗ:

Земеделска култура	№ на поземлен имот	Площ, служеща за изчисление на СПО (дка)	Засадени/зас ети ДА/НЕ	С намерение за засаждане/зас сяване ДА/НЕ	Период, в рамките на който ще се извърши засаждането /засяването	Поземлен/и имот/и, върху които ще се извърши засаждането /засяването

IV. Следните видове животни, за които към анкетната карта съм приложил опис, заверен от официален ветеринарен лекар не по-рано от 4 месеца преди датата на подаване на заявлението за подпомагане и/или съм регистрирал в ИСАК:

Вид животни	Брой

дата Декларатор

гр. (подпис, печат)

Д Е К Л А Р А Ц И Я

.....

Долуподписаният (ата).....

.....

(име, презиме, фамилия)

с л. к., издадена от,

на

ЕГН, адрес:

.....,

в качеството си на

(представляващ, управител)

на фирмас ЕИК

(наименование на фирмата)

Д Е К Л А Р И Р А М, Ч Е
СЪМ ЗАПОЗНАТ СЪС СЛЕДНОТО:

Държавен фонд "Земеделие" – Разплащателна агенция (ДФЗ), е администратор на лични данни по смисъла на чл. 3 от Закона за защита на личните данни (ЗЗЛД) и е вписан в Регистъра на администраторите на лични данни под идентификационен номер 197214.

ДФЗ обработва лични данни, събрани във връзка с кандидатстване и участие по програмите, схемите и мерките, прилагани от ДФЗ, във връзка със задълженията му по Закона за подпомагане на земеделските производители, наредбите, свързани с директните плащания на площ, Програмата за развитие на селските райони и наредбите, свързани с прилагането ѝ, Оперативна програма за развитие на сектор "Рибарство", европейското законодателство и предвидени в други нормативни актове дейности.

Информацията, предоставена на ДФЗ във връзка с кандидатстване и участие по схемите и мерките, прилагани от ДФЗ, отнасяща се до кандидати, бенефициенти и/или упълномощени от тях лица, не се предоставя на трети лица, освен при наличие на изрично съгласие и/или в предвидени в нормативен акт случаи.

Кандидатите/бенефициентите предоставят доброволно на ДФЗ следните категории лични данни: три имена, ЕГН, адрес, данни от лична карта (паспортни данни), телефон, ел. поща, пол, както и допълнителни данни, необходими във връзка с участието по съответните схеми и мерки, прилагани от ДФЗ. В случай на упълномощаване, за упълномощените лица, ДФЗ обработва следните категории лични данни: три имена, ЕГН, данни от лична карта (паспортни данни).

При отказ от предоставяне на посочените данни ДФЗ не приема, съответно не разглежда документите. Всяко физическо лице има право на достъп до отнасящи се за него лични данни, които се обработват от ДФЗ, и право на коригиране на същите при условията и реда, предвидени в ЗЗЛД.

Дата: _____ Декларатор: _____
(подпис)

ИНФОРМАЦИЯ ПО ЧЛ. 19 И 20 ОТ ЗАКОНА ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ

Държавен фонд "Земеделие" – Разплащателна агенция (ДФЗ), е администратор на лични данни по смисъла на чл. 3 от Закона за защита на личните данни (ЗЗЛД) и е вписан в Регистъра на администраторите на лични данни под идентификационен номер 197214.

ДФЗ обработва лични данни, събрани във връзка с кандидатстване и участие по програмите, схемите и мерките, прилагани от ДФЗ, във връзка със задълженията му по Закона за подпомагане на земеделските производители, наредбите, свързани с директните плащания на площ, Програмата за развитие на селските райони и наредбите, свързани с прилагането ѝ, Оперативна програма за развитие на сектор "Рибарство", европейското законодателство и предвидени в други нормативни актове дейности.

Информацията, предоставена на ДФЗ във връзка с кандидатстване и участие по схемите и мерките, прилагани от ДФЗ, отнасяща се до кандидати, бенефициенти и/или упълномощени от тях лица, не се предоставя на трети лица, освен при наличие на изрично съгласие и/или в предвидени в нормативен акт случаи.

Кандидатите/бенефициентите предоставят доброволно на ДФЗ следните категории лични данни: три имена, ЕГН, адрес, данни от лична карта (паспортни данни), телефон, ел. поща, пол, както и допълнителни данни, необходими във връзка с участието по съответните схеми и мерки, прилагани от ДФЗ. В случай на упълномощаване, за упълномощените лица, ДФЗ обработва следните категории лични данни: три имена, ЕГН, данни от лична карта (паспортни данни).

При отказ от предоставяне на посочените данни ДФЗ не приема, съответно не разглежда документите.

Всяко физическо лице има право на достъп до отнасящи се за него лични данни, които се обработват от ДФЗ, и право на коригиране на същите при условията и реда, предвидени в ЗЗЛД.

Декларация за нередности¹

Долуподписаният (ата)
.....

(име, презиме, фамилия)

с л. к., издадена от на,

ЕГН, адрес:,

в качеството си на

(представляващ, управител)

на фирмас ЕИК

(наименование на фирмата)

– кандидат по подмярка 4.1. "Инвестиции в земеделски стопанства",

ДЕКЛАРИРАМ, ЧЕ:

1. Запознат/а съм с определението за нередност съгласно Регламент (ЕС) 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за отмяна на Регламент (ЕО) 1083/2006 на Съвета, а именно:

"Нередност" означава всяко нарушение на правото на Съюза или на националното право, свързано с прилагането на тази разпоредба, произтичащо от действие или бездействие на икономически оператор, участващ в прилагането на европейските структурни и инвестиционни фондове, което има или би имало за последица нанасянето на вреда на бюджета на Съюза чрез начисляване на неправомерен разход в бюджета на Съюза.

Всички форми на корупция са също нередност.

2. Запознат/а съм с определението за измама съгласно чл. 1, параграф 1, буква "а" от Конвенцията за защита на финансовите интереси на Европейските общности, а именно:

Под измама следва да се разбира всяко умишлено действие или бездействие, свързано със:

– Използването или представянето на фалшиви, грешни или непълни изявления или документи, което води до злоупотреба, нередно теглене или неправомерно намаляване на средства от общия бюджет на Европейските общности или от бюджети, управлявани от или от името на Европейските общности;

– Укриване на информация в нарушение на конкретно задължение, водещо до резултатите, споменати в предходната подточка;

– Използването на такива средства за цели, различни от тези, за които са отпуснати първоначално;

– Злоупотреба на правомерно получена облага със същия ефект.

3. Запознат/а съм с възможните начини, по които мога да подам сигнал за наличие на нередности и измами или за съмнение за нередности и измами, а именно:

– до служителя по нередности в РА.

При наличие или съмнение за връзка на някое от лицата, на които следва да се подават сигналите за нередности, със случая на нередност информацията се подава директно до един или до няколко от следните органи:

- до изпълнителния директор на РА;
- до Ръководителя на Управляващия орган на "Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г.";
- до ресорния заместник-министър, в чийто ресор е Управляващият орган на "Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г.";
- до председателя на Съвета за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейските общности, и до Ръководителя на дирекция "Защита на финансовите интереси на Европейския съюз (АФКОС)" в Министерството на вътрешните работи;
- до Европейската служба за борба с измамите (ОЛАФ) към Европейската комисия.

Настоящата декларация е изготвена в два екземпляра – по един за деклариращия и за РА.

дата Декларатор

гр. (подпис, печат)

¹ Декларацията се подписва задължително от кандидата - ФЛ, от представляващия и управляващия кандидата ЕТ, търговско дружество или юридическо лице. Когато управляващите кандидата са повече от едно лице, декларацията се попълва и подава по един екземпляр за всички лица от управителните органи на кандидата, а в случай, че членове са юридически лица - от техния представител в съответния управителен орган и от прокуристите и търговските пълномощници, когато има такива.

ДЕКЛАРАЦИЯ²
относно обстоятелства по чл. 131, параграф 4 във връзка с чл. 106, параграф 1 и чл. 107 от Регламент (ЕС, Евратом) 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) 1605/2002 на Съвета
Долуподписаният/ата
.....
(собствено, бащино и фамилно име)
ЕГН,
притежаващ/а лична карта,
издадена на от МВР – гр.,
адрес:
(постоянен адрес)
в качеството си на
.....
(посочва се качеството, в което лицето има право да представлява, управлява или контролира)
на
(наименование на кандидат/ползвател)
с ЕИК
I. Декларирам, че представляването, управляването, контролираното от мен:

1. не е обявено в несъстоятелност, не е в производство по несъстоятелност или в процедура по ликвидация; не е сключило извънсъдебно споразумение с кредиторите си по смисъла на чл. 740 от Търговския закон или не е преустановило дейността си, а в случай че кандидатът или ползвателят е чуждестранно лице – се намира в подобно положение, произтичащо от сходна процедура, съгласно законодателството на държавата, в която е установен;
2. няма задължения по смисъла на чл. 162, ал. 2, т. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс към държавата и/или към община за данъци и/или задължителни

вноски за социалното осигуряване, освен ако е допуснато разсрочване, отсрочване или обезпечение на задълженията;

3. не е лишено от правото да упражнява определена професия или дейност с влязъл в сила акт на компетентен орган съгласно законодателството на държавата, в която е извършено нарушението;

4. чрез измама или по небрежност не е предоставена невярна информация, необходима за удостоверяване на липсата на основания за отказ за финансиране, критериите за подбор или изпълнението на договор;

5. не е сключено споразумение с други лица с цел нарушаване на конкуренцията;

6. не са нарушени правата на интелектуалната собственост;

7. не е правен опит:

а) да се повлияе на лица с правомощия за вземане на решения или контрол от ДФЗ – РА и/или УО, свързани с одобрението за получаване на финансова помощ;

б) да се получи информация от лица с правомощия за вземане на решения или контрол от ДФЗ – РА и/или УО, която може да даде неоснователно предимство, свързано с одобрението за получаване на финансова помощ;

8. не е установено виновно неизпълнение на договор за предоставяне на финансова помощ от Европейските структурни и инвестиционни фондове, договор за обществена поръчка, договор за концесия за строителство или за услуга, довело до предсрочното им прекратяване, изплащане на обезщетения или други подобни санкции;

9. не са констатирани при проверки, одити или разследвания, проведени от разпоредители с бюджет, Европейската служба за борба с измамите или Европейската сметна палата, значителни недостатъци при спазването на основните задължения по изпълнение на договор за предоставяне на финансова помощ от Европейските структурни и инвестиционни фондове, договор за обществена поръчка, договор за концесия за строителство или за услуга, което е довело до предсрочното им прекратяване, изплащане на обезщетения или други подобни санкции, включително финансови корекции;

10. не е извършена нередност;

11. няма изискуеми и ликвидни задължения към Държавен фонд "Земеделие";

12. не е включено в системата за ранно откриване отстраняванията по чл. 108 от Регламент (ЕС, Евратом) 966/2012;

13. като представляващ кандидата/ползвателя на помощта, негов законен или упълномощен представител, член на управителния му орган, както и временно изпълняващ такава длъжност, както и лицата, упълномощени да вземат решения или да упражняват контрол по отношение на кандидата/ползвателя на помощта:

а) не съм обект на конфликт на интереси по смисъла на чл. 57 от Регламент (ЕС, Евратом) 966/2012;

б) не съм свързано лице по смисъла на § 1, т. 1 от допълнителните разпоредби на Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси с ръководител на ДФЗ – РА, УО или със служители на ръководна длъжност в РА или УО;

в) не съм лице, което е на трудово или служебно правоотношение в РА или УО до една година от прекратяване на правоотношението;

г) не съм осъден с влязла в сила присъда, освен ако е реабилитирано, за:

– участие в организирана престъпна група по чл. 321 и 321а от Наказателния кодекс;

– подкуп по чл. 301 – 307 от Наказателния кодекс;

– престъпление против финансовата, данъчната или осигурителната система, включително изпиране на пари, по чл. 253 – 260 от Наказателния кодекс;

- престъпление против стопанството по чл. 219 – 252 от Наказателния кодекс;
- престъпление против собствеността по чл. 194 – 217 от Наказателния кодекс;
- престъпление по чл. 108а от Наказателния кодекс;
- престъпление по чл. 159а – 159г от Наказателния кодекс;
- престъпление по чл. 172 от Наказателния кодекс;
- престъпление по чл. 192а от Наказателния кодекс;

д) не съм осъден с влязла в сила присъда, освен ако е реабилитиран, за престъпление, аналогично на тези по буква "г", в друга държава – членка на ЕС, или трета страна;

е) не съм лице, за което е налично някое от обстоятелствата по т. 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 и 12;

14. ако настъпят промени в декларираните обстоятелства, в рамките на 10 работни дни ще уведомя РА за настъпилите промени чрез подадена актуална декларация.

II. Кандидати/ползватели, за които е налице обстоятелство, посочено по-горе, имат право да представят доказателства при подаване на декларация или в срок до 10 работни дни от получаване на уведомление от РА за констатираните обстоятелства, че са предприели действия, които гарантират тяхната надеждност, въпреки наличието на съответното основание за отстраняване.

Представям следните доказателства, че са предприети действия, които гарантират надеждността на кандидата/ползвателя:

Известна ми е наказателната отговорност по чл. 313 и чл. 248а, ал. 2 от Наказателния кодекс за предоставени от мен неверни данни и документи.

..... 20..... г. Подпис на декларатора:

² Декларацията се подписва задължително от кандидата/ползвателя – ФЛ, от представляващия и управляващия кандидата/ползвателя ЕТ, търговско дружество или юридическо лице, както и от лицата с правомощия за вземане на решения или контрол по отношение на кандидата/ползвателя на помощта. Когато управляващите кандидата/ползвателя са повече от едно лице, декларацията се попълва от всички лица – членове на управителните органи на кандидата/ползвателя, а в случай, че членове са юридически лица – от техния представител в съответния управителен орган, както и от прокуристите и търговските пълномощници, когато има такива.

А. (Нова – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Форма за наблюдение и оценка на проекти по подмярка 4.1 "Инвестиции в земеделски стопанства" от мярка 4.1 "Инвестиции в материални активи" от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г.

(Попълва се от ДФ "Земеделие" – РА)

УРН

УИН

Информацията по-долу задължително се попълва от кандидата по подмярка 4.1

(Подчертайте правилния отговор и/или попълнете празните полета в таблиците!)

1. Юридически статут на кандидата:		
(Моля, отбележете подходящата категория:)		
1. Физическо лице, нерегистрирано по някакъв закон	Да ?	Не ?
2. Физическо лице – осигурител по чл. 2 от Търговския закон	Да ?	Не ?
3. Едноличен търговец (ЕТ)	Да ?	Не ?
4. Акционерно дружество (ЕАД/АД)	Да ?	Не ?
5. Дружество с ограничена отговорност (ЕООД/ООД)	Да ?	Не ?
6. Друго дружество	Да ?	Не ?
7. Кооперация	Да ?	Не ?
8. Група/организация на производители	Да ?	Не ?
9. Друго (посочете): _____	Да ?	Не ?

2. Възраст

(Възраст и пол: за физическото лице или едноличен търговец или за управителя на фирмата, ако е юридическо лице)

Години: _____

3. Пол

Жена ?

Мъж ?

4. Участие на кандидата в Програма САПАРД и/или ПРСР 2007 – 2013

ДА 1 Програма № на договора: г.

Програма № на договора: г.

Програма № на договора: г.

НЕ 2

5. Размер на стопанството

(моля, отбележете размера на стопанството, измерен в Стандартен производствен обем (СПО), както и размера на използваната земеделска площ към настоящата стопанска година)

Размер – СПО (в евро)	Размер на използваните земеделски площи
..... евро СПО	 ха

6. Географско разположение на имотите на стопанството:

(моля, отбележете ЕКАТТЕ на всяко населено място, в чието землище се намират имотите

на стопанството)

6.1. Растениевъдство

Имоти	Площ в ха	Населено място и ЕКАТТЕ
имот 1		
имот 2		
имот 3		
имот 4		
...		

6.2. Животновъдство – местоположение на животновъдния обект/и

Имот, в който е разположен обектът	Населено място и ЕКАТТЕ
имот 1	
имот 2	
...	

7. Земеделско производство в рамките на проекта

(моля, отбележете културата/културите и/или видове животни, чиято продукция считате, че ще формира основната част от приходите от продажби на растителна и/или животинска продукция на стопанството към годината на завършване на проекта)

Растениевъдство

Вид култура	Индикация (х/в)		Площ, ха
	Конвенционално – Да		
.....	?	?	
.....	?	?	

Животновъдство

Вид домашно животно/птица	Индикация (х/в)		
	За мляко	За яйца	
.....	?	?	?
.....	?	?	?

8. Среден списъчен брой на наетите лица по трудово правоотношение в стопанството на кандидата

Показател	Мъже		Жени	
	>40 г.	<40 г.	>40 г.	
Средносписъчен брой на персонала към предходната финансова година				
Планиран брой на допълнително наетия персонал за нуждите на проекта				
Според бизнес плана: Планиран средносписъчен брой на персонала, увеличен за реализация на проекта				

9. Цели на проекта

(моля, отбележете с "x/v" основната и всички допълнителни цели на проекта)

Дейности за земеделското стопанство, включени в проекта:	Код	Основна цел на проекта (отбелязва се само една цел)	Допълнителни цели (може да се посочи повече от една цел)
Внедряване на нови продукти, процеси и технологии и обновяване на наличните производствени материални и/или нематериални активи	1	?	?
Насърчаване на сътрудничеството с производителите и преработвателите на земеделски продукти	2	?	?
Опазване на компонентите на околната среда, включително с намаляване на вредните емисии и отпадъци	3	?	?
Повишаване на енергийната ефективност в земеделските стопанства	4	?	?
Подобряване условията на труд, подобряване на хигиенните, ветеринарните, фитосанитарните, екологичните и други условия на производство	5	?	?
Подобряване качеството на произвежданите земеделски продукти	6	?	?
Осигуряване на възможностите за производство на биологични земеделски продукти	7	?	?

10. Разходи, включени в проекта:

10.1. Разходи по цели – в лв.

Разходи, включени в проекта	Размер на разхода	Група разход – код	Модернизира не на съществуващи – 1, изграждане на нови – 2, закупуване – 3	Размер на финансовата помощ	Цел на разхода – код от табл. 8
1	2	3	4	5	6
I. Строителство или обновяване на сгради и на друга недвижима собственост, включително такава, използвана за опазване компонентите на околната среда					
.....					
.....					
.....					
.....					
II. Закупуване на машини, съоръжения, оборудване и специализиран транспорт, вкл. за подобряване на енергийната ефективност					
.....					
.....					
.....					
.....					

.....					
III. Създаване и/или презасаждане на трайни насаждения					
.....					
.....					
IV. Разходи за достигане съответствие с нововъведенит е стандарти на ЕС					
.....					
.....					
V. Закупуване на сгради, земя, помещения и друга недвижима собственост за нуждите на проекта					
.....					
.....					
VI. Рехабилитация на съществуващи и изграждане					

на нови съоръжения и оборудване за напояване, включващи изграждането на нови и подобряване на съществуващи мрежи в стопанствата, водовземни съоръжения, включително кладенци и съоръжения за съхранение на вода					
.....					
.....					
VII. Други разходи – обща разходи, вкл. материални и нематериални					
.....					

10.2. Финансови инструменти

Предвижда ли се използване на финансов инструмент по проекта	
ДА	?
НЕ	?

.....
(дата и място, име и фамилия на кандидата/печат)

СПРАВКА-ДЕКЛАРАЦИЯ

ЗА ОБРАБОТВАНАТА ЗЕМЯ/ОТГЛЕЖДАНИТЕ ЖИВОТНИ ОТ ЧЛЕНОВЕТЕ НА ГРУПАТА/ОРГАНИЗАЦИЯТА НА ПРОИЗВОДИТЕЛИ, С КОИТО УЧАСТВАТ В

ГРУПАТА/ОРГАНИЗАЦИЯТА

(Декларацията се попълва само от кандидати групи или организации на производители)

Долуподписаният (ата)

.....
(име, презиме, фамилия)

с л. к., издадена от на,

ЕГН, адрес:,

в качеството си на

.....
(представляващ, управител)

на групата/организацията на производители

.....
(наименование на фирмата и правноорганизационна форма)

с ЕИК

ДЕКЛАРИРАМ, ЧЕ:

1. Членовете на представляваната от мен група/организация на производители обработват земя/отглеждат животни, с които участват в групата/организацията, както следва:

№	Членове на групата/организацията (трите имена, наименование на фирмата)	ЕГН/ЕИК	Видове култури/животни	Размер на земята (дка)/ брой на животните

2. Известна ми е наказателната отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс за деклариране на неверни данни.

дата Декларатор
гр..... подпис
(печат)

Приложение 11

към чл. 40, т. 2

(Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**,

в сила от 30.09.2016 г.)

ДЕКЛАРАЦИЯ

относно обстоятелства по чл. 131, параграф 4 във връзка с чл. 106, параграф 1 и чл. 107 от Регламент (ЕС, Евратом) 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от

Долуподписаният/ата

..... ,
(собствено, бащино и фамилно име)

ЕГН

.....,

притежаващ/а лична карта,

издадена на

.....

от МВР – гр.

.....,

адрес:

.....,

(постоянен адрес)

в качеството си на

.....

(посочва се качеството, в което лицето има право да представлява, управлява или контролира)

на

.....

(наименование на кандидат/ползвател)

с ЕИК

.....

I. Декларирам, че представляваното, управляваното, контролираното от мен

.....

...:

1. не е обявено в несъстоятелност, не е в производство по несъстоятелност или в процедура по ликвидация; не е сключило извънсъдебно споразумение с кредиторите си по смисъла на чл. 740 от Търговския закон или не е преустановило дейността си, а в случай че кандидатът или ползвателят е чуждестранно лице – се намира в подобно положение, произтичащо от сходна процедура, съгласно законодателството на държавата, в която е установен;

2. няма задължения по смисъла на чл. 162, ал. 2, т. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс към държавата и/или към община за данъци и/или задължителни вноски за социалното осигуряване, освен ако е допуснато разсрочване, отсрочване или обезпечение на задълженията;

3. не е лишено от правото да упражнява определена професия или дейност с влязъл в сила акт на компетентен орган съгласно законодателството на държавата, в която е извършено нарушението;

4. чрез измама или по небрежност не е предоставена невярна информация, необходима за удостоверяване на липсата на основания за отказ за финансиране, критериите за подбор или изпълнението на договор;

5. не е сключено споразумение с други лица с цел нарушаване на конкуренцията;

6. не са нарушени правата на интелектуалната собственост;

7. не е правен опит:

а) да се повлияе на лица с правомощия за вземане на решения или контрол от ДФЗ – РА и/или УО, свързани с одобрението за получаване на финансова помощ;

б) да се получи информация от лица с правомощия за вземане на решения или контрол от

ДФЗ – РА и/или УО, която може да даде неоснователно предимство, свързано с одобрението за получаване на финансова помощ;

8. не е установено виновно неизпълнение на договор за предоставяне на финансова помощ от Европейските структурни и инвестиционни фондове, договор за обществена поръчка, договор за концесия за строителство или за услуга, довело до предсрочното им прекратяване, изплащане на обезщетения или други подобни санкции;

9. не са констатирани при проверки, одити или разследвания, проведени от разпоредители с бюджет, Европейската служба за борба с измамите или Европейската сметна палата, значителни недостатъци при спазването на основните задължения по изпълнение на договор за предоставяне на финансова помощ от Европейските структурни и инвестиционни фондове, договор за обществена поръчка, договор за концесия за строителство или за услуга, което е довело до предсрочното им прекратяване, изплащане на обезщетения или други подобни санкции, включително финансови корекции;

10. не е извършена нередност;

11. няма изискуеми и ликвидни задължения към Държавен фонд "Земеделие";

12. не е включено в системата за ранно откриване отстраняванията по чл. 108 от Регламент (ЕС, Евратом) 966/2012;

13. като представляващ кандидата/ползвателя на помощта, негов законен или упълномощен представител, член на управителния му орган, както и временно изпълняващ такава длъжност, както и лицата, упълномощени да вземат решения или да упражняват контрол по отношение на кандидата/ползвателя на помощта:

а) не съм обект на конфликт на интереси по смисъла на чл. 57 от Регламент (ЕС, Евратом) 966/2012;

б) не съм свързано лице по смисъла на § 1, т. 1 от допълнителните разпоредби на Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси с ръководител на ДФЗ – РА, УО или със служители на ръководна длъжност в РА или УО;

в) не съм лице, което е на трудово или служебно правоотношение в РА или УО до една година от прекратяване на правоотношението;

г) не съм осъден с влязла в сила присъда, освен ако е реабилитирано, за:

– участие в организирана престъпна група по чл. 321 и 321а от Наказателния кодекс;

– подкуп по чл. 301 – 307 от Наказателния кодекс;

– престъпление против финансовата, данъчната или осигурителната система, включително изпиране на пари, по чл. 253 – 260 от Наказателния кодекс;

– престъпление против стопанството по чл. 219 – 252 от Наказателния кодекс;

– престъпление против собствеността по чл. 194 – 217 от Наказателния кодекс;

– престъпление по чл. 108а от Наказателния кодекс;

– престъпление по чл. 159а – 159г от Наказателния кодекс;

– престъпление по чл. 172 от Наказателния кодекс;

– престъпление по чл. 192а от Наказателния кодекс;

д) не съм осъден с влязла в сила присъда, освен ако е реабилитиран, за престъпление, аналогично на тези по буква "г", в друга държава – членка на ЕС, или трета страна;

е) не съм лице, за което е налично някое от обстоятелствата по т. 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 и 12;

14. ако настъпят промени в декларираните обстоятелства, в рамките на 10 работни дни РА ще бъде уведомена за настъпилите промени чрез подадена актуална декларация.

II. Кандидати, за които е налице обстоятелство, посочено по-горе, имат право да представят доказателства при подаване на декларация или в срок до 10 работни дни от получаване на уведомление от РА за констатираните обстоятелства, че са предприели действия, които гарантират тяхната надеждност, въпреки наличието на съответното основание за отстраняване.

Представям следните доказателства, че са предприели действия, които гарантират надеждността на кандидата/ползвателя:

Известна ми е наказателната отговорност по чл. 313 и чл. 248а, ал. 2 от Наказателния кодекс за предоставени от мен неверни данни и документи.

..... 20..... г. Подпис на декларатора:
.....

Декларацията се подписва задължително от кандидата/ползвателя – ФЛ, от представляващия и управляващия кандидата/ползвателя ЕТ, търговско дружество или юридическо лице, както и от лицата с правомощия за вземане на решения или контрол по отношение на кандидата/ползвателя на помощта. Когато управляващите кандидата/ползвателя са повече от едно лице, декларацията се попълва от всички лица – членове на управителните органи на кандидата/ползвателя, а в случай че членове са юридически лица – от техния представител в съответния управителен орган, както и от прокуристите и търговските пълномощници, когато има такива.

Приложение 11а
към чл. 426, ал. 1

(Ново – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**,
в сила от 30.09.2016 г.)

Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони	
МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ	
РАЗПЛАЩАТЕЛНА АГЕНЦИЯ	
Програма за развитие на селските райони 2014 – 2020 г.	
ИСКАНЕ ЗА ПРЕХВЪРЛЯНЕ НА ЗАЯВЛЕНИЕ ЗА ПОДПОМАГАНЕ	
Подмярка 4.1. Инвестиции в земеделски стопанства	
I. Наименование на кандидата	
II. Наименование на проекта	
III. Описание на кандидата	
1. За юридически лица, еднолични търговци и други:	
ЕИК/БУЛСТАТ:	
Юридически статут:	
2. За физически лица и/или управителя на ЮЛ и/или представляващия кандидата:	
Име, презиме, фамилия	
ЕГН:	
Лична карта:	№, валидна до:,

	ите		че ст во	а	цена без ДДС (лева)	без ДДС (лева)	ДДС ** (лева)	плащане (отбележете с X или V коя инвестиция в кое междинно плащане е включена)		от списъ ка с разхо дите, за коит о РА има опред елени рефер ентни и цени	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
I.	Разходи за закупуване/придобиване на материални и нематериални активи (без извършване на строително-монтажни работи)*										
1.											
2.											
п.											
II.	Разходи за извършване на строително-монтажни работи **										
1.	Подоб ект 1.	разгър ната застро ена площ		м ²							
2.	Подоб ект 2.	разгър ната застро ена площ		м ²							
п.	Подоб ект п.	разгър ната застро ена площ		м ²							
III.	Бизнес план			бр.							
IV.	Други разходи, свързани с инвестицията										
1.				бр.							
п.				бр.							
Сума на разходите:											
Междинно плащане в размер на:											
Дата _____ / _____											

Приложение 12

към чл. 44, ал. 1

(Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**,

в сила от 30.09.2016 г.)

Документи за авансово плащане

1. Заявка за авансово плащане (по образец).
2. Нотариално заверено изрично пълномощно, в случай че документите не се подават лично от ползвателя на помощта.
3. Банкова гаранция (по образец).
4. Свидетелство за съдимост от кандидата – физическо лице, или на представляващия кандидата едноличен търговец, търговско дружество или юридическо лице и член/ове на управителния им орган, както и временно изпълняващ такава длъжност, включително прокурист или търговски пълномощник, както и от лицата с правомощия за вземане на решения или контрол по отношение на кандидата/ползвателя на помощта, издадено най-рано 4 месеца преди представянето му.
5. Удостоверение, потвърждаващо, че ползвателят на помощта не е обявен в процедура по несъстоятелност, издадено от съответния съд не по-рано от 1 месец преди датата на подаване на заявката за плащане. Представя се само от ползвател на помощта, при който това обстоятелство не подлежи на вписване в търговския регистър.
6. Удостоверение, потвърждаващо, че ползвателят на помощта не е в процедура по ликвидация, издадено от съответния съд не по-рано от 1 месец преди датата на подаване на заявката за плащане. Представя се само от ползвател на помощта, при който това обстоятелство не подлежи на вписване в търговския регистър.
7. Декларация по чл. 10, ал. 5, т. 1 и 2 (по образец – приложение 11).
8. В случай че представеното обезпечение е договор за поръчителство, за поръчителите по чл. 17, ал. 5 се представят и следните документи:
 - 8.1. проект на договор за поръчителство (по образец);
 - 8.2. решение на съвета на директорите (при едностепенна система) или на управителния съвет (при двустепенна система) на предложените за поръчители ЮЛ за сключване на договора за поръчителство (представя се в случай, че предложените за поръчители ЮЛ са акционерни дружества);
 - 8.3. удостоверения от Националната агенция по приходите, че предложените за поръчители лица нямат просрочени задължения, издадени не по-рано от 1 месец преди датата на подаване на заявката за плащане;
 - 8.4. отчет за приходите и разходите за последното приключило тримесечие преди подаване на заявката за авансово плащане на предложените за поръчители юридически лица;
 - 8.5. счетоводен баланс за последното приключило тримесечие преди подаване на заявката за авансово плащане на предложените за поръчители юридически лица;
 - 8.6. декларации (по образец) от предложените за поръчители лица за наличие или липса на поети задбалансови и условни задължения (гаранции, запис на заповед, поръчителството и др.).

Приложение 13

към чл. 45, ал. 1

(Изм. и доп. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**,

в сила от 30.09.2016 г.)

Документи за междинно и окончателно плащане

А. Общи документи

1. Заявка за плащане и попълнена таблица за извършените инвестиции по групи разходи към заявката за плащане, включително формата за наблюдение и оценка на проектите (по образец).
2. Удостоверение за вписване в Регистъра на вероизповеданията (за юридическите лица, регистрирани по Закона за вероизповеданията).
3. Нотариално заверено изрично пълномощно в случай, че документите не се подават лично от ползвателя на помощта, съгласно сключения договор за

отпускане на финансовата помощ.

4. (Отм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.).

5. (Отм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.).

6. (Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Счетоводен баланс за годината, предхождаща годината на подаване на заявката за плащане, съгласно Закона за счетоводството (за юридически лица и физически лица – регистрирани по Закона за данък добавена стойност).

7. (Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Счетоводен баланс към датата на подаване на заявка за плащане съгласно Закона за счетоводството (за юридически лица и физически лица – регистрирани по Закона за данък добавена стойност).

8. (Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Отчет за приходите и разходите за годината, предхождаща годината на подаване на заявката за плащане, съгласно Закона за счетоводството (за юридически лица и физически лица – регистрирани по Закона за данък добавена стойност).

9. (Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Отчет за приходите и разходите към датата на подаване на заявка за плащане съгласно ЗС (за юридически лица и физически лица – регистрирани по Закона за данък добавена стойност).

10. (Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Справка за дълготрайните активи към счетоводния баланс за предходната година съгласно ЗС (за юридически лица и физически лица – регистрирани по Закона за данък добавена стойност).

11. (Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Справка за дълготрайните активи към счетоводния баланс към датата на подаване на заявката за плащане съгласно ЗС (за юридически лица и физически лица – регистрирани по Закона за данък добавена стойност).

12. (Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Копие от специфични регистри съгласно чл. 32, ал. 4 от Закона за счетоводството – копие от книга за приходите и копие от книга за разходите (за физически лица, прилагащи облекчена форма на финансова отчетност съгласно Закона за счетоводството).

13. (Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Копие на извлечение от Инвентарна книга или разпечатка от счетоводната система на ползвателя на помощта, доказващо заприходяването на финансиран актив (за юридически лица и физически лица – регистрирани по Закона за данък добавена стойност).

14. Декларация по образец (в случай че ползвателят на помощта няма регистрация по ДДС), че ползвателят на помощта няма да упражни правото си на данъчен кредит за активи и услуги, финансирани по ПРСР 2014 – 2020 г.

15. Договор за услуги/работи/доставки за всеки обект на инвестицията с детайлно описание на техническите характеристики, цена в левове или евро, срок, количество и начин на доставка ведно с подробна количествено-стойностна сметка, която да е на хартиен и електронен носител. В договорите се описва ДДС.

16. Приемно-предавателен протокол между доставчика/изпълнителя и ползвателя на помощта за всеки обект на инвестицията, съдържащ детайлно описание на техническите характеристики и индивидуализиращи данни, когато е приложимо (напр. серийни номера, номер на рама, номер на двигател, др.).

17. Копие от лиценз, разрешение и/или регистрация за извършване на подпомаганата дейност/инвестиция съгласно българското законодателство (в

зависимост от вида подпомагана дейност).

18. Първични счетоводни документи (напр. фактури), доказващи извършените разходи.

19. Платежни нареждания, доказващи плащане на одобрените разходи от страна на ползвателя на помощта, заверени от обслужващата банка.

20. Пълно банково извлечение от деня на извършване на всяко плащане по проекта, доказващо плащане от страна на ползвателя на помощта, заверено от обслужващата банка.

21. Застрахователна полица за всички активи на предмета на инвестицията в полза на Разплащателната агенция, валидна за срок минимум 12 месеца, ведно с опис на имуществото при застраховане на машини, съоръжения, оборудване и прикачен инвентар и покриваща всички посочени в договора за финансово подпомагане рискове за съответния вид инвестиция.

22. Квитанция/платежно нареждане за изцяло платена застрахователна премия за срока на застраховката, придружено от пълно дневно извлечение (в случай че плащането е извършено по банков път).

23. Копие от становище на Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ), удостоверяващо, че земеделското стопанство отговаря на изискванията в областта на хигиената и хуманното отношение към животните и ветеринарните изисквания (в случай че ползвателят на помощта отглежда животни).

24. Копие от становище на БАБХ, че земеделското стопанство и дейността му отговарят на изискванията на Закона за защита на растенията, ако ползвателят на помощта отглежда земеделски култури.

25. (Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Копие от становище от БАБХ, че с реализацията на инвестицията ползвателят е отговорил на нововъведените стандарти на Европейския съюз за въвеждане на стандарти за качеството на суровото мляко (при реализация на проект, с който се постига този стандарт).

26. Копие от удостоверение за регистрация на животновъден обект, ако ползвателят на помощта отглежда животни.

27. Декларация за съответствие с всички задължителни стандарти по чл. 50, ал. 3 (по образец).

28. Декларация по образец, че земеделското стопанство на кандидата, получаващ подкрепа по подмярка 6.1 от ПРСР 2014 – 2020 г. до 24 месеца от създаването на земеделското стопанство, е достигнало съответния стандарт, включен в одобрения му бизнесплан.

29. Декларация от всеки доставчик, че активите, обект на инвестиция, не са втора употреба, съдържаща детайлно описание на техническите характеристики и индивидуализиращи данни, когато е приложимо (напр. серийни номера, номер на рама, номер на двигател, др.).

30. Декларация от ползвателя на помощта за наличие или липса на двойно финансиране за същата инвестиция по други национални и/или европейски програми (по образец).

31. Копие от документ, удостоверяващ, че земеделското стопанство отговаря на изискванията за хигиена на фуражите и тяхната безопасност, издаден от БАБХ, в случай на производство на фуражи.

32. Договор за финансов лизинг с приложен към него погасителен план за изплащане на лизинговите вноски (в случаите на закупуване на активи чрез финансов лизинг).

33. Декларация по чл. 4а, ал. 1 ЗМСП.

34. (Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Свидетелство за съдимост от

кандидата – физическо лице, или на представляващия кандидата едноличен търговец, търговско дружество или юридическо лице и член/ове на управителния им орган, както и временно изпълняващ такава длъжност, включително прокурист или търговски пълномощник, както и от лицата с правомощия за вземане на решения или контрол по отношение на кандидата/ползвателя на помощта, издадено най-рано четири месеца преди представянето му.

35. (Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Удостоверение, потвърждаващо, че ползвателят на помощта не е обявен в процедура по несъстоятелност, издадено от съответния съд не по-рано от 1 месец преди датата на подаване на заявката за плащане. Представя се само от ползвател на помощта, при който това обстоятелство не подлежи на вписване в търговския регистър.

36. (Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Удостоверение, потвърждаващо, че ползвателят на помощта не е в процедура по ликвидация, издадено от съответния съд не по-рано от 1 месец преди датата на подаване на заявката за плащане. Представя се само от ползвател на помощта, при който това обстоятелство не подлежи на вписване в търговския регистър.

37. (Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Декларация по чл. 10, ал. 5, т. 1 и 2 (по образец – приложение 11

38. (Нова – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Копие от удостоверение и/или заповед за признаване на група/организация на производители, когато кандидатът е група/организация на производители.

39. (Нова – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Документ, удостоверяващ представителната власт на законния представител на кандидат, създаден по Закона за Селскостопанската академия – важи за юридическите лица, създадени по Закона за Селскостопанската академия.

40. (Нова – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Удостоверение съгласно чл. 25, ал. 4 от Наредба 47 от 2003 г. за производство и предлагане на пазара на елитни и племенни пчелни майки и отводки (рояци) и реда за водене на регистър – важи в случай на одобрени разходи за производство на пчелни майки по чл. 32, ал. 1, т. 5.

41. (Нова – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Документ за собственост или ползване на земя или заповеди по чл. 37в, ал. 4, 10 и 12 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи по отношение на земята, обоснована в бизнесплана, и с поето задължение да обработва по договор с РА и същата не е регистрирана в Информационната система за администриране и контрол.

42. (Нова – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Договор за извършване на услуга "водоподаване за напояване" или разрешително за водовземане или ползване на воден обект за изграждане, издадено от съответната Басейнова дирекция за управление на водите.

Б. Специфични документи по видове разходи:

1. Строителство или обновяване на сгради и друга недвижима собственост, използвана за земеделското производство на ниво стопанство, включително такава, използвана за опазване компонентите на околната среда:

а) Разрешително за ползване на строеж и акт образец 16 (съгласно Наредба 3 от 2003 г. за съставяне на актове и протоколи по време на строителството (ДВ, бр. 72 от 2003 г.) (Наредба 3 от 2003 г.) – при кандидатстване за окончателно плащане (в зависимост от характера на инвестицията).

б) Удостоверение за въвеждане в експлоатация и акт образец 15 (съгласно Наредба 3 от 2003 г.) – при кандидатстване за окончателно плащане.

в) Приемателно-предавателен протокол на хартиен и електронен носител между строителя и ползвателя на помощта за всички извършени строително-монтажни работи.

2. Закупуване/придобиване на сгради и друга недвижима собственост, използвана за земеделското производство на ниво стопанство, включително такава, използвана за опазване компонентите на околната среда:

а) Документ, удостоверяващ правото на собственост на ползвателя на помощта,

представен в предвидената от българското законодателство форма.

б) Копие от удостоверение за данъчна оценка на сградите и/или друга недвижима собственост към датата на закупуването им.

3. (Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Закупуване и/или инсталиране на нови машини, съоръжения и оборудване, необходими за подобряване на земеделския производствен процес, а именно протокол за проведена 72-часова проба при експлоатационни условия, в случаите, когато се изисква съгласно действащата нормативна уредба, и/или протокол на приемателна комисия към Басейнова дирекция (при инвестиция за напоителни съоръжения и оборудване).

4. Създаване и/или презасаждане на трайни насаждения:

а) сертификат за качество на посадъчния материал;

б) документ за посадъчния материал, издаден от БАБХ или от друго лице, отговарящо на изискванията на Наредба 8 от 2015 г. за фитосанитарния контрол (ДВ, бр. 19 от 2015 г.).

5. Закупуване на земя, необходима за изграждане и/или модернизиране на сгради, помещения и други недвижими активи, предназначени за земеделските производствени дейности и/или за създаване и/или презасаждане на трайни насаждения:

а) Документ, удостоверяващ правото на собственост на ползвателя на помощта, представен в предвидената от българското законодателство форма.

б) Актуална скица на земята, издадена не повече от 6 месеца преди датата на подаване на заявката за плащане.

в) Копие от удостоверение за данъчна оценка на земята към датата на закупуване.

6. Разходи за ноу-хау, придобиване на патенти, права и лицензи, разходи за регистрация на търговски марки:

а) Копие на патент, издаден от Патентното ведомство, който е предмет на закупуване от ползвателя на помощта.

б) Лицензионен договор, вписан в Патентното ведомство, или друг документ, удостоверяващ правото на ползване на патент от ползвателя на помощта, за срок не по-малък от 9 години от датата на сключване на договора за предоставяне на финансовата помощ, с описани финансови условия.

в) Договор за отстъпване на ноу-хау.

г) Документ, доказващ регистрацията на търговската марка.

7. Закупуване на специализирани земеделски транспортни средства, а именно свидетелство за регистрация на моторно превозно средство.

8. Инвестиции за достигане на съответствие с международно признати стандарти, свързани с въвеждане на системи за управление на качеството в земеделските стопанства, въвеждане на добри производствени практики, подготовка за сертификация, а именно – копие от документ (сертификат), удостоверяващ постигането на съответствие с международно признати стандарти.

В. Специфични документи за доказване на съответствие с критерии за допустимост, критерии за подбор и други ангажменти и задължения на ползвателя на помощта, в това число съответствие с изискванията, даващи право на по-висок размер на финансовата помощ по реда на чл. 13:

1. Копие от договор за контрол по смисъла на чл. 18, ал. 3 от Закона за прилагане на общата организация на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз (ЗПООПЗПЕС) с контролиращо лице, получило разрешение от

министъра на земеделието и храните за осъществяване на контрол за спазване правилата на биологичното производство по реда на чл. 19 и 20 ЗПОПЗПЕС, заедно с копие от сертификационно писмо от контролиращото лице, удостоверяващо последната проведена по дата инспекция, или копие от сертификат от контролиращо лице, удостоверяващ, че кандидатът е производител на продукт/и, сертифициран/и като биологичен/и (в случай че кандидатът развива биологично производство и е получил приоритет по този критерий при кандидатстване или съответствието с критерия формира минималния брой точки по чл. 31 на тази наредба).

2. (Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Справка за средносписъчния брой на наетите в стопанството лица за предходна финансова година спрямо датата на подаване на заявка за плащане, изчислен по Методиката за изчисляване на списъчния и средния списъчен брой на персонала, публикувана на електронната страница на Националния статистически институт, заверена от ползвателя.

3. (Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Документ за собственост или ползване на земя или заповеди по чл. 37в, ал. 4, 10 и 12 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи по отношение на земята, участваща при изчисляване на минималния стандартен обем на стопанството (за доказване на минималния стандартен производствен обем на стопанството при липса на информация в ИСАК).

4. (Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Документ за завършен 150-часов курс на обучение или копие от диплома за завършено средно специално или висше образование в областта на селското стопанство (за млади земеделски стопани, одобрени да получат по-висок размер на финансова помощ по реда на тази наредба).

5. (Изм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.) Документ за собственост или ползване на земя или заповеди по чл. 37в, ал. 4, 10 и 12 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи (за доказване на изискването най-малко 75 на сто от обработваната от ползвателя земя попада в необлагодетелстван район, при липса на информация в ИСАК).

6. (Отм. – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**, в сила от 30.09.2016 г.).

Приложение 13а

към § 1, т. 36а от допълнителната разпоредба

(Ново – ДВ, **бр. 76 от 2016 г.**,

в сила от 30.09.2016 г.)

I. Списък с култури в сектор "Плодове и зеленчуци" и сектор "Етеричномаслени и медицински култури"

КУЛТУРИ	ОПИСАНИЕ
<i>Зеленчукови култури</i>	
1. Картофи, батати	Клубенови зеленчукови култури
2. Домати	Плодови зеленчукови култури
3. Пипер	Плодови зеленчукови култури
4. Сладък пипер	Плодови зеленчукови култури
5. Лют пипер	Плодови зеленчукови култури
6. Патладжан	Плодови зеленчукови култури
7. Краставици	Плодови зеленчукови култури
8. Корнишони	Плодови зеленчукови култури
9. Тиквички	Плодови зеленчукови култури
10. Дини	Плодови зеленчукови култури
11. Пъпеши	Плодови зеленчукови култури

12. Бамя	Плодови зеленчукови култури
13. Градински фасул (зелен и зърно)	Бобови зеленчукови култури
14. Градинска бакла (зелена и зърно)	Бобови зеленчукови култури
15. Главесто зеле	Листностъблени зеленчукови култури
16. Карфиол	Листностъблени зеленчукови култури
17. Салата	Листностъблени зеленчукови култури
18. Марули	Листностъблени зеленчукови култури
19. Спанак	Листностъблени зеленчукови култури
20. Магданоз	Листностъблени зеленчукови култури
21. Копър	Листностъблени зеленчукови култури
22. Листно цвекло	Листностъблени зеленчукови култури
23. Киселец	Листностъблени зеленчукови култури
24. Лапад	Листностъблени зеленчукови култури
25. Алабаш	Листностъблени зеленчукови култури
26. Моркови	Кореноплодни зеленчукови култури
27. Магданоз – коренов	Кореноплодни зеленчукови култури
28. Целина	Кореноплодни зеленчукови култури
29. Салатно цвекло	Кореноплодни зеленчукови култури
30. Репички	Кореноплодни зеленчукови култури
31. Ряпа	Кореноплодни зеленчукови култури
32. Пашърнак	Кореноплодни зеленчукови култури
33. Лук (зрял и зелен)	Лукови зеленчукови култури
34. Чесън (зрял и зелен)	Лукови зеленчукови култури
35. Праз	Лукови зеленчукови култури
36. Арпаджик	Лукови зеленчукови култури
37. Хрян	Многогодишни зеленчукови култури
38. Десертни лозя	Трайни насаждения
<i>Овощни култури</i>	
39. Ябълки	Семкови овощни видове
40. Круши	Семкови овощни видове
41. Дюли	Семкови овощни видове
42. Мушмули	Семкови овощни видове
43. Сливи/джанки	Костилкови овощни видове
44. Праскови/нектарини	Костилкови овощни видове
45. Кайсии/зарзали	Костилкови овощни видове
46. Череши	Костилкови овощни видове

47. Вишни	Костилкови овощни видове
48. Едроплоден дрян	Костилкови овощни видове
49. Ягоди	Ягодоплодни видове
50. Малини	Ягодоплодни видове
51. Къпини	Ягодоплодни видове
52. Френско грозде (бели и червени)	Ягодоплодни видове
53. Арония	Ягодоплодни видове
54. Касис	Ягодоплодни видове
55. Бодливо грозде	Ягодоплодни видове
56. Боровинки	Ягодоплодни видове
57. Смокини	Ягодоплодни видове
<i>Етеричномаслени и медицински култури</i>	
58. Анасон	Етеричномаслени и медицински култури
59. Кимион	Етеричномаслени и медицински култури
60. Чубрица	Етеричномаслени и медицински култури
61. Валериана – двугодишна култура	Етеричномаслени и медицински култури
62. Босилек	Етеричномаслени и медицински култури
63. Бял трън (силибум)	Етеричномаслени и медицински култури
64. Черна мерудия	Етеричномаслени и медицински култури
65. Маслодайна роза	Етеричномаслени и медицински култури
66. Лавандула	Етеричномаслени и медицински култури
67. Мента	Етеричномаслени и медицински култури
68. Блатно кокиче	Етеричномаслени и медицински култури
69. Риган	Етеричномаслени и медицински култури
70. Ехинацея	Етеричномаслени и медицински култури
71. Медицинска ружа	Етеричномаслени и медицински култури
72. Розмарин	Етеричномаслени и медицински култури
73. Салвия	Етеричномаслени и медицински култури

II. Списък на животни в сектор "Животновъдство"

<i>Говеда и биволи</i>
1. Телета и малачета до 1 г.
2. Телета и малачета над 1 г. и под 2 г. за утаяване
3. Телета и малачета над 1 г. за разплод и бременни юници и бременни малакини
4. Млечни крави и биволици
5. Крави от месодайни породи
<i>Овце</i>
6. Овце – млечни, и овце – месодайни

7. Други овце
Кози
8. Кози – майки
Други кози
Свине
9. Свине – майки
10. Прасенца под 45 дни
11. Други свине
Птици
12. Кокошки – носачки
13. Бройлери
14. Пуйки
15. Гъски
16. Патици
17. Щрауси
Други
18. Пчелни семейства

Приложение 14
към § 1, т. 44 от допълнителната разпоредба

Таблица за изчисляване на икономическия размер на земеделските стопанства

Данни за стопанството

ИКОНОМИЧЕСКИ РАЗМЕР НА СТОПАНСТВОТО В СТАНДАРТЕН ПРОИЗВОДСТВЕН ОБЕМ/СТАНДАРТНА ПРОДУКЦИЯ (СПО) В ЛЕВА					0,00
ИКОНОМИЧЕСКИ РАЗМЕР НА СТОПАНСТВОТО В ЕВРО					0,00
Код по Наредба № 3	Видове култури и категории животни	М. ед.	Данни на стопанството (основни култури)	Показател за СПО (лв./дка; лв./глава)	Индивидуалн и СПО (лв.)
1	2	3	4	5	6 = (4*5)
3001	Обикновена (мека) пшеница и лимец	дка		114,00	0
3002	Твърда пшеница	дка		112	0
3003	Ечемик	дка		101	0
3004	Ръж	дка		55	0
3005	Тритикале	дка		88	0
3006	Овес	дка		54	0
3007	Царевица за зърно	дка		145	0
3008	Сорго	дка		72	0

3009	Просо	дка		43	0
3010	Ориз	дка		269	0
3109	Други зърнени култури –	дка		51	0
	дка		51	0	
	дка		51	0	
	дка		51	0	
	дка		51	0	
3011	Тютюн	дка		668	0
3012	Хмел	дка		1 019	0
3013	Захарно цвекло	дка		22	0
3015	Памук	дка		79	0
3016	Лен	дка		68	0
3017	Коноп	дка		68	0
3018	Слънчоглед	дка		110	0
3019	Рапица	дка		157	0
3020	Соя	дка		97	0
3021	Фъстъци	дка		139	0
3119	Други зърнени култури –	дка		139	0
	дка		139	0	
	дка		139	0	
	дка		139	0	
	дка		139	0	
	Други зърнени култури –	дка		139	0
3023	Маслодайна роза	дка		462	0
3024	Кориандър	дка		68	0
3025	Анасон	дка		68	0
3026	Резене	дка		68	0
3027	Лавандула	дка		164	0
3028	Салвия	дка		68	0
3029	Мента	дка		68	0
3030	Валериана	дка		68	0
3129	Други	дка		68	0

	етерично-маслени и лекарствени култури –				
	дка		68	0	
	дка		68	0	
	дка		68	0	
	дка		68	0	
3032	Фасул	дка		219	0
3033	Грах	дка		99	0
3035	Леща	дка		94	0
3036	Нахут	дка		103	0
3139	Други протеинодайн и култури –	дка		96	0
	дка		96	0	
	дка		96	0	
3037	Царевица за силаж	дка		108	///
3096	Фий	дка		187	///
3040	Люцерна	дка		88	///
3041	Естествени ливади	дка		35	///
3159+3149	Други фуражни култури –	дка		94	///
	дка		94	///	
	дка		94	///	
	дка		94	///	
3042	Картофи	дка		660	0
3048+30481	Домати – открито производство	дка		1 614	0
30482	Домати – оранжерийни	дка		9 753	0
3050+30501	Краставици – открито производство	дка		1 223	0
30502	Краставици – оранжерийни	дка		9 753	0

3052+30521	Пипер открито производство	– дка		948	0
30522	Пипер оранжерийни	– дка		9 753	0
3053	Зелен фасул	дка		393	0
3054	Зелен грах	дка		350	0
3058	Тикви	дка		721	0
3059	Дини	дка		721	0
3060	Пъпеши	дка		899	0
3169	Други зеленчуци –	дка		1 087	0
	дка		1 087	0	
	дка		1 087	0	
	дка		1 087	0	
	дка		1 087	0	
	дка		1 087	0	
	дка		1 087	0	
	дка		1 087	0	
	дка		1 087	0	
	дка		1 087	0	
	дка		1 087	0	
3074+3075	Семкови овощни видове (ябълка, круша, дюля)	дка		989	0
3068+3069+3070+3071+3072	Костилкови овощни видове (череша, вишна, праскова, кайсия, сливи)	дка		1 417	0
3078+3079+3080+3081	Черупкови овощни видове (орех, лешник, бадем, кестени)	дка		426	0
3179	Други овощни видове –	дка		944	0

	дка		944	0	
	дка		944	0	
	дка		944	0	
	дка		944	0	
	дка		944	0	
	дка		944	0	
	дка		944	0	
	дка		944	0	
	дка		944	0	
	дка		944	0	
3082+3083+3077	Ягодоплодни овощни видове (ягода, малина, арония)	дка		971	0
3189	Други ягодоплодни –	дка		971	0
	дка		971	0	
	дка		971	0	
	дка		971	0	
	дка		971	0	
	дка		971	0	
3089	Лозя – десертни	дка		273	0
3090	Лозя – винени	дка		220	0
3091	Цветя – за рязан цвят	дка		8 003	0
3092	Цветя – луковични растения	дка		8 003	0
3093	Цветя – саксийни	дка		8 003	0
3200	Цветя – оранжерийни	дка		12 031	0
3199	Производство на семена/посадъ чен материал	дка		310	0
3201	Разсадници за трайни насаждения	дка		2 483	0
3095	Други (угари/други)	дка		0	0
30941	Култивирани гъби –	м ²		51	0

	култивирани печурки				
30942	Култивирани гъби – кладница	м ²		23	0
4100	Говеда и биволи – общо	бр.		0	///
4101	Телета и малачета до 1 г.	бр.		473	0
4102	Телета и малчета над 1 г. и под 2 г. за угояване	бр.		203	0
4103+4006	Телета и малчета над 1 г. за разплод и бременни юници и бременни малакини	бр.		648	0
4104 + 4005	Млечни крави и биволици	бр.		2 076	0
4105	Крави от месодайни породи	бр.		386	0
4007	Овце – общо	бр.		#####	
4008 и 4106	Овце – млечни и овце – месодайни	бр.		143	0
4112	Други овце (разликата между общия брой на овците по код 4007 и броя на месодайните и млечните овце по кодове 4008 и 4106)	бр.	0	6	0
4010	Кози – общо	бр.		///	///
4011	Кози – майки	бр.		182	0
4107	Други кози	бр.		106	0
4013	Свинے – общо	бр.		///	///
4014	Свинے – майки	бр.		1 708	0
4108	Прасенца под 45 дни	бр.		535	0
4109	Други свинے	бр.		389	0
4016	Птици – общо	бр.		///	///

4017	Кокошки – носачки	бр.		29	0
4110	Бройлери	бр.		20	0
4019	Пуйки	бр.		140	0
4020	Гъски	бр.		80	0
4021	Патици	бр.		80	0
4023	Щрауси	бр.		857	0
4022+4111	Пъдпъдъци и други птици	бр.		35	0
4024	Зайци – общо	бр.		0	0
4031	Зайкини майки	бр.		293	0
4025	Коне и други еднокопитни	бр.		490	0
4027	Пчелни семейства	бр.		125	0
4029	Буби кутийки бубено семе	бр.		265	0
4309	Калифорнийски и червеи	м2		41	0
4030	Охлюви	м2		12	0

ПРОВЕРКА ФУРАЖНИЯ БАЛАНС	НА	СПО – фуражни култури	СПО – преживни животни, коне и други еднокопитни животни	Фуражен излишък
		(2)	(3)=(1)-(2)	
		0	0	0

Фуражни култури – царевица за силаж, фий, фуражни зеленчуци, люцерна, естествени ливади, други фуражни култури.

Преживни животни – Телета и малачета до 1 г.; Говеда и биволи над 1 г. за угодяване; Говеда и биволи над 1 г. за разплод и бременни юници; Млечни крави и биволици; Крави от месодайни породи; Овце – млечни и овце – месодайни; Други овце; Кози – майки; други кози.

В повечето случаи стопанствата са във фуражен баланс, т.е. има съответствие между отглежданите от тях преживни животни, коне и други еднокопитни животни (4025) и фуражните култури и СПО на фуражните култури не надвишава тази на тези животни. В този случай СПО на фуражите не се включва в общия икономически размер на стопанството.

Фуражен излишък има тогава, когато СПО на фуражните култури надвишава този на преживните животни, конете и другите еднокопитни животни. В този случай **разликата между сумата от СПО на фуражните култури и на преживните животни, конете и другите еднокопитни животни се включва в общия икономически размер на стопанството, а не цялата сума от СПО на фуражните култури.**